

BILAG 2

FORSLAG TIL UDVIKLINGSPLAN

Bynatur og Renhold

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

AMAGER FÆLLED

Udviklingsplan 2026 - 2031

Amager Fælled

Udviklingsplan 2026 - 2031

Københavns Kommune

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

Bynatur og Renhold

Amager Fælled

Udviklingsplan 2026-2031

Juni 2026

Projektledelse og udarbejdelse

Mette Frost (Bynatur), Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen.

Med bidrag fra medarbejdere i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen:

Astrid Stener Jørgensen, biolog (Bynatur)

Anna Gerd Ellerbæk, beplantningsudvikler (Bynatur)

Joakim Steinsvåg, natursagsbehandler (Vand og Natur)

Jannike Axlev, landskabsarkitekt (Bynatur)

Joan Osted Thomsen, bylivsrådgiver (Arrangementer og Gadesalg)

Helle Bjerg Sørensen, biolog (Vand og Natur)

Nina Riemer Johansson, miljøsagsbehandler (Vand og Natur)

Paul Maslen, biolog naturpleje (Bynatur)

Paul Plettinx, byrumsforvalter (Bynatur)

Sigvard Kruse Serup, natursagsbehandler (Vand og Natur)

Kortmateriale

Sofie Amundsen (Bynatur), Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen.

Baggrundskort

Københavns Kommune.

Grafisk tilrettelæggelse

Kåre Thomas Jensen.

Fotos

Mette Frost, Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, Københavns Kommune.

Nikolaj H. Correll har taget foto af kødfarvet gøgeurt i maj 2006 (side 68).

Tryk og publikation

Lastertryk.dk /Scandinavian Print Group

Trykt på svanemærket papir.

Udviklingsplanen er offentliggjort på Københavns Kommunes hjemmeside: www.kk.dk

1 INDLEDNING	6
UDVIKLINGSPLANENS OMRÅDE	7
KORT: OVERSIGT OVER PLANOMRÅDET.....	8
SIDEN FORRIGE PLAN.....	9
KORT: SIDEN FORRIGE PLAN.....	12
DENNE PLAN.....	13
3 TILTAG FOR NATUR OG LANDSKAB	14
FØLGEGRUPPE FOR NATURPLEJE PÅ AMAGER FÆLLED	14
PRINCIPPER FOR NATURPLEJE.....	14
TABEL: OVERSIGT OVER NATURPLEJEMÅL OG -METODER.....	17
GRÆSNING.....	20
KORT: PLANLAGT UDVIDELSE AF GRÆSNINGSFOLDE PÅ AMAGER FÆLLED	21
ØVRIG PLEJE	24
KORT: KØBENHAVNS KOMMUNES DRIFTSOMRÅDER	25
KORT: FORSYNINGSLEDNINGER OG GRØFTER MED AFVANDINGSINTERESSE	26
4 TILTAG FOR REKREATIV BRUG.....	28
NUVÆRENDE REKREATIVE ELEMENTER.....	28
IDRÆTSFACILITETER	28
TABEL: OVERSIGT OVER TILTAG	34
KORT: TILTAG FOR REKREATIV ANVENDELSE	36
BESKRIVELSE AF REKREATIVE TILTAG	37
5 KLIMA.....	51
KLIMATILPASNING.....	51
LITTERATUR	52
BILAG 1: PARKBRUGERRÅDET FOR AMAGER FÆLLED 2024 - 2025	54
BILAG 2: ADMINISTRATIVE FORHOLD	55
BELIGGENHED OG AFGRÆNSNING	55
EJERFORHOLD.....	55
KORT: MATRIKLER INDENFOR PLANOMRÅDET.....	56
NATURPARK AMAGER	57
BILAG 3 POLITIKKER, STRATEGIER OG PLANER.....	58
PLANLOVEN, KOMMUNEPLAN OG LOKALPLANER	58
KYSTNÆRHEDSZONEN OG BYNÆR KYSTZONE	58
KOMMUNEPLAN 2024	59
BIODIVERSITETSSTRATEGI KØBENHAVN 2022-2050	59
STRATEGIER FOR BYNATUREN	60
BYDELSPLAN FOR AMAGER VEST 2022 - 2026	61
BILAG 4 FREDNINGSFORHOLD OG NATURBESKYTTELSE	62
FREDNINGER	62
KORT: FREDNINGER INDENFOR PLANOMRÅDET.....	62
KALVEBODKILEFREDNINGEN	63
AMAGER FÆLLED FREDNINGEN	63

NATURBESKYTTELSE	64
FREDSKOV	66
KORT: AMAGER FÆLLEDS NATUR	67
BILAG IV-ARTER.....	68
ARTSFREDNINGSBEKENDTGØRELSEN.....	68
BILAG 5 FØLGEGRUPPE FOR NATURPLEJE	69
BILAG 6 NATURPLEJE ANBEFALINGER	70
EFFEKTEN AF GRÆSNING PÅ AMAGER FÆLLED	70
GRÆSNING I RØRSKOV	71
REGISTRERING AF BRÆNDESKÆRM	72
BEKÆMPELSE AF INVASIVE ARTER	72
RYDNING AF KRAT	72
FORVALTNINGSPLAN FOR FLAGERMUS	73
BIOLOGISKE ANBEFALINGER FOR GRØNJORDSSØEN	74
BIOLOGISKE ANBEFALINGER IFT. PADDER PÅ AMAGER FÆLLED	75
BIOLOGISK SCREENING AF VANDHULLER	76
BILAG 7 BESØGSTÆLLINGER OG BORGERPANELUNDERSØGELSE	78
ELEKTRONISKE TÆLLINGER.....	78
BESØGSTÆLLINGER	80
BORGERPANELUNDERSØGELSE	81
BILAG 8 RETNINGSLINJER FOR ARRANGEMENTER	82
ARRANGEMENTSVILKÅR.....	82
ARRANGEMENTER I ET FREDET OMRÅDE.....	83

1 INDLEDNING

Amager Fælled er fredet. De sydlige dele af fælleden indgår i fredningen af Kalvebodkilen fra 1990, mens de nordlige og østlige dele er omfattet af fredningen af Amager Fælled.

Med Fredningsnævnets kendelse af 2. juli 2025 er Amager Fælled fredningen udvidet til også at omfatte naturområdet i det nordlige Ørestad. Den ændrede og udvidede fredning indeholder mulighed for, at der kan etableres naturformidlingsfaciliteter ved Den Landskabelige Kanal og en stiforbindelse fra Fælledby til Sundby Metrostation. Da Fredningsnævnets afgørelse er påklaget, men endnu ikke afgjort i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, er de muligheder som fredningen beskriver, ikke indarbejdet i denne udviklingsplan. Efter afgørelse af klage kan der eventuelt udarbejdes tillæg til denne udviklingsplan, der beskriver mulighed for stiforbindelse og for naturformidlingsfaciliteter.

For naturområdet i det nordlige Ørestad er Ørestadsloven gældende. Efter Ørestadsloven må her ikke bygges og arealerne må ikke benyttes til anlæg eller gøres til genstand for andre indgreb bortset fra naturpleje og anlæg af stier med mindre, at der er truffet afgørelse herom efter Naturbeskyttelsesloven.

Denne udviklingsplan har til formål at sikre, at det fredede område plejes og udvikles på en måde, der er i overensstemmelse med fredningerne. Planen beskriver retningslinjer for naturplejen og hvilke naturmæssige, rekreative og landskabelige tiltag der kan igangsættes i den 5-årige planperiode. Der er ingen garanti for, at alle tiltag bliver udført, da implementeringen kan være afhængig af, at der tildeles nye ressourcer.

Københavns Kommune er plejemyndighed for det fredede område.

Som plejemyndighed må Københavns Kommune udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet, styrker biodiversiteten eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre landskabelige og rekreative værdier. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en udviklingsplan (i fredningen benævnt plejeplan). Øvrige grundejere har umiddelbart adgang til at pleje deres arealer, så længe plejen er i overensstemmelse med udviklingsplanen.

Den primære målgruppe for udviklingsplanen er Københavns Kommunes medarbejdere, der skal anvende den som administrativt grundlag for forvaltningens arbejde. Her tænkes især på driftsmedarbejdere, byrumsforvaltere, fredningstilsynet og andre medarbejdere, der arbejder med bynatur. Men udviklingsplanen kan også benyttes andre interessenter, herunder lokaludvalg, foreninger, organisationer og netværk med interesse for den fremtidige anvendelse, pleje og udvikling af arealerne.

Udviklingsplanen er udarbejdet af Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen i samarbejde med andre forvaltninger og efter inddragelse af en række eksterne samarbejdspartnere. Forvaltningen nedsatte et parkbrugerråd, der mødtes to gange for at stille forslag til den nye udviklingsplan (bilag 1). Undervejs blev der også afholdt et åbent parktræf på Amager Fælled ligesom der blev afholdt et temamøde om udvidelse af græsningen, og forslag herfra har informeret arbejdet med udviklingsplanen.

Endelig gennemførte Amager Vest Lokaludvalg en borgerpanelundersøgelse om Amager Fælled. Besvarelserne herfra har indgået i arbejdet med udviklingsplanen.

Udkast til ny udviklingsplan for Amager Fælled har været i høring medlemmerne af Parkbrugerrådet for Amager Fælled, det Grønne Råd i København, Naturparkrådet for Naturpark Amager og blandt grundejere og haveforeninger beliggende indenfor planområdet.

Udviklingsplanen for Amager Fælled er efterfølgende forelagt Det Grønne Råd i København den 7. maj 2026, og godkendt af Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 15. juni 2026. **[SKAL OPDATERES]**

Udviklingsplanens område

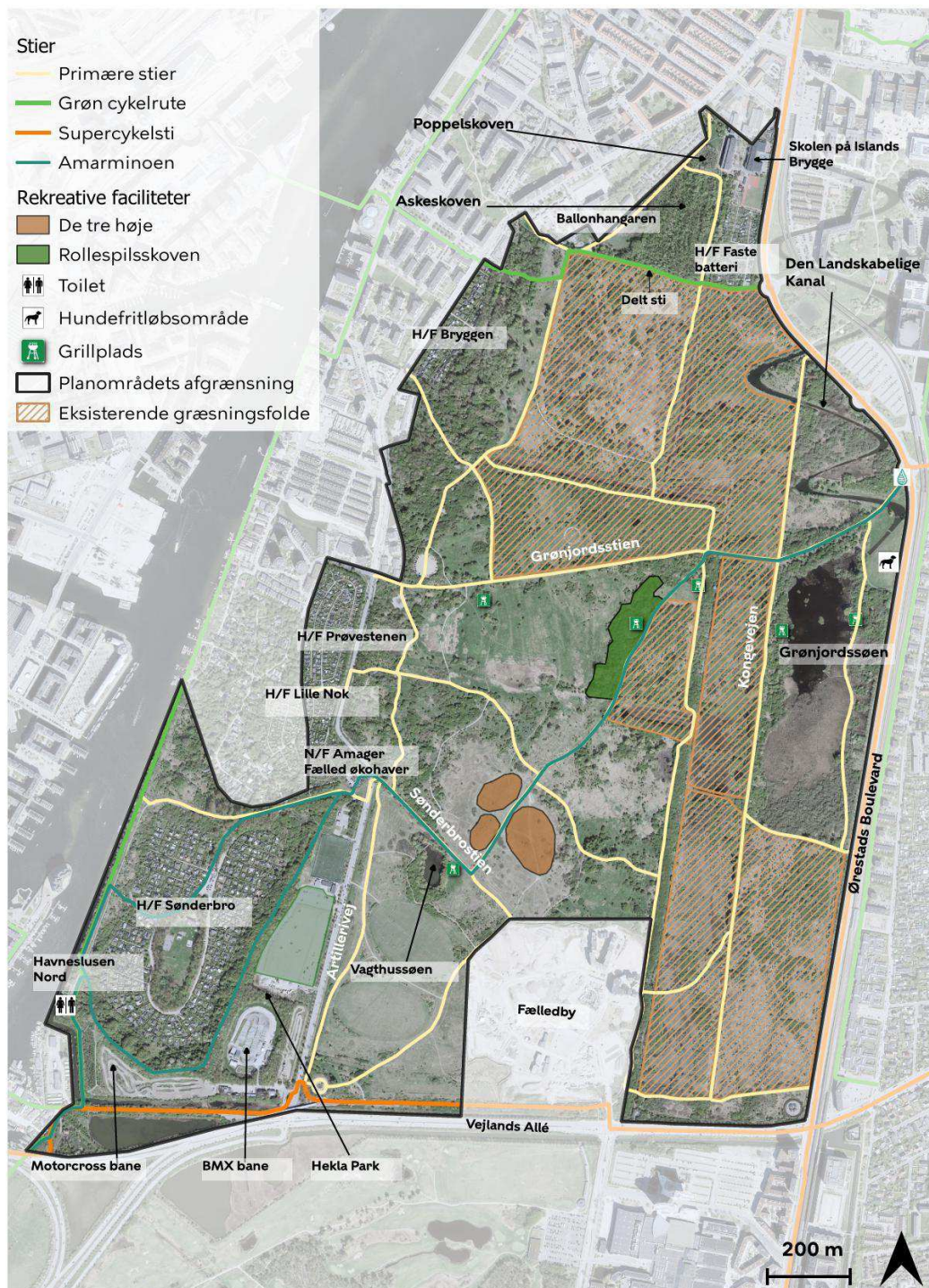
Planområdet omfatter den fredede del af Kalvebodkilen og Amager Fælled beliggende nord for Vejlands Allé.

Mod øst afgrænses området af Ørestads Boulevard og mod vest af Københavns Havn og kolonihaveområdet ved Nokken. Planområdet omfatter således også haveforeningerne Bryggen, Sønderbro, Prøvestenen, Amager Fælled Økohaver, Lille Nok og Faste Batteri, et areal ved Islands Brygge Skole samt idrætsfaciliteter ved Hekla Park, BMX-banen og motocrossbanen vest for Artillerivej.

Med denne udviklingsplan er afgrænsningen ændret. Ændringen afspejler at et areal i Københavns Kommune ved lov blev udtaget af Kalvebodkilefredningen i 2019. Samtidig hermed blev By & Havns matrikel friholdt for byudvikling og Ørestadsloven blev ændret, således at det nu blev muligt at frede den østlige del af Amager Fælled. Dette er baggrunden for den nye, udvidede fredning af Amager Fælled fra 2025.

Planområdet har et areal på omkring 290 ha. Københavns Kommune ejer 85% af arealerne, mens de resterende arealer ejes af udviklingsselskabet By & Havn, Ørestad Vandlaug, Staten, Realdania, HOFOR og Energinet. En oversigt over matrikler i planområdet findes i bilag 2.

Kort: Oversigt over planområdet

2 HOVEDMÅL FOR PLANPERIODEN

Amager Fælled er et sammenhængende naturområde, der rummer lysåben natur, men også skov, mose, sø og vandhuller. Med en beliggenhed bare et kvarter på cykel fra Rådhuspladsen, er Amager Fælled også et grønt åndehul for byens indbyggere, der søger herud for at opleve naturen, finde fred og ro eller dyrke sport. Mange kommer her også for at benytte det grønne område mellem selve fælleden og havnen, der rummer hyggelige haveforeninger, flere idrætsfaciliteter og fritidstilbud for børn og unge.

I denne udviklingsplan er de overordnede mål:

- at bevare og udvikle beskyttede naturtyper på Amager Fælled
- at udvikle naturen til gavn for biodiversiteten
- at skabe bedre rammer for, at byens borgere kan opleve naturen på Amager Fælled.

Udviklingsplanen fastsætter retningslinjer for naturplejen, der skal hindre tilgroning af Fælleden og bevare de beskyttede naturtyper fælleden rummer. Et element heri er at skabe rammer for større biodiversitet, eksempelvis ved at sammenlægge græsningsfolde så dyrene kan vandre på tværs af arealerne og understøtte spredning af frø. Foruden græsning indgår afbrænding, slåning og rydning som elementer i naturplejen.

Amager Fælled er et naturområde og et åndehul for mange borgere, der kommer her for at opleve naturen og finde ro. Mange bruger fælleden til vandreture og løbeture. Amager Fælled indgår også som den nordligste del af Naturpark Amager, der forbinder fælleden i nord med strandengen ved Dragør i syd.

Hovedmålet for planperioden er at bevare Amager Fælled som et naturområde. Det betyder, at området i store træk plejes sådan at den biologiske mangfoldighed understøttes. Plejen af Amager Fælled er primært målrettet mod at fastholde de af naturbeskyttelseslovens § 3 omfattede arealer og andre for fælleden karakteristiske naturtyper, der tilsammen skaber en fælled, som blandt andet betyder, at de lysåbne naturtyper ikke gror til.

De senere år har Amager Fælled oplevet en indvandring af invasive plantearter, som har nået et omfang, hvor de truer de hjemmehørende arter. Plejetiltagene målrettes derfor bekæmpelse af de ikke-hjemmehørende arter og dermed fremme af fælledens karakteristiske og sjældne arter.

Siden forrige plan

Siden forrige udviklingsplan er der sket en ændring af planområdet efter at en del blev udtaget af Kalvebodkilefredningen. Den nye afgrænsning og fredningsforholdene er beskrevet i bilag 4.

I 2025 konverterede Københavns Kommune græsbanerne i Hekla Park til kunstgræs for at opnå øget anvendelse. Herefter blev de to runde boldfælder beliggende øst for Artillerivej nedlagt og i 2026 omlægges arealerne til natur. I tilknytning til dette projekt er en tidligere driftsplads syd for Hekla Park blev ryddet og søen er blevet reetableret.

I forbindelse med beslutning om nedlæggelse af boldfællede på Amager Fælled, blev det også besluttet at fjerne den nordlige modelflyvebane (Monkeringen). I februar 2024 gravede Københavns Kommune asfalt og armeringsjern bort, så områdets planter igen kan indvandre.

Plejen af Amager Fælled har haft fokus på at hindre tilgroning af især overdrev og på at bekæmpe opvækst af invasive arter, herunder japansk pileurt, sildig gyldenris og canadisk gyldenris. Bekæmpelse sker med slåning og græsning.

Københavns Kommune etablerede i 2023 to nye vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled. Allerede i den første sommer efter etableringen blev der observeret et rigt liv af grøn frø, spidssnudet frø, skrubtudse, lille vandsalamander og stor vandsalamander. I nærværende udviklingsplan er der fokus på at bevare vandhullernes økologiske funktionalitet og hindre tilgroning.

I planperioden har Københavns Kommune haft særlig fokus på Grønjordssøen. Under den ekstremt tørre og varme sommer i 2018 udtørrede Grønjordssøen, og i de efterfølgende år nåede den aldrig op på samme vandstandsniveau som tidligere og fortsatte med at udtørre i sensommerperioden. Der blev tilført vand i vinteren 2022 - 2023, hvilket var nok til at hindre en fuldstændig udtørring i sommeren 2023. I efteråret 2023 blev der igen tilført vand til kote 1,6 m for at sikre et vandspejl i 2024. Det er uvist, om udtørringen skyldes, at søen aldrig er nået tilbage til tidligere vandstandskoter, eller om udtørringen i sommeren 2018 har medført revner i lerlaget i søens bund. Med udviklingsplanen fastsættes retningslinjer for pleje af Grønjordssøen, hvor der tilføres vand, hvis søen udtørre oftere end hver femte år.

Amager Fælled har været en del af Naturpark Amager siden etableringen i 2015. Igennem et årti er der blevet arbejdet på at skabe et sammenhængende naturområde og at understøtte den rekreative brug heraf. Amarminoen, en 27 km lang vandrerute der forbinder Amager Fælled med Kalvebod Fælled, Kongelunden og Sydstranden ved Dragør, blev indviet i 2020, og er i dag den mest søgte vandrerute på Naturstyrelsens hjemmeside udinaturen.dk.

I samarbejde med Hjerteforeningen er skiltningen langs Hjertestien blevet opgraderet.

I planperioden blev der opført et foreningshus med grejbank ved Havneslusen Nord. En række foreninger benytter faciliteterne som afsæt for deres aktiviteter, og Københavns Naturskole har også undervisningsaktiviteter her. I tilknytning hertil er opført en læringspavillon, opholdsarealer ved vandet og i terrænet bag en aktivitetsbane og en trappe.

I 2023 blev de nye faciliteter ved Havneslusen Nord og badezonen ved Byskoven taget i brug. Faciliteterne, der er realiseret som del af Naturpark Amager samarbejdet og med finansiering fra Nordea-fonden, skal understøtte at flere københavnere kommer ud og oplever Amagers natur. Under Naturpark Amager samarbejdet blev der også etableret nye hovedindgange ved Naturcenter Vestamager og Asger Jorns Allé, mens indgangen ved Frieslandsvej er under etablering. Ved Asger Jorns Allé, i kanten af byen, åbnede i 2025 et nyt udsigtstårn, der giver besøgende udsigt over Kalvebod Fælleds vidder med Nordre Klapper i forgrunden, Pinseskoven mod syd og Fasanskoven mod vest. Udsigtstårnet er et nyt vartegn for Naturpark Amager.

Københavns Kommune ønsker, i regi af Naturpark Amager samarbejdet, at der etableres en indgang med faciliteter til naturformidling- og undervisning på et areal ved Den Landskabelige

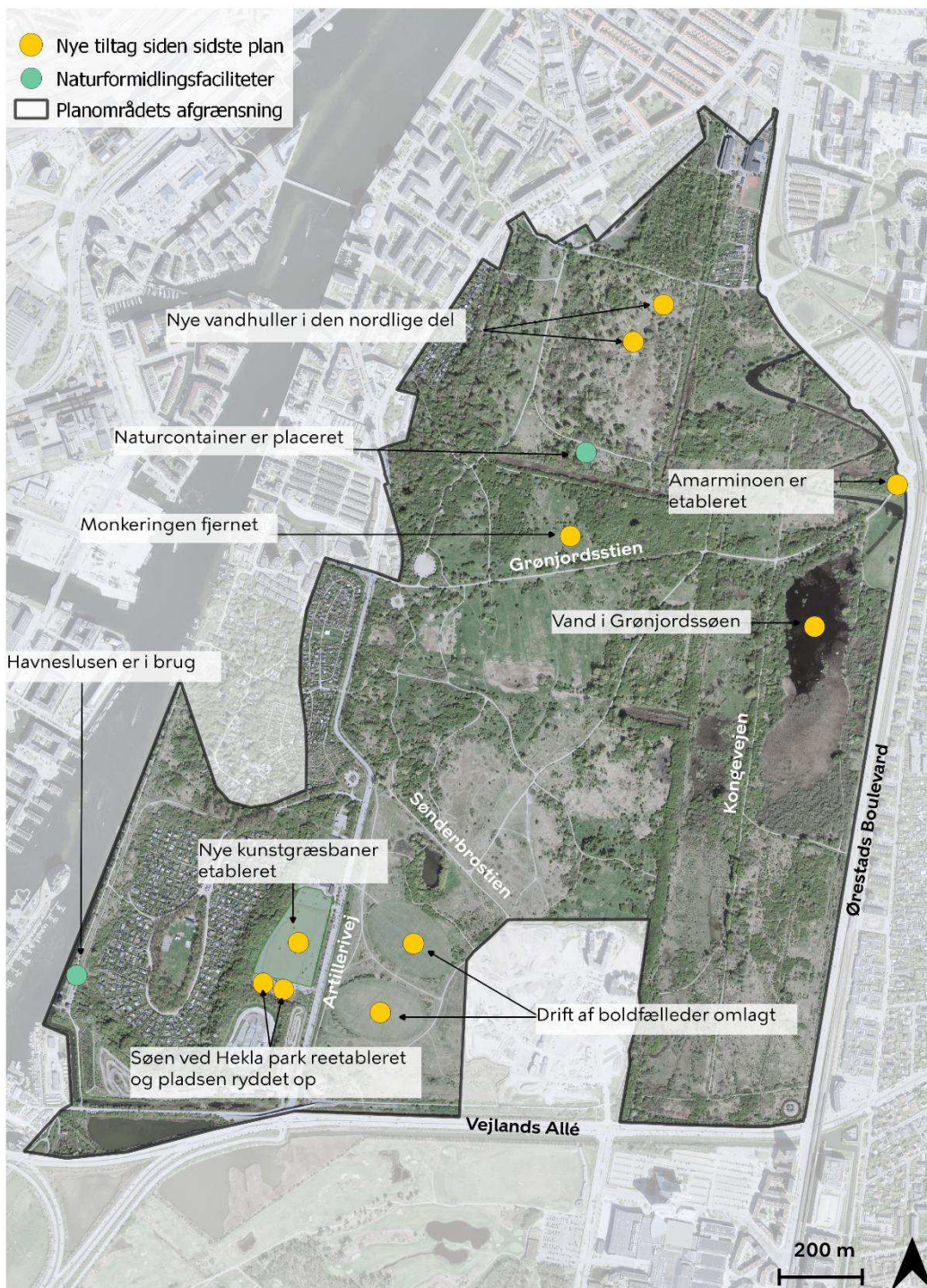
Kanal. Naturformidlings- og undervisningsfaciliteterne er beskrevet i den nye fredning af Amager Fælled, som er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Derfor er de planlagte faciliteter ikke beskrevet i denne udviklingsplan, men når klagesagen er afgjort, kan der eventuelt udarbejdes tillæg til udviklingsplanen, der beskriver naturformidlingsfaciliteterne.

I mellemtiden har Københavns Kommune fået dispensation til midlertidigt at opstille en naturcontainer på Amager Fælled. Naturcontaineren danner rammerne for Københavns Naturskoles undervisningsaktiviteter for institutioner og skoler fra hele kommunen. Naturcontaineren blev i 2025 placeret på et areal i den nordlige del af fælleden.

Foto: Boldfælledeerne på Amager Fælled er nedlagt og området plejes nu som overdrevsnatur.

Kort: Siden forrige plan

Denne plan

Udviklingsplanens afsnit 3 indeholder nye principper for pleje af naturen på Amager Fælled og en oversigt over naturplejemetoder og mål for 25 delområder. I afsnittet beskrives også den kommende udvidelse af græsningen og den følgegruppe for naturpleje på Amager Fælled, der nedsættes af Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen.

Afsnit 4 indeholder en kort beskrivelse af nuværende brug og en beskrivelse af nye, mulige tiltag for at understøtte den rekreative brug af arealerne. Retningslinjer for afholdelse af arrangementer beskrives også i afsnit 4 og det tilhørende bilag 8.

Foto: Naturformidling ved de nye vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled.

3 TILTAG FOR NATUR OG LANDSKAB

Med denne udviklingsplan beskrives principper for naturpleje, og der etableres en følgegruppe med henblik på dialog og videndeling om konkrete naturplejetiltag på Amager Fælled.

Plejetiltagene understøttes af den rådgivning, som forvaltningen har indhentet forud for revisionen af denne udviklingsplan (bilag 6). Forvaltningen indhenter løbende ny rådgivning, der vil indgå i den fremadrettede forvaltning af arealerne.

Følgegruppe for naturpleje på Amager Fælled

Københavns Kommune etablerer en følgegruppe for naturpleje på Amager Fælled. Følgegruppen skal være et forum for dialog om naturplejeindsatser på Amager Fælled, der sikrer langsigtede naturplejeløsninger.

Etableringen af følgegruppen sker med inspiration i en lignende følgegruppe for naturpleje i Utterslev Mose, som Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen tog initiativ til i 2024. I bilag 5 til denne udviklingsplan er en beskrivelse af følgegruppens sammensætning og opgaver.

Principper for naturpleje

I udviklingsplanen fastsættes nye principper for pleje af naturarealer indenfor og udenfor græsningsfoldene, for pleje af søer og vandhuller, og for pleje af grøfter og kanaler på Amager Fælled.

For at understøtte den konkrete naturplejeindsats er der til udviklingsplanen udarbejdet et kort og en oversigt, hvori der er angivet målsætninger og naturplejemetoder for fælledens delområder.

Konkrete plejetiltag drøftes i følgegruppen for naturpleje forud for deres realisering

Pleje af arealer indenfor græssede folde

De græssende dyr plejer som udgangspunkt arealerne og skaber med deres adfærd de lysninger og den dynamik, der skal til for at pleje den eksisterende natur.

- Effekten af græsningen og behov for tilpasning af græsningstryk, sammensætning af græssere mv. vil være på følgegruppens dagsorden årligt.
- Der skal foretages en løbende vurdering af, om der skal foretages yderligere indgreb for at understøtte dyrenes pleje. Det kan være rydning af invasive arter som for eksempel sildig gyldenris og canadisk gyldenris indenfor foldene, rydning af japansk pileurt eller rydning af tilgroede overdrev, hvis det skønnes at krat og buske er for mange til at dyrene selv kan nå i bund.
- I foldene efterlades dødt ved i form af væltede stammer, nedfaldne grene og døde træer i udgangspunktet. Væltede træer fjernes eller flyttes hvis de er til fare for mennesker, spærrer stier eller gør skade på hegn.

Pleje af arealer udenfor græssede folde

På arealer, der ikke indgår i foldene, foreslås en varieret pleje med følgende virkemidler:

- Høslæt eller slåning med maskiner i mosaik for at holde arealerne lysåbne. Alle arealer slås ikke hvert år, så der kommer til at være en vegetation i forskellige stadier. Det er ikke sikkert arealerne kan slås med opsamling, når arealerne ikke slås årligt på grund af vedagtig opvækst.
- Høslæt med håndholdte redskaber (buskrydder og/eller le) på arealer med særlig værdifuld vegetation eller særlige problemarter. Det kan for eksempel være områder med mange orkideer og/eller pletvis forekomst af invasive arter.
- Flytbar, midlertidig græsning med for eksempel får eller geder. Dyrene sættes i midlertidige folde, hvor der fx er meget pastinak, sildig gyldenris, canadisk gyldenris, armensk brombær eller på tilgroede overdrev. Dyrene kan være med til at holde vedopvækst og krat nede.
- Afbrænding af arealer. Hvor det er muligt, kan græsarealer brændes af i det sene vinter eller tidlige forår. Afbrænding sætter græsset tilbage og skaber plads og lys til flere urter samt varme og bare pletter til gavn for insekter.
- Rydning/knusning af krat på tilgroede enge og overdrev. De enkelte overdrev vil blive vurderet og værdifulde træer, gamle buske og mindre områder med krat efterlades i en fordeling, hvor 20-60% er tilgroet eller under tilgroning, og 80-40% holdes lysåbent (se oversigtskort nedenfor). Der udarbejdes årligt en mere detaljeret rydnings- og slåplan, som gennemgås med følgegruppen for naturpleje, så de relevante input og lokal viden kan komme med i planlægningen. Principperne for rydningerne vil følge anbefalingerne i Rapport om kortlægning af ynglefugle på Amager Fælled 2025.
- Udenfor foldene kan dødt ved i form af væltede stammer, nedfaldne grene og døde træer efterlades. Væltede træer fjernes eller flyttes, hvis de er til fare for mennesker, spærrer stier eller hvis de gør skade på hegnslinjer mv.
- Tilbageskæring/knusning af mørke skovbryn langs stier og veje. Stier og veje skaber barrierer for at skovbryn kan udvikle sig naturligt, og der opstår tætte, mørke hæk-lignende overgange mellem skov og sti. Disse kan skæres tilbage i åbne lommer, som efterlades til naturlig tilgroning og skæres i en rotation på 7-10 år afhængig af udviklingen. Dette udføres for at forbedre og vedligeholde fremkommeligheden på stierne, men samtidig skabe en dynamik i krattet omkring stierne, som giver plads og læ til nye buske og småtræer og opholdssteder til fugle og insekter. Denne metode kan også bruges langs vand: både grøfter og havnekanten.
- Selektiv skånsom tynding/fældninger i nyere beplantninger, der skal udvikle en god og varieret sammensætning af buske og træer. Det kan for eksempel være udpegning af egetræer (eller andre lysåbne træer), der skal have plads til at udvikle sig solitært i beplantningerne rundt om BMX banen og kolonihaverne. Det kan også være fældning af ammetræer i beplantningerne rundt om kolonihaverne.

Pleje af søer og vandhuller

Amager Fælled rummer søer og vandhuller, der er med til at skabe stor variation og levesteder for en række arter af insekter, padder og krybdyr samt fugle. Plejen af søer og vandhuller har til formål at bevare og udvikle den økologiske funktionalitet. Blandt virkemidlerne er:

- Tilbageskæring/rydning af opvækst langs bredden for at sikre, at der kommer lys til vandoverfladen. Græsning kan indgå i plejen. Der lægges en årlig plan for pleje, som gennemgås med følgegruppen.
- Tilførsel af vand til søer med henblik på at bevare levesteder for fugle. Ved gentagne udtøringer inddrages følgegruppen for naturpleje i en vurdering af, hvorvidt der skal tilføres vand for at genskabe vandspejlet.
- Mulighed for at skabe flere våde partier på Amager Fælled ved at tilkaste mindre grøfter og kanaler. Også mulighed for at reetablere gamle vandhuller og at etablere nye. Forinden inddrages følgegruppen for naturpleje. Ændringer i til- og fraførsel af vand til søer og vandløb samt ændringer i den fysiske struktur, herunder tilkastninger, kan være betinget af myndighedsgodkendelse.

Pleje af grøfter og kanaler

Plejen af grøfter og kanaler tilrettelægges med henblik på at skabe en varieret natur med flere våde partier på Amager Fælled, men også med afsæt i, at nogle grøfter og kanaler er med til at sikre en afvanding af naboarealer.

- Mindre grøfter og kanaler uden afvandingsinteresse kan tilkastes for at skabe en mere naturlig hydrologi og flere våde partier til gavn for dyrelivet.
- Grøfter og kanaler med afvandingsinteresse kan vedligeholdes for at opretholde den nuværende afvanding, men der må ikke ske en øget afvanding og uddybning eller udvidelse af grøfter på Amager Fælled. Afvandingsinteresser knytter sig især til grøften langs Ørestads Boulevard /Vejlands Allé, hvortil der løbende udledes regnvand. Hovedkanalen, der løber nord/syd på Amager Fælled, anvendes også i nogen grad (side 24).

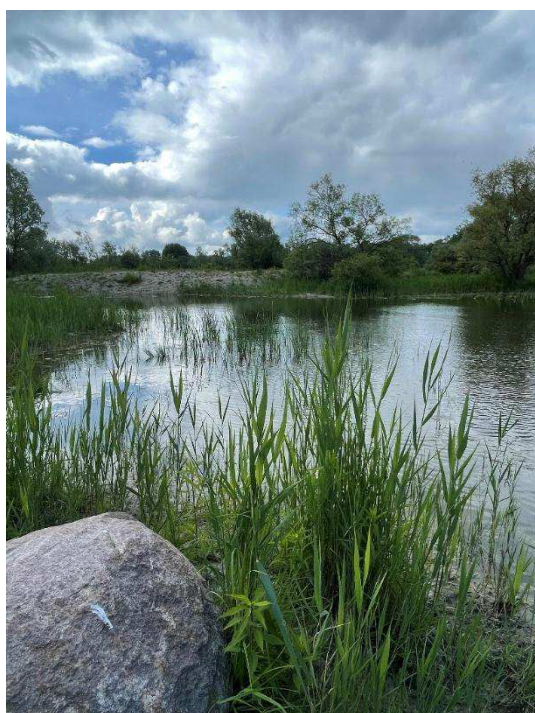

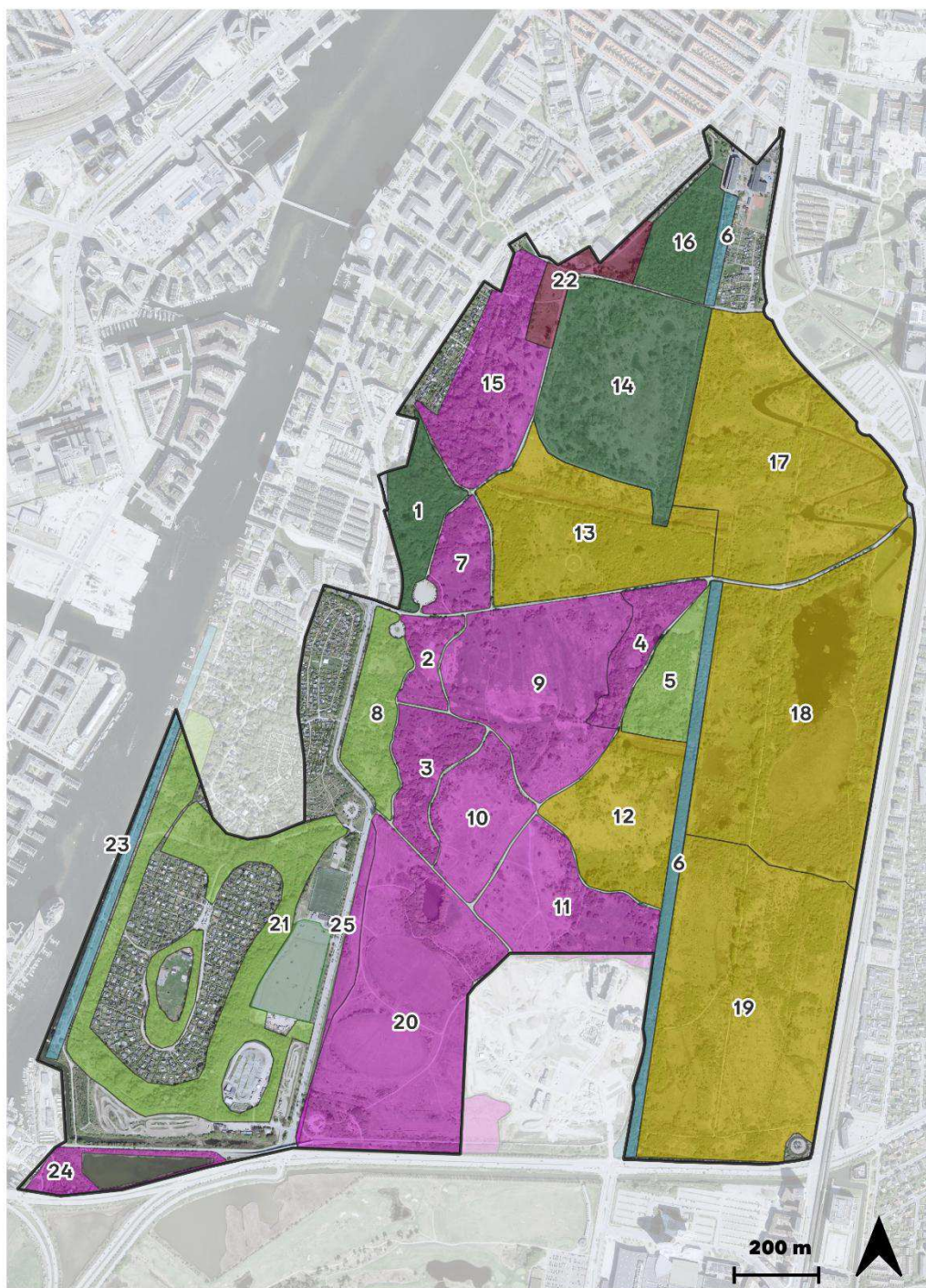
Foto: I 2023 blev der etableret to vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled. I løbet af sommeren 2023 blev der observeret paddeyngel her.

Tabel: oversigt over naturplejemål og -metoder

Område	Type	Mål	Metoder
1 + 14 + 16	Skov	Bevare skoven urørt. Skabe variation i krat	- Rydning af krat i lysbrønde i den sydlige del af både område 1 og 14. - Sikkerhedsbeskæringer langs sti og i område 16 der fungerer som legeskov
2 + 3 + 4 + 7 + 9 + 10 + 11 + 15 + 17 + 18 + 20 + 24 + 25	Overdrev udenfor græsningsfolde	Bevare områdernes variation af krat, mose og græsland. 20-40 % lysstilles Skovområder og gamle buske og træer bevares.	- Rydning af vedopvækst og krat i lysbrønde - Slåning af græs - Midlertidig græsning - Afbrænding - Ved vandhuller ryddes kanterne så mindst 20-50% er lysstillet
12 + 13 + 17 + 18 + 19	Overdrev indenfor græsningsfolde	Bevare områdernes variation af krat, mose og græsland. 20-40 % lysstilles. Gamle buske og træer bevares.	- Rydning af tætte krat i lysbrønde for at give adgang til dyrene - Afbrænding - Græsning - Ved vandhuller ryddes kanterne så mindst 20- 50% er lysstillet
5 + 8	Krat	Krat med lysbrønde. 20-40 % lysstilles. Gamle buske og træer bevares.	- Græsning - Manuel rydning af pileurt - Rydninger af krat og vedopvækst.
6	Grøfter/Hovedkanalen	Øge områdets variation ved at rydde krat, så der kommer lys til 20-40% af kanter og vandoverflade. Gamle buske og træer bevares.	- Rydninger af krat og vedopvækst. - Græsning
23	Areal langs havnebassinet	Øge områdets variation ved at rydde krat, så der kommer udsigt og lys 20-40% af kanter. Gamle buske og træer bevares.	Rydninger af krat og vedopvækst
21	Beplantninger med søer og krat	Lysåben skov. Målet er at udvikle beplantningerne til lysåben skov med varieret underskov.	Selektive fældninger af træer der er plantet for tæt, så der gives plads til at blivende træer kan udvikle sig til store fuldkronede træer.

			- Fældninger af tidligere ammetræer som fx popler for at give lys og plads til en varieret skovbrynsbeplantning - Ved vandhuller ryddes kanterne så mindst 20 -50% er lysstillet
Områder med særlige hensyn eller indgreb			
20	Boldbaner	Overdrev	De runde boldbaner omlægges i planperioden til overdrev. Dette sker ved jordbehandling og assisteret frøspredning med lokalt indsamlede frø.
12	Overdrev med krat	Overdrev med krat	Her opholder skovhornuglen sig i særlige krat. Derfor er der særlig opmærksomhed på skånsom pleje af arealet.
5	Krat med pileurt	Krat	Området er tilgroet med pileurt som slås manuelt samtidig med græsningen
13 + 19	Overdrev med sjældne planter	Overdrev	Områder med orkideer, brændeskærm eller lignende sjældne planter: hvis områder ikke græsses, slås de i stedet manuelt med håndholdte maskiner eller le udenfor vækstsæsonen.
18	Grønjordssøen	Grønjordssøen	Grønjordssøen bør gennemsnitligt udtørre hvert 5. år. Der skal årligt tages stilling til om søen skal fyldes op hvis den udtørre oftere end det.
22	Overdrev med dyrefolde	Overdrev med dyrefolde	Dyrefolde der bruges af institutioner eller rideskoler.
21	Beplantning	Beplantning	I område 21 påhviler ansvaret for plejen af beplantningen inde i kolonihaveforeningens område foreningen i henhold til deres aftale med Københavns Ejendomme (KEJD).

Kort: Naturplejemål og -metoder

Græsning

Københavns Kommune forbereder en udvidelse af græsningen på Amager Fælled i planperioden.

Udvidelsen tager afsæt i anbefalinger om helårsgræsning med et lavt græsningstryk og større, sammenhængende græsningsfolde for mere variation (Natur 360, 2024), men også i et politisk ønske om at udvide græsningen til gavn for biodiversiteten.

Efter udvidelsen vil græsningsfoldene have et samlet areal på 99,8 hektar svarende til 45% af Amager Fælled.

Nord for Grønjordsstien er to folde sammenlagt og udvidet til en sammenhængende fold på 43,1 hektar. Den nye fold er taget i brug i foråret 2026.

Syd for Grønjordsstien forventer Københavns Kommune også at sammenlægge og udvide græsningsfoldene til en sammenhængende fold på 56,7 hektar. Københavns Kommune forventer at sammenlægge og udvide folde på egne arealer, men en udvidelse til arealerne mod sydøst er betinget af, at By & Havns arealer først overgår til Københavns Kommune. Dette forventes at ske i planperioden.

Løsningen giver mulighed for at nordfolden og sydfolden kan sammenlægges hvis der etableres en dyrepassage over Grønjordsstien. Her vil skulle etableres færister over stien, der sikrer at dyrene forbliver i folden, men kan vandre mellem den nordlige og den sydlige del. Erfaringer fra andre græsningsprojekter viser, at en samlet passage over stien (5- 10 m) er tilstrækkeligt til, at dyrene kan benytte den og samtidig vil besøgende let kunne overskue passagen og se om dyrene er i nærheden. Hvis nordfolden og sydfolden sammenlægges med en passage vil der alene være behov for et læskur på arealerne.

Ved etablering af færister skal det sikres, at besøgende kan passere færisterne hvad enten de kommer til fods, på cykel eller på anden vis. Ofte etableres der ved siden af en færister også en låge, så man kan passere uhindret hvis man eksempelvis benytter en kørestol.

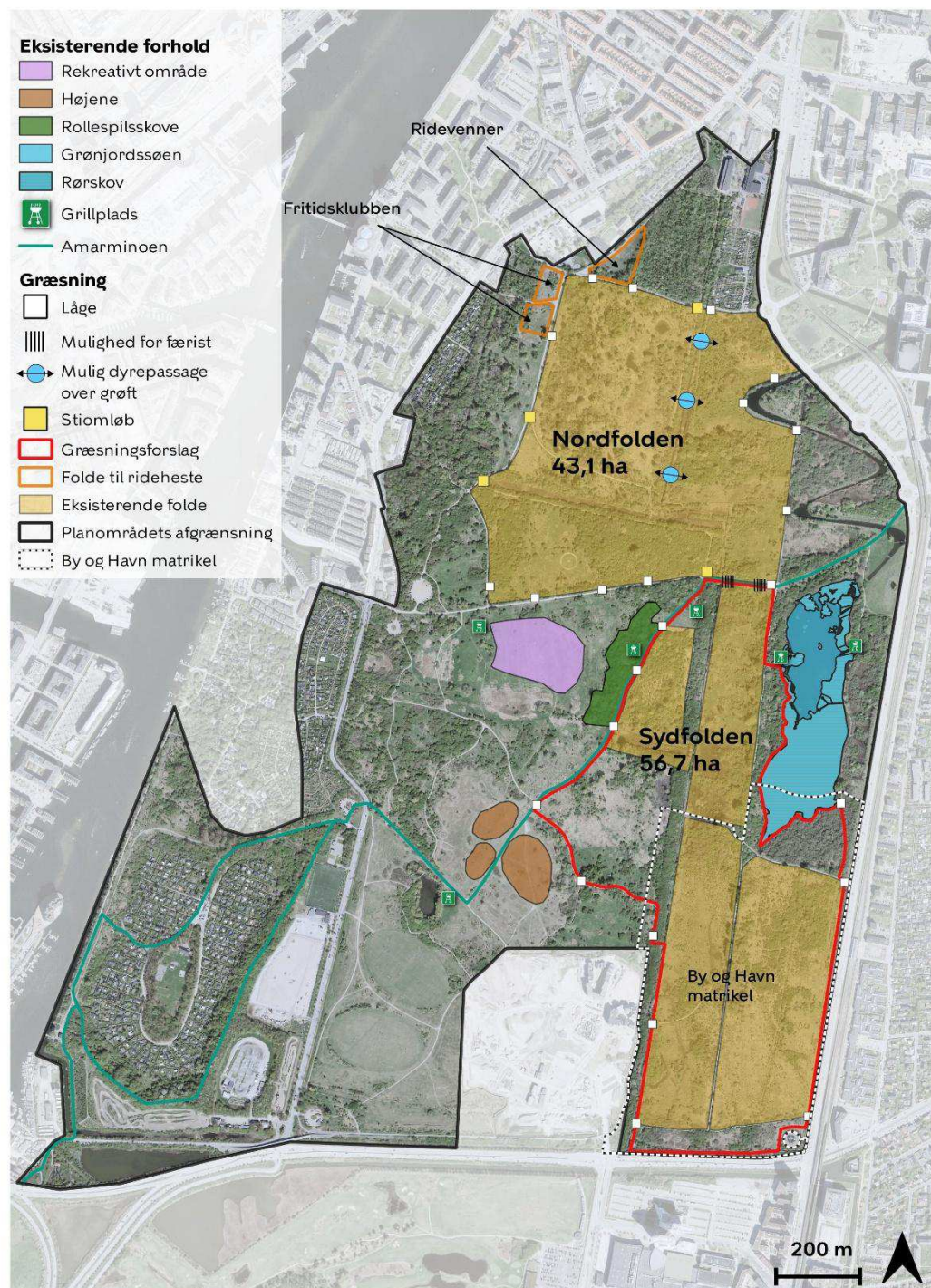
I forbindelse med udvidelsen af græsningsfoldene etableres der fast strøm til først nordfolden og senere sydfolden. Strømmen trækkes fra et udtag ved Skolen ved Islands Brygge. Vand til dyrene er ført i en ledning fra en brønd ved Skolen ved Islands Brygge via haveforeningen Faste Batteri til Amager Fælled.

Offentligheden har adgang til græsningsfoldene via låger. Der kan dog være behov for at etablere mindre folde, eksempelvis folde til folende heste eller syge dyr, og her kan offentlighedens adgang begrænses.

Ved alle indgange opsættes piktogrammer, hvor besøgende opfordres til at holde afstand til dyrene og til at undlade at fodre dem. Hunde skal holdes i snor på hele fælleden, men med piktogrammer gøres hundeejere opmærksomme på reglerne ved alle låger. Den faste skiltning kan suppleres med kortere informationskampagner langs stierne.

I området omkring Grønjordssøen lægges der op til, at pilekrattet syd for søen kan afgræsses, men at rørskoven friholdes af hensyn til fuglelivet, især rørhøg og rødbrum. Krattet mellem søen og Ørestads Boulevard friholdes også, da der i krattet er observationer af nattergal (Rasmussen, L.M., 2025). I planperioden kan der, efter aftale med følgegruppen for naturpleje, etableres forsøgsvis græsning i dele af disse områder, men effekten heraf for fuglelivet skal monitoreres.

Kort: Planlagt udvidelse af græsningsfolde på Amager Fælled

Retningslinjer for græsning

Efter temamødet om græsning (september 2024) har forvaltningen udarbejdet disse retningslinjer for græsningen på Amager Fælled:

- Græsningen sigter mod at bedre biodiversiteten. Nuværende folde sammenlægges og udvides så dyrene kan vandre frit over et større areal, og der introduceres helårsgræsning med et lavt, stabilt græsningstryk. Der tages udgangspunkt i anbefaling om 0,3 store græsser/ha., men effekten af græsningen vurderes løbende og med afsæt heri justeres græsningstrykket.
- Til græsningen anvendes en kombination af græssere, der har et forskelligt græsnings- og browsing mønster. Der udvælges robuste racer, som er egnede til helårsgræsning. Individer, der er opsøgende eller på anden måde har en uhensigtsmæssig adfærd, fjernes af hensyn til de besøgende.
- Til hesteflokken kan tilføjes en hingst for at skabe de bedste vilkår for dyrene.
- Ved græsning må der ikke anvendes dyr, som er i behandling med midler mod indvoldsorm og andre parasitter, da disse midler gør dyrenes afføring giftig for insekter og andre smådyr.
- Ved etablering af nye hegn rykkes disse 2-3 m væk fra stierne af hensyn til den rekreative brug.
- I forbindelse med udvidelse og sammenlægning af græsningsfoldene kan der etableres de nødvendige læskure og fangfolde. Der kan også etableres frostfrit vand til dyrene.

Udvikling af græsningen på Amager Fælled

Efter udvidelse og sammenlægning af græsningsfoldene vil det samlede græsningsareal være på 99,8 hektar. På arealerne vil der være plads til omtrent 30 kreaturer og heste.

Københavns Kommune forventer at indgå aftale om helårsgræsning med stabilt græsningstryk når den nuværende aftale om græsning udløber i 2027.

Helårsgræsning i sammenlagte græsningsfolde giver den bedste effekt for natur og biodiversitet. Store græssere som kreaturer og heste bidrager til at holde fælleden lysåben, og bidrager med forskellige græsningsmønstre og slid på arealerne (bilag 6).

Til helårsgræsning vælges robuste racer, der er egnede til at gå ude hele året, eksempelvis Skotsk Højlandskvæg og Exmoor ponyer eller Konik heste. Den præcise sammensætning aftales med dyreholder.

Ved helårsgræsning tages afsæt i et vejledende græsningstryk på 0,3 store græsser/hektar for overdrevsarealer. Græsningstrykket og effekten af græsningen monitoreres løbende og tilpasninger drøftes i følgegruppen for naturpleje.

Foto: Skotsk Højlandskvæg er med til at holde opvækst nede på en fjerdedel af fælledens grønne arealer. I planperioden forventes det, at græsningen udvides til knap 100 ha.

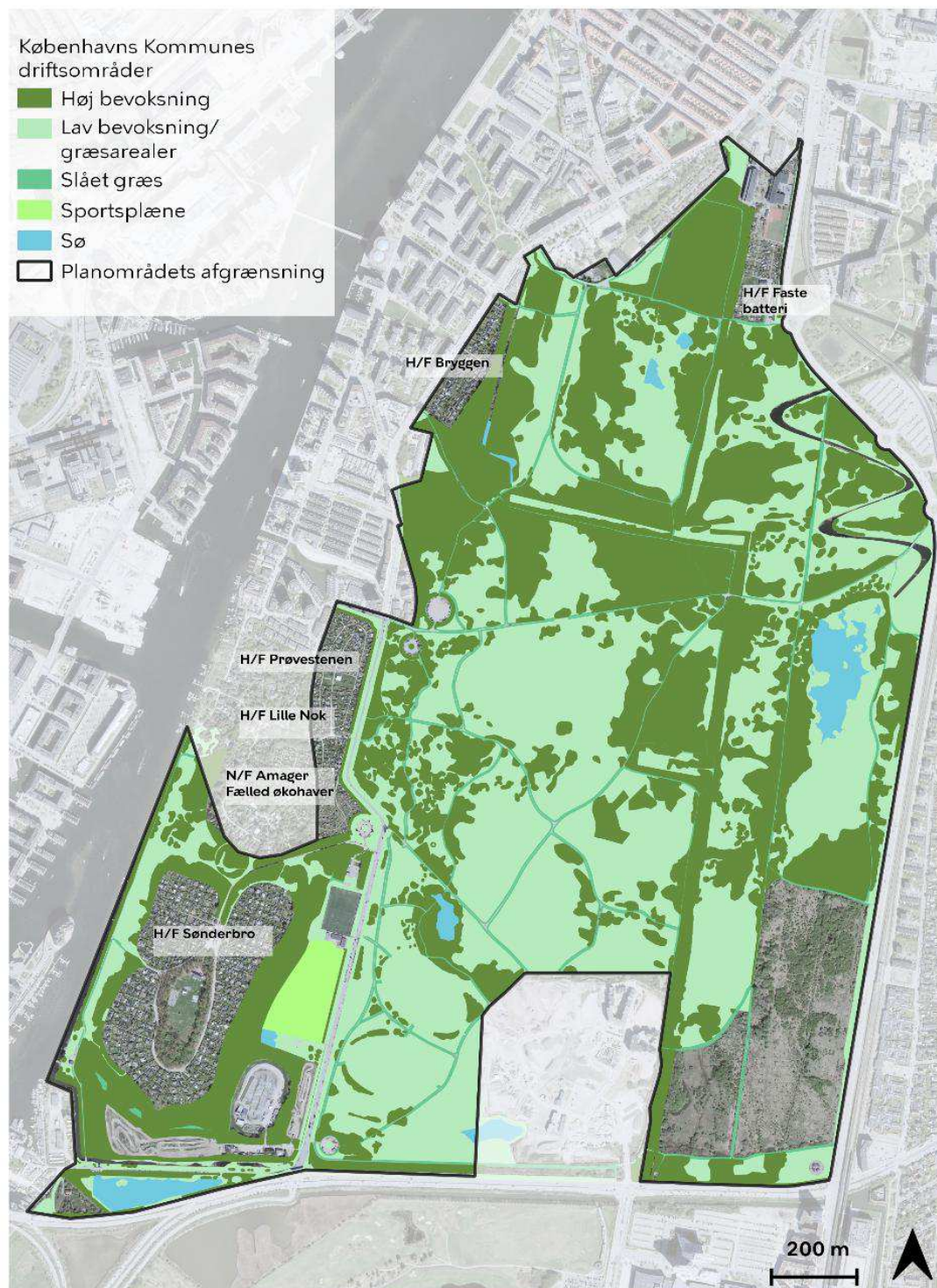
Øvrig pleje

En række opgaver indgår i den løbende drift og pleje af planområdet. Den løbende drift og pleje omfatter blandt andet:

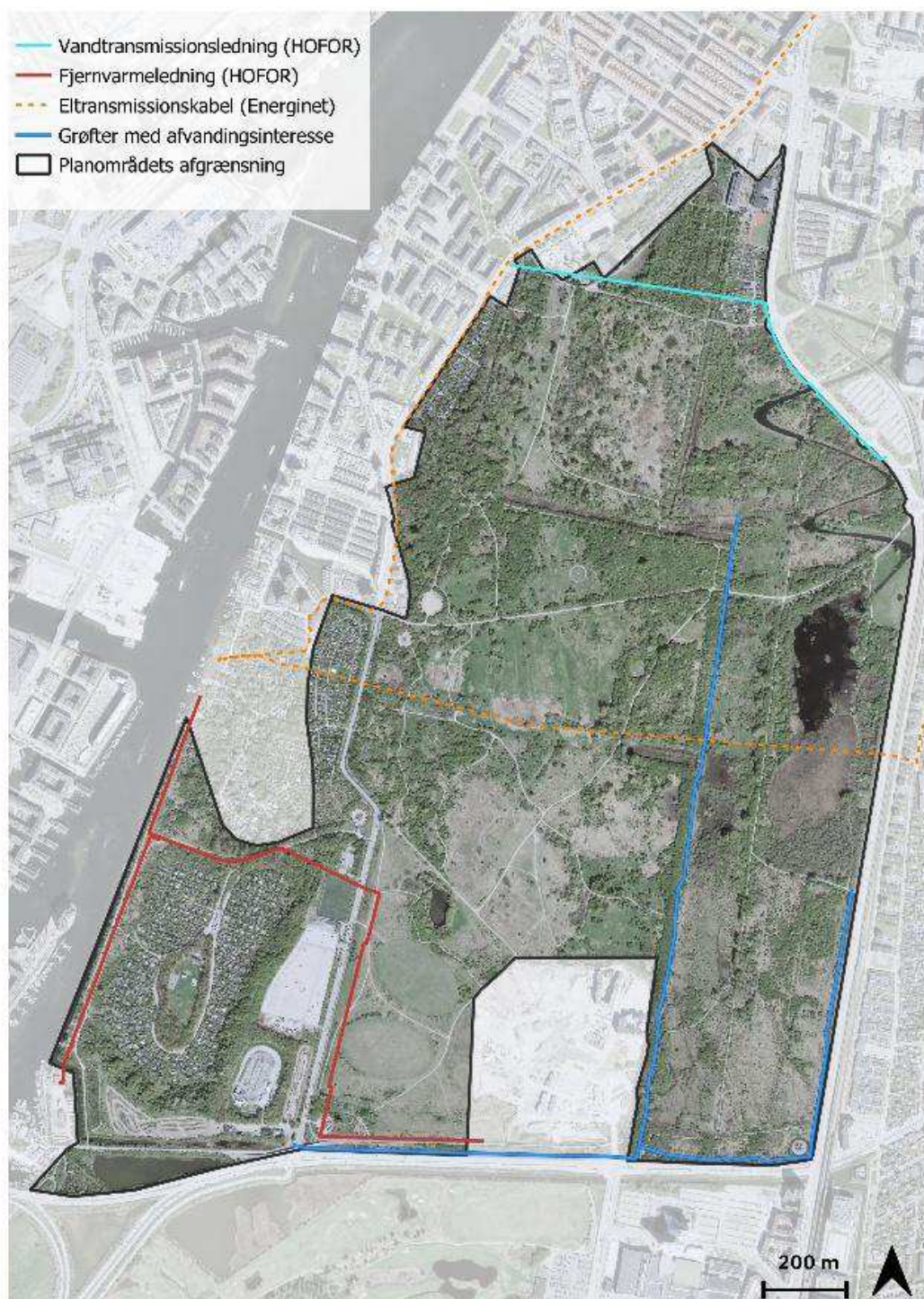
- Reparation og vedligeholdelse af stier, skilte, hegn og låger.
- Fritrumsbeskæring af træer og buske langs stier, veje og ved p-pladser.
- Sikkerhedsbeskæring af høje, ustabile træer i kanten af skovstykkerne.
- Rydning af beplantning langs faste hegn, herunder hegn omkring boldbaner og kolonihaver
- Rydning og løbende udtyndinger af beplantninger over forsyningsledninger
- Vedligeholdelse af grøfter og kanaler med afvandingsinteresse

På nedenstående kort er angivet de arealer indenfor planområdet, som Københavns Kommune har ansvaret for at drifte.

Kort: Københavns Kommunes driftsområder

Kort: forsyningsledninger og grøfter med afvandingsinteresse

Igennem planområdet løber forsyningsledninger for el, vand og fjernvarme. For forsyningsledningerne gælder det, at der er restriktioner og sikkerhedsafstande, som skal respekteres i drift og udvikling af området. Tilstandsændringer over ledningerne skal afklares med ledningsejer.

Hovedkanalen, der løber nord/syd, afvander en del af naturområdet. Kanalen kan vedligeholdes af hensyn til afvandingsinteressen. Med et forløb gennem et naturområde vil oversvømmelser langs Hovedkanalen kun i begrænset omfang have konsekvenser for infrastrukturen. Tilgroning og manglende afvanding kan give periodevis oversvømmelser, som kan være med til at skabe en mere naturlig hydrologi og større variation til gavn for dyre- og plantelivet her.

Den Landskabelige Kanal i områdets nordlige ende er en del af et større vandaflledningssystem, der opsamler regnvand fra Universitetet i Ørestad Nord til søerne ved 8-tallet i Ørestad syd. Kanalen ejes og driftes af Ørestad Vandlaug.

Foto: Den Landskabelige Kanal er del af et større vandaflledningssystem i Ørestad. Kanalen ejes og administreres af Ørestad Vandlaug.

4 TILTAG FOR REKREATIV BRUG

Nuværende rekreative elementer

Den bynære, vilde natur er Amager Fælleds hovedattraktion, men området rummer også en bred vifte af rekreative faciliteter, der understøtter fritids- og idrætsaktiviteter.

Områdets fredninger har til formål både at sikre de biologiske og landskabelige værdier der findes her, men også at give plads til den rekreative anvendelse af arealerne. Fredningerne er med til at sikre københavnernes ret til at færdes på hele fælleden. I den sydlige del af Amager Fælled, der indgår i Kalvebodkilefredningen, skal der lægges særlig vægt på rekreative hensyn.

Københavns Kommune arbejder for at bevare og udvikle områdets naturværdier, men at gøre naturområdet let tilgængeligt for alle københavnere. Der er opstillet nye oversigtskort ved alle indgange og der er fokus på at forbedre skiltningen, herunder at opgradere Amarminoen, så den kan blive del af den nye netværk af vandruter Danmarks Naturstier.

På udvalgte lokaliteter har Københavns Kommune opstillet små informationstavler, der fortæller om de nye vandhuller ligesom der er skiltning langs Rute til Ro, der opfordrer besøgende til at afprøve mindfulness øvelser. I samarbejde med Hjerteforeningen har Københavns Kommune også etableret to Hjertestier, der begge starter ved indgangen nær DR Byen.

I det nordlige hjørne af Amager Fælled og i området vest for Artillerivej findes en række institutioner og fritidstilbud til børn og unge, men også idrætsfaciliteter. Udviklingsplanen har et særligt fokus på pleje af naturen på Amager Fælled, men planen sætter også rammerne for udvikling af de rekreative elementer, der er etableret indenfor det fredede område. Derfor er der i afsnittet her indarbejdet en kort beskrivelse af de eksisterende faciliteter og derunder forslag til udvikling af disse.

Idrætsfaciliteter

Hekla Park

Hekla Park er et idrætsanlæg under Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen. Anlægget blev først taget i brug i 2003, men i 2025 blev græsbanerne konverteret til 24 kunstgræsbaner (syv 3-mandsbaner, 11 5-mandsbaner, 4 8-mandsbaner, og 2 11-mandsbaner). Undervejs blev der etableret et nyt belysningsanlæg bestående af 21 master, der belyser banerne og kan styres i fem zoner.

Anlægget er hjemmebane for Boldklubben Hekla, men banerne benyttes også af andre foreninger.

BMX baner

Københavns BMX Klub råder over en BMX bane og en mini-BMX bane ved Slusen. Banerne blev etableret af frivillige kræfter i 2005 – 2007. Banerne er i dag et anlæg under Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.

Forud for afholdelse af verdensmesterskaberne i BMX i 2025 har hele anlægget gennemgået en omfattende renovering. Der er etableret en ny startrampe og banen er blevet udvidet med større sving og hop, der har gjort den mere teknisk krævende at køre.

I tilknytning til banen er et mindre klubhus og en vaskeplads.

BMX banen ved Slusen er træningsbane for medlemmer af Københavns BMX Klub, men siden 2022 har banen også fungeret som et nationalt elitetræningscenter, hvor de bedste ryttere kan træne sammen.

Motocrossbaner

I tilknytning til BMX banerne ligger to motocrossbaner, der også er anlæg under Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen. Hvis man følger stien i terrænet mellem haveforeningerne og idrætsfaciliteterne, har man et godt view over hele anlægget.

Anlægget rummer en bane for nybegyndere og børn og en bane for erfarne kørere. Amager Motocross Klub benytter banerne til træning og stævner for deres medlemmer. Amager Motocross Klub blev etableret i 1973 og banen ved Amager Fælled blev anlagt i 1976 med hjælp fra frivillige kræfter.

I tilknytning til banerne er et mindre antal bygninger.

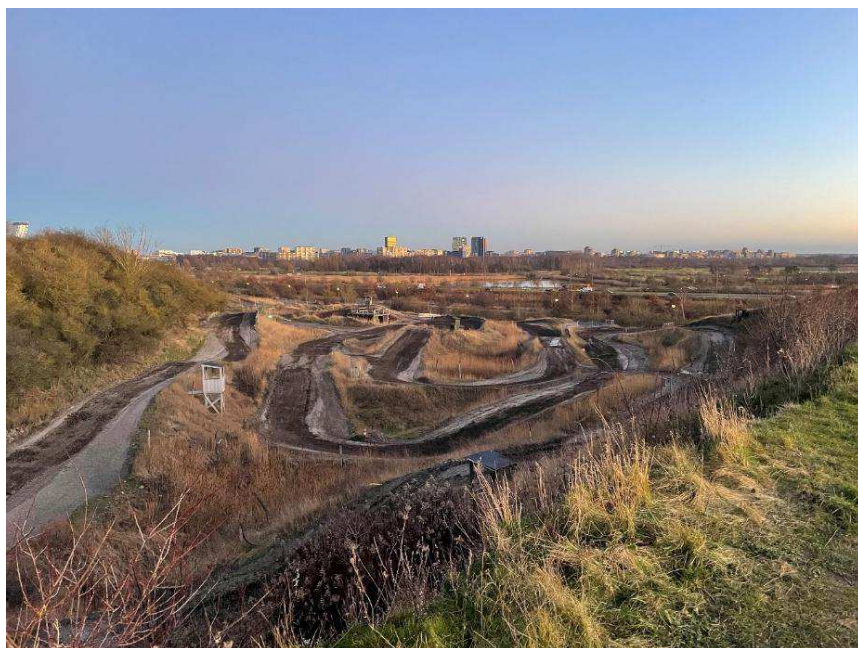

Foto: Motocrossbanerne set fra Amarminoen.

Haveforeninger

Indenfor fredningen er der en række ældre haveforeninger, der til sammen rummer mere end 700 haver:

- Haveforeningen Faste Batteri (etableret 1940) er beliggende ved Ørestads Boulevard i planområdets nordøstlige del. Haveforeningen har i dag 68 haver.
- Kolonihaveforeningen Brygger er beliggende i den nordlige ende af Artillerivej ikke langt fra Axel Heides Gade. Haveforeningen har i dag 65 haver.
- Haveforeningen Prøvestenen (etableret 1948) er beliggende ved Artillerivej nær Rundholtsvej. Haveforeningen har i dag 199 haver.
- Nyttehaveforeningen Lille Nok (etableret 1996) ligger på grænsen af planområdet. Haveforeningen lå oprindeligt i området hvor Amager Fælled Skole i dag er beliggende, men blev flyttet til den nye placering mellem Prøvestenen og havnen. Her er 75 haver.
- Haveforeningen Sønderbro (etableret 1977) er med næsten 300 haver den største haveforening. Foreningen ligger i området mellem Hekla Park og havnen.
- Nyttehaveforeningen Amager Fælled Økohave (etableret i 2010) er den nyeste haveforening. Foreningen har 58 dagshaver. Haverne dyrkes efter økologiske grundprincipper og der må alene opsættes mindre havehuse på op til 15 m².

Alle haveforeningerne er beliggende på kommunale arealer. Det er Københavns Ejendomme under Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, der står for udlejning af jorden. I udgangspunktet har haveforeningerne selv ansvaret for at pleje de lejede arealer. Der henvises til kort over Københavns Kommunes driftsområder i forrige afsnit (side 25).

Fritidstilbud

Fritidstilbud med dyrehold

I Amager Fælleds nordvestlige hjørne har Rideklubben Ridevenner og Fritidscenter Islands Brygge begge dyrehold. Dyrene indgår i et fritidstilbud til børn og unge.

Rideklubben Ridevenner er en selvejende fritids- og ungdomsklub med driftsoverenskomst med Københavns Kommune. Målgruppen er børn og unge i alderen 10 – 17 år med interesse for udeliv, heste og ridning. Medlemmerne kan deltage i baneridning, rideture på fælleden og forskellige sociale aktiviteter.

Rideklubben Ridevenner har hjemme i Ballonhangaren. Den historiske bygning blev købt af Real Dania og renoveret i 2017 – 2021. Rideklubben Ridevenner anvender i dag Ballonhangaren, en ridehal med indendørs ridebane og 30 hestebokse og en udendørs ridebane. På den anden side af stien er en større fold, der benyttes af hestene mellem ridetimerne. Folden er også ejet af Realdania.

Fritidscenter Islands Brygge er et kommunalt fritidstilbud for børn og unge beliggende på Artillerivej. Fritidscentret har flere afdelinger, herunder en større dyreafdeling med heste, æsler, minigrise og smådyr som kaniner, marsvin, hamster og krybdyr.

Fritidscenter Islands Brygge har siden år 2000 haft dyr gående i en fold beliggende nær institutionens faciliteter, men i 2013 blev der etableret endnu en fold syd herfor. Begge folde er hegnede og fritidscentret står for vedligehold af hegnene. I forbindelse med udarbejdelse af denne udviklingsplan har plejemyndigheden indledt en dialog med Fritidscenter Islands Brygge om den fremadrettede brug og pleje af arealerne.

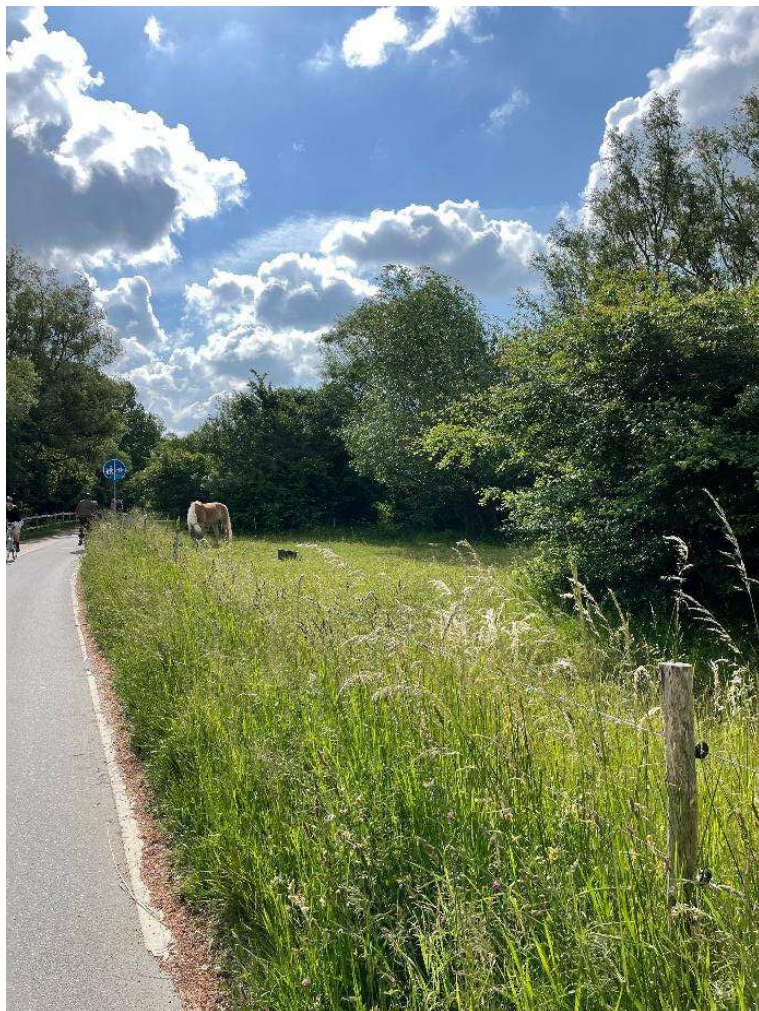

Foto: Fritidscenter Islands Brygge og Rideklubben Ridevenner har dyrehold med heste i den nordvestlige del af planområdet.

Foreningsliv

De grønne arealer på Amager Fælled benyttes året rundt af en række foreninger og netværk, der benytter fælleden som et mødested. Der afholdes året igennem vandreture og motionsløb på fælledens stier, modellflyvere mødes hver torsdag på det åbne område syd for Grønjordsstien for at sætte deres modellfly i luften, og hver anden søndag mødes 100 – 150 børn og unge til rollespil i området ved Rollespilsskoven.

Naturpark Amager faciliteter

Amager Fælled og det nordlige naturområde i Ørestad er del af Naturpark Amager. Naturpark Amager forbinder Amager Fælled med Kalvebod Fælled, Kongelunden og Sydstranden ved Dragør. Det er visionen, at Naturpark Amager skal opleves som et sammenhængende landskab, der forbinder den tætte by med naturens åbne vidder, skove og kystlandskaber. Naturparkens mosaik af naturtyper og landskaber giver en varieret natur med plads til forskellige former for aktivitet og leg, men samtidig kan man her finde plads til ro og fordybelse. Københavns Kommune arbejder for, at flere borgere skal opleve naturen her.

Den populære vandrerute Amarminoen er del af Naturpark Amager. Vandrerutens start er markeret med en stor granitsten med inskription, der er placeret i det nordøstlige hjørne af Amager Fælled nær DR Byen.

Ved Havneslusen er Foreningsbyen Slusen opført som del af Naturpark Amager samarbejdet. Her har foreninger mulighed for at opbevare grej til aktiviteter, og stedet benyttes også af Københavns Naturskole som udgangspunkt for naturformidlingsaktiviteter. Bygningen rummer offentlige toiletter. Mod vandet er opført en læringspavillon, en træbro, der kan benyttes til vandaktiviteter, og en trappe til ophold. Bag bygningen findes en motionsbane op ad skrænten og ikke langt derfra er bygget en trappe, der gør at besøgende kan komme op i højden og få udsigt over havnen og Amager Fælled.

I den nye og udvidede fredning af Amager Fælled er beskrevet, at der kan etableres nye naturformidlingsfaciliteter i området ved den Landskabelige Kanal. Da fredningen er påklaget, er de nye faciliteter ikke beskrevet i denne plan, men der kan efter klagesagens afgørelse eventuelt udarbejdes et tillæg til planen, hvori de nye faciliteter beskrives.

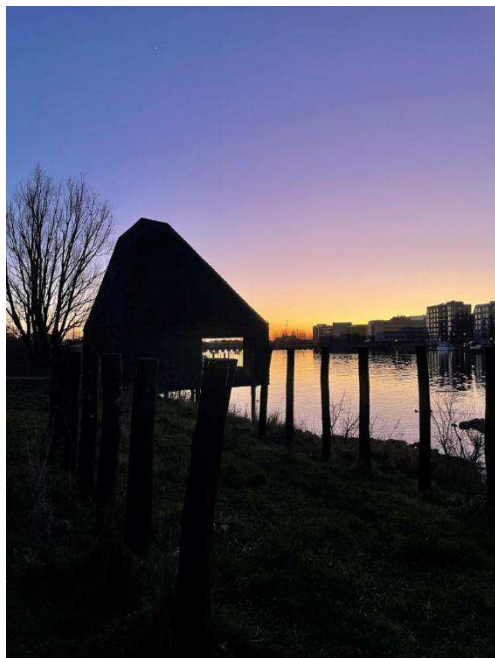

Foto: Læringspavillonen ved Havneslusen.

Tiltag for rekreativ brug

Denne udviklingsplan beskriver en række tiltag, der forbedrer den rekreative brug af planområdet. Tiltagene har fokus på at forbedre adgang og tilgængelighed for alle, på stier og belysning, på at understøtte udvikling af mødesteder, aktiviteter og arrangementer, og endelig bygninger og inventar i planområdet.

For alle tiltagene gælder det, at de kan implementeres i planperioden, hvis der findes finansiering hertil. For en række tiltag gælder det, at der forinden skal indhentes tilladelser eller dispensationer ift. fredninger.

Herunder er en samlet oversigt over de tiltag, der kan implementere i denne planperiode for at understøtte den rekreative brug. Tiltag mærket med stjerne skal vurderes ift. fredning og naturbeskyttelse¹.

¹ For en række tiltag gælder det, at implementeringen er betinget af, at der kan gives dispensation forinden. Disse tiltag er i skemaet markeret: Tiltag markeret med * (en stjerne) skal vurderes af Fredningstilsynet i Københavns Kommune ift. om der skal søges dispensation fra fredningerne. Tiltag markeret med ** (to stjerner) skal vurderes af Fredningstilsynet for København ift. om der skal søges dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Tiltag markeret med *** (tre stjerner) skal vurderes af byggemyndigheden i Københavns Kommune ift. om der skal søges dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 16 om sø- og åbeskyttelseslinjer eller om tiltaget kræver tilladelse efter vandløbsloven.

Tabel: Oversigt over tiltag

ADGANGSFORHOLD OG TILGÆNGELIGHED
• Umiddelbart syd for Hekla Park kan etableres parkeringsmulighed for deltagere i sportsaktiviteter. Der kan etableres en bom for at regulere adgangen*.
• Der kan lægges sten eller andre fysiske hindringer ved de tidligere boldfællede for at hindre ulovlig kørsel og parkering
• Der kan indføres tidsbegrænset parkering i området.
• De runde parkeringspladser ved Rundholtsvej kan anvendes til afholdelse af arrangementer*. Parkeringspladserne kan nedlægges.
• Der kan etableres nye parkeringspladser forbeholdt borgere med tilladelse til handicapparkering*.
• Der kan etableres adgange til fælleden ved Fælledby.
• Hvor stiforløb går igennem græsningsfolde, kan der etableres låger og færister.
STIER
• Der kan etableres en ny stiforbindelse fra Artillerivej overfor Kigkurren til Amager Fælled. Fra stien kan der etableres adgang til Ballonhangaren og Rideklubben Ridevenner*.
• Der kan etableres en ny grøn cykelrute, der forbinder den planlagte stibro ved Teglsøen med Fælledby kvarteret og Sundby Metrostation*.
• Supercykelstien, der løber langs Vejlands Allé til Fælledby, kan udvides*.
• Der kan etableres en trampesti fra søen ved Hekla Park til Amarmøns forløb umiddelbart vest herfor*.
• Der kan etableres en bro som erstatning for en del af stien, der løber øst om Grønordssøen, for at fremme den hydrologiske forbindelse imellem arealerne på hver side af stien* **.
• Der kan tages initiativer for at øge trygheden for både gående og cyklister på den asfalterede sti mellem Axel Heides Gade og DR Byen, herunder at udvide stien*.
• De grønne arealer langs havnen kan plejes for at sikre offentligheden udsigt og bedre adgang.

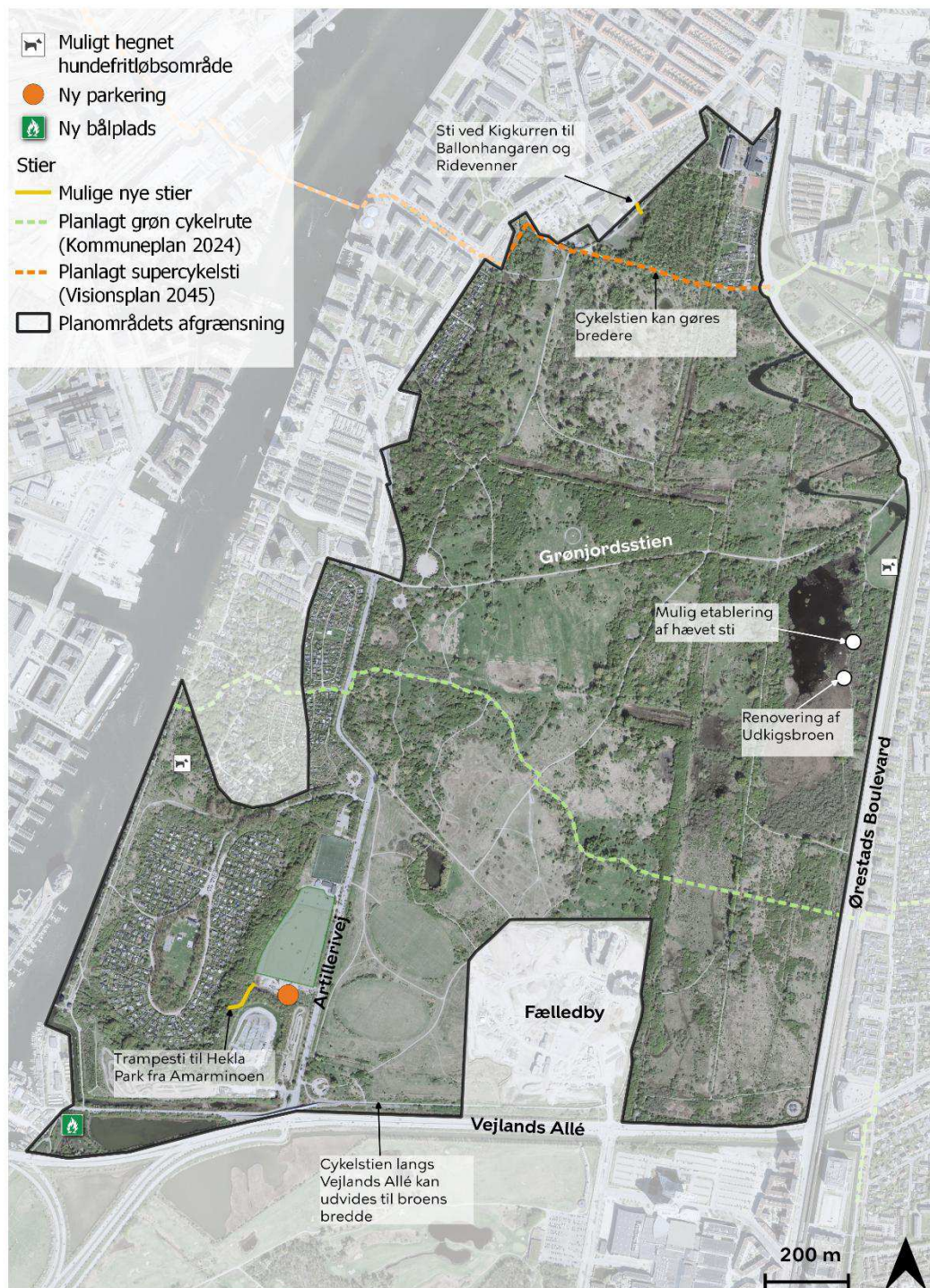
MØDESTEDER OG AKTIVITETER

- På Amager Fælled kan nuværende picnicområder med bordebænkesæt vedligeholdes og der kan opstilles flere bordebænkesæt. Hvis der etableres picnicområder inde i en græsningsfold, kan nye picnicområder hegnes fra så dyrene ikke har adgang hertil* **.
- Der kan opstilles bænke ved stier og på placeringer med udsigt*.
- Fælledens bålplads og grillpladser kan nedlægges.
- Det åbne, rekreative område midt på Fælleden kan anvendes til løb og andre aktiviteter med mange deltagere. Der kan også flyves med modelfly og droner herfra, men flyvning må ikke ske hen over stier og græsningsfolde med dyr
- Amarminoen, Rute til Ro og Hjertestierne på Amager Fælled kan vedligeholdes og der kan opsættes nye skilte for at forbedre oplevelsen for de besøgende. Ruterne kan også ændres eller nedlægges.
- Der kan markeres ridentier*.
- Der kan etableres faste orienteringsløbsposte langs stier.
- Udsigtsbroen i Grønjordssøen kan renoveres. I forbindelse med en renovering kan der etableres opholdsmuligheder, fugleskjul og bedre adgang til vandet* ** ***.
- Broen over Vagthussøen kan renoveres * ** ***.
- Der kan etableres en bro i den vestlige del af Trekantsøen* ** ***.
- Der kan etableres en fast bålplads på det åbne areal vest for Trekantsøen* **.
- Der kan etableres et hegnet fritløbsområde til hunde i området ved Den Landskabelige Kanal**
- Der kan etableres et hegnet fritløbsområde til hunde i området mellem haveforeningerne og havnen**
- Ved Havneslusen Nord kan der udlægges træstammer, bjælker og sten for at hindre kørsel, beskytte opvækst mod slitage og skabe bedre rammer for ophold og leg
- Der kan etableres informationstavler om natur og naturpleje på Amager Fælled*.

BYGNINGER OG INVENTAR

- Naturcontainerens midlertidige placering på Amager Fælled kan forlænges*.
- Der kan etableres toiletfaciliteter ved indgange til Amager Fælled*.
- Der kan etableres vandposte ved Amager Fælled*.
- Ved BMX banen kan der etableres et nyt klubhus*.
- Ved Hekla Park kan de eksisterende omklædningsfaciliteter udvides*.
- Eksisterende læskure i græsningsfolde kan udvides og der kan etableres et nyt læskur i sydfolden *.

Kort: Tiltag for rekreativ anvendelse

Beskrivelse af rekreative tiltag

Adgangsforhold og tilgængelighed

• Umiddelbart syd for Hekla Park kan etableres parkeringsmulighed for deltagere i sportsaktiviteter. Der kan etableres en bom for at regulere adgangen*.
• Der kan lægges sten eller andre fysiske hindringer ved de tidligere boldfællede for at hindre ulovlig kørsel og parkering
• Der kan indføres tidsbegrænset parkering i området.
• De runde parkeringspladser ved Rundholtsvej kan anvendes til afholdelse af arrangementer*. Parkeringspladserne kan nedlægges.
• Der kan etableres nye parkeringspladser forbeholdt borgere med tilladelse til handicapparkering*.
• Der kan etableres adgange til fælleden ved Fælledby.
• Hvor stiforløb går igennem græsningsfolde, kan der etableres låger og færister.

Boldbanerne ved Hekla Park benyttes af mange gæster i forbindelse med kampe og stævner. Efter omlægning af banerne til kunstgræs, bliver et område ved den tidligere oplagringsplads syd for Hekla Park indrettet som et grønt område med parkeringsmulighed. For at sikre, at pladsen er tilgængelig og alene anvendes i forbindelse med stævner og arrangementer, er der opsat en bom ved Artillerivej.

Efter renoveringen vil de to runde boldfællede på Amager Fælled blive nedlagt og arealet vil blive plejet med henblik på at udvikle det som overdrevsnatur.

Langs Artillerivej findes flere runde parkeringspladser. Parkeringspladserne anvendes af beboere i området, af gæster i haveforeningerne og Hekla Park, og af pendlere. For nogle parkeringspladser er der indført tidsbegrænsning, men for andre er der ingen begrænsninger ift. parkering. Der kan i planperioden introduceres tidsbegrænset parkering.

Københavns Kommune ønsker, at parkeringspladserne, der ligger i umiddelbar tilknytning til Amager Fælled, kan anvendes til afholdelse af arrangementer med fokus på fælledens natur. Buster i Naturen filmfestivalen har allerede været afholdt på den store, runde parkeringsplads ved Rundholtsvej. Retningslinjer for afholdelse af arrangementer findes i bilag 8.

Der er problemer med ulovlig parkering på Fælleden særligt i området ved Hekla Park. I forbindelse med at boldfællede på Amager Fælled nedlægges kan der udlægges sten eller andre fysiske hindringer for kørsel.

Adgangsforholdene for borgere med handicap kan forbedres ved etablering af handicapparkeringspladser.

I planperioden forventer Københavns Kommune at sammenlægge og udvide de nuværende græsningsfolde på Amager Fælled. Der er offentlig adgang til alle græsningsfolde på Amager Fælled. For at øge tilgængeligheden for alle dem, der bruger Amager Fælled til rekreative aktiviteter, så kan der etableres flere låger. Ved etablering af nye låger ved grusbelagte stier

prioriterer Københavns Kommune, at der vælges låger, der er solide, kan åbnes let af alle brugergrupper og låger, der er selvlukkende af hensyn til dyrene. Ved trampestier opsættes der klaplåger.

Med udvidelsen af græsningen på Amager Fælled, hvor der etableres en sammenhængende fold nord for Grønjordsstien og en sammenhængende fold syd for Grønjordsstien, er der ikke aktuelt behov for at etablere færiste. Men med udviklingsplanen skabes der mulighed for, at nordfolden og sydfolden på sigt kan forbindes så dyrene kan vandre på tværs af arealerne. Der vil skulle etableres to færiste på tværs af stien med 5-10 m afstand og ved siden af låger, der sikrer at kørestolsbrugere mv. også kan bruge passagen. Grønjordsstien anvendes dagligt af mere end 2.000 besøgende, der enten cykler, løber eller går på tværs af fælleden, og derfor skal der ved valg af færiste tages udgangspunkt i en løsning, der sikkert kan passeres af alle (bilag 7).

Med udviklingsplanen gives der også mulighed for, at de nuværende brede låger over stier, der på kortet er markeret som stiomløb, kan erstattes med færiste. Hermed får Plejemyndigheden mulighed for at etablere færiste hvis det vurderes, at færiste er en bedre løsning for tilgængeligheden og for at holde dyrene indenfor folden.

Foto: Klaplåge giver adgang til græsningsfold i den sydlige del af Amager Fælled.

Stier

• Der kan etableres en ny stiforbindelse fra Artillerivej overfor Kigkurren til Amager Fælled. Fra stien kan der etableres adgang til Ballonhangaren og Rideklubben Ridevenner*.
• Der kan etableres en ny grøn cykelrute, der forbinder den planlagte stibro ved Tegllholmen med Fælledby kvarteret og Sundby Metrostation*.
• Supercykelstien, der løber langs Vejlands Allé til Fælledby, kan udvides*
• Der kan etableres en trampesti fra søen ved Hekla Park til Amarminoens forløb umiddelbart vest herfor*.
• Der kan etableres en bro som erstatning for en del af stien, der løber øst om Grønjordssøen, for at fremme den hydrologiske forbindelse imellem arealerne på hver side af stien* **.
• Der kan tages initiativer for at øget trygheden for både gående og cyklister på den asfalterede sti mellem Axel Heides Gade og DR Byen, herunder at udvide stien*.
• De grønne arealer langs havnen kan plejes for at sikre offentligheden udsigt og bedre adgang.

På Amager Fælled findes mange stiforløb med grus, men også et stort antal trampestier, der bugter sig på tværs af arealerne, og giver besøgende en oplevelse af at blive væk i naturen. De mange trampestier bevares som de er, men der kan lægges flis ud, hvis der er våde sektioner. Der etableres ikke lys langs stierne af hensyn til dyrelivet her.

I planperioden kan der etableres et stiforløb, der forbinder Artillerivej med Ballonhangaren, og der kan etableres en trampesti, så der sikres adgang fra den reetablerede sø ved Hekla Park til Amarminoens forløb umiddelbart vest herfor.

I Kommuneplan 2024 er der fokus på at binde byen sammen, herunder at etablere en grøn cykelrute via en ny stibro ved Tegllholm og derfra over Amager Fælled til området ved Fælledby og Sundby Metrostation. Ruten fremgår af kommuneplanen på korridorniveau. Linjeføringen vil blive undersøgt i forbindelse med et eventuelt projekt om etablering af ruten.

Den allerede etablerede supercykelsti, der løber over den nye stibro ved Artillerivej og videre langs Vejlands Allé til Fælledby, kan udvides, så stien får samme bredde som broen. Udvidelsen skal sikre en sikker cykelrute for de mange beboere i Ørestad.

Allerede eksisterende stiforbindelser kan opretholdes og vedligeholdes. Den asfalterede sti i den nordlige del af fælleden kan vedligeholdes med fast belægning, men fælledens primære stier kan vedligeholdes med grus. Trampestier vedligeholdes ikke, men der kan udlægges træflis i våde sektioner. Stier kan etableres som dæk/broer, hvis det er nødvendigt for at sikre almenhedens adgang og samtidig beskytte de naturlige hydrologiske forhold. Et område, hvor det kunne være relevant, er på østsiden af Grønjordssøen.

Tillæg til lokalplan 384 Artillerivej Øst fastslår, at der kan etableres en ny stiforbindelse igennem den grønne kile ved skolehaverne, institutionen og det nye plejehjem beliggende overfor Kigkurren. Med udviklingsplanen skabes der mulighed for, at den nye sti kan forlænges ind i det fredede område således, at der skabes en ny adgangsvej fra Artillerivej til fælleden. Med stien skabes der endnu en adgang til de grønne områder for byens beboere, men stien vil især gavne beboerne på plejehjemmet og børnene i daginstitutionen, der vil få lettere adgang til naturen. Der vil også være mulighed for at etablere adgang til Ballonhangaren og faciliteterne, der benyttes af Rideklubben Ridevenner, fra stien.

I området ved Hekla Park er en tidligere oplagringsplads blevet ryddet og søen her reetableret. Det skaber nye rekreative muligheder og forvaltningen foreslår derfor, at der etableres en trampesti så man herfra får adgang til Amarminoens forløb.

I den nordlige ende af Amager Fælled løber en asfalteret cykel- og gangsti mellem Axel Heides Gade og rundkørslen ved DR Byen. Københavns Kommunes automatiske tællere viser, at stien i gennemsnit benyttes af 800 fodgængere og knap 5.000 cyklister hver dag (bilag 7). Stien er delt, så den ene side er forbeholdt fodgængere, mens den anden er for cyklister.

På møder i parkbrugerrådet og under parktræffet var der drøftelser om cykelforbindelser på fælleden. Samlet gav medlemmerne af Parkbrugerrådet udtryk for, at man ikke ønsker at der etableres flere stier og cykelforbindelser her, men at eksisterende stier benyttes eller at cyklister i stedet nudges til at køre udenom via cykelstierne langs Njalsgade, Artillerivej, Ørestads Boulevard og Vejlands Allé.

Oplevelsen blandt medlemmerne af parkbrugerrådet er, at den asfalterede sti fra Axel Heides Gade til rundkørslen ved DR Byen benyttes som pendlerrute for mange cyklister. Der er ikke tilstrækkelig plads til alle til cyklister og fodgængere her i myldretiden, hvorfor der opstår konflikter trafikanterne imellem. Parkbrugerrådets medlemmer har foreslået, at der tages initiativer for at sænke hastigheden på strækningen.

Københavns Kommune ønsker, at der med udviklingsplanen skabes en bredere mulighed for at gøre cykelstien mere sikker for alle i planperiode. Derfor er det indarbejdet i udviklingsplanen, at stien kan udvides. En udvidelse af stien er betinget af, at der kan meddeles dispensation fra fredningen hertil.

Efter fredningens § 6, stk. 3, kan der etableres belysning langs stien. Hvis der etableres ny belysning langs stien, skal denne pege ned på stien og væk fra træer af hensyn til dyrelivet.

I planområdets område langs Københavns Havn kan der tages initiativer for at sikre offentligheden adgang til området langs vandet. Der kan ryddes krat og opvækst for at skabe udsigt over vandet, og hindringer for færdsel kan fjernes.

Fælledby er under opførelse, og området er i dag hegnet fra. Men når byggeriet er færdigetetableret, og hegnet nedtages, kan der etableres adgange mellem bebyggelsen og fælleden.

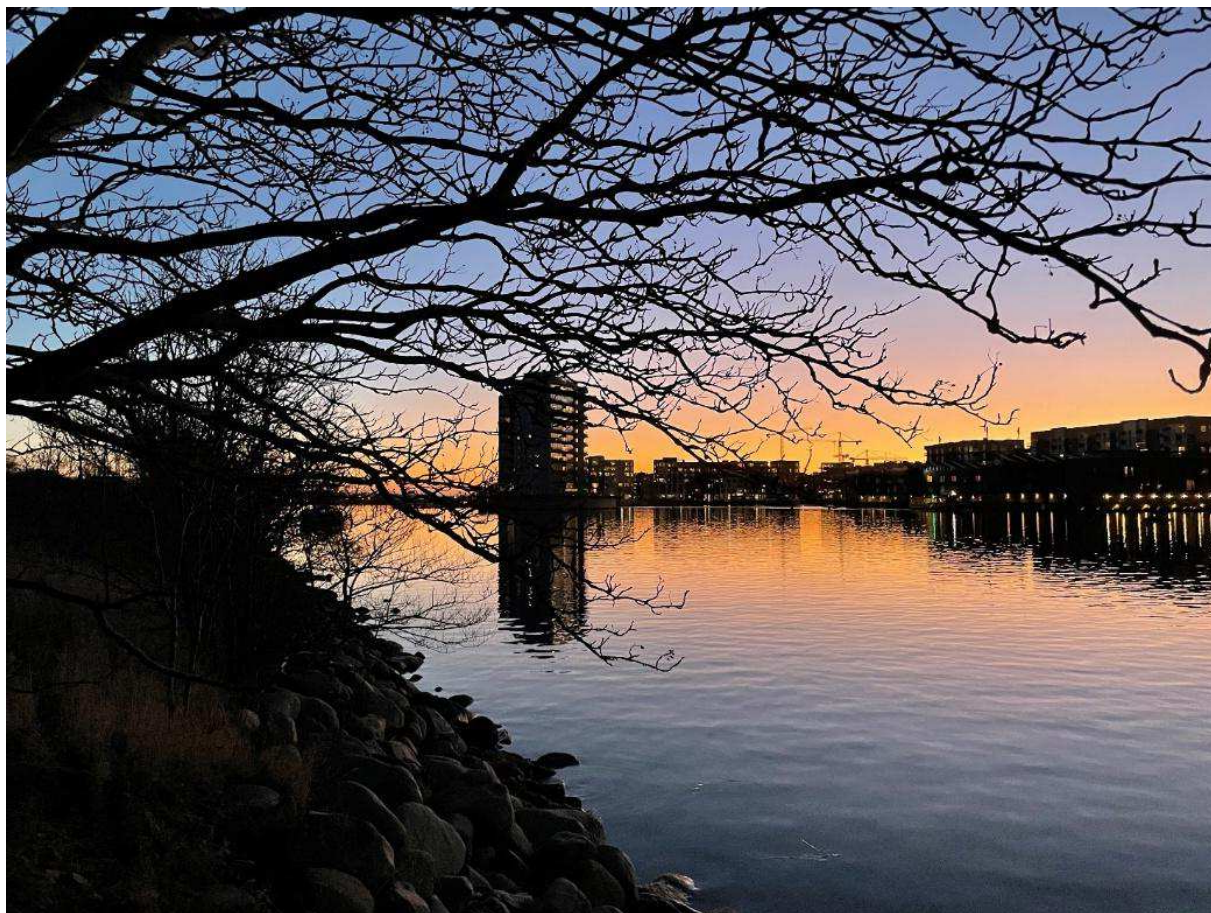

Foto: Langs stien gennem Nokken er der en fin udsigt over havneløbet, men flere steder er krattet tæt og udsigten begrænset.

Mødesteder og aktiviteter

• På Amager Fælled kan nuværende picnicområder med bordebænkesæt vedligeholdes og der kan opstilles flere bordebænkesæt. Hvis der etableres picnicområder inde i en græsningsfold, kan nye picnicområder hegnes fra så dyrene ikke har adgang hertil* **.
• Der kan opstilles bænke ved stier og på placeringer med udsigt*.
• Fælledens bålplads og grillpladser kan nedlægges.
• Det åbne, rekreative område midt på Fælleden kan anvendes til løb og andre aktiviteter med mange deltagere. Der kan også flyves med modelfly og droner herfra, men flyvning må ikke ske hen over stier og græsningsfolde med dyr
• Amarminoen, Rute til Ro og Hjertestierne på Amager Fælled kan vedligeholdes og der kan opsættes nye skilte for at forbedre oplevelsen for de besøgende. Ruterne kan også ændres eller nedlægges.
• Der kan markeres ridentier*.
• Der kan etableres faste orienteringsløbsposte langs stier.
• Udsigtsbroen i Grønjordssøen kan renoveres. I forbindelse med en renovering kan der etableres opholdsmuligheder, fugleskjul og bedre adgang til vandet* ** ***.
• Broen over Vagthussøen kan renoveres * ** ***.
• Der kan etableres en bro i den vestlige del af Trekantsøen* ** ***.
• Der kan etableres en fast bålplads på det åbne areal vest for Trekantsøen* **.
• Der kan etableres et hegnet fritløbsområde til hunde i området ved Den Landskabelige Kanal**
• Der kan etableres et hegnet fritløbsområde til hunde i området mellem haveforeningerne og havnen**
• Ved Havneslusen Nord kan der udlægges træstammer, bjælker og sten for at hindre kørsel, beskytte opvækst mod slitage og skabe bedre rammer for ophold og leg
• Der kan etableres informationstavler om natur og naturpleje på Amager Fælled*.

Rundt om på Amager Fælled er der allerede flere picnicområder med bordebænkesæt, eksempelvis i den runde lysning midt på fælleden, ved Vagthussøen og for foden af de Tre Høje. På de nuværende lokaliteter kan der opstilles nye bordebænkesæt, herunder bordebænkesæt der forbedrer tilgængeligheden for borgere i kørestol. Hvis eksisterende bordebænkesæt udskiftes, prioriteres det at indkøbe nye bordebænkesæt, der er udført i træ eller materialer, der ligner træ.

Der kan etableres nye picnicområder indenfor græsningsfoldene, så gæster har mulighed for at sidde og observere dyrene. Picnicområderne kan hegnes fra, så dyrene ikke har adgang hertil.

På Amager Fælled er der også enkelte bænke placeret langs stiforløb og ved udsigtssteder, eksempelvis ved Grønjordssøens bred. For at fastholde Amager Fælled som et naturområde kan der alene opstilles enkelte bænke.

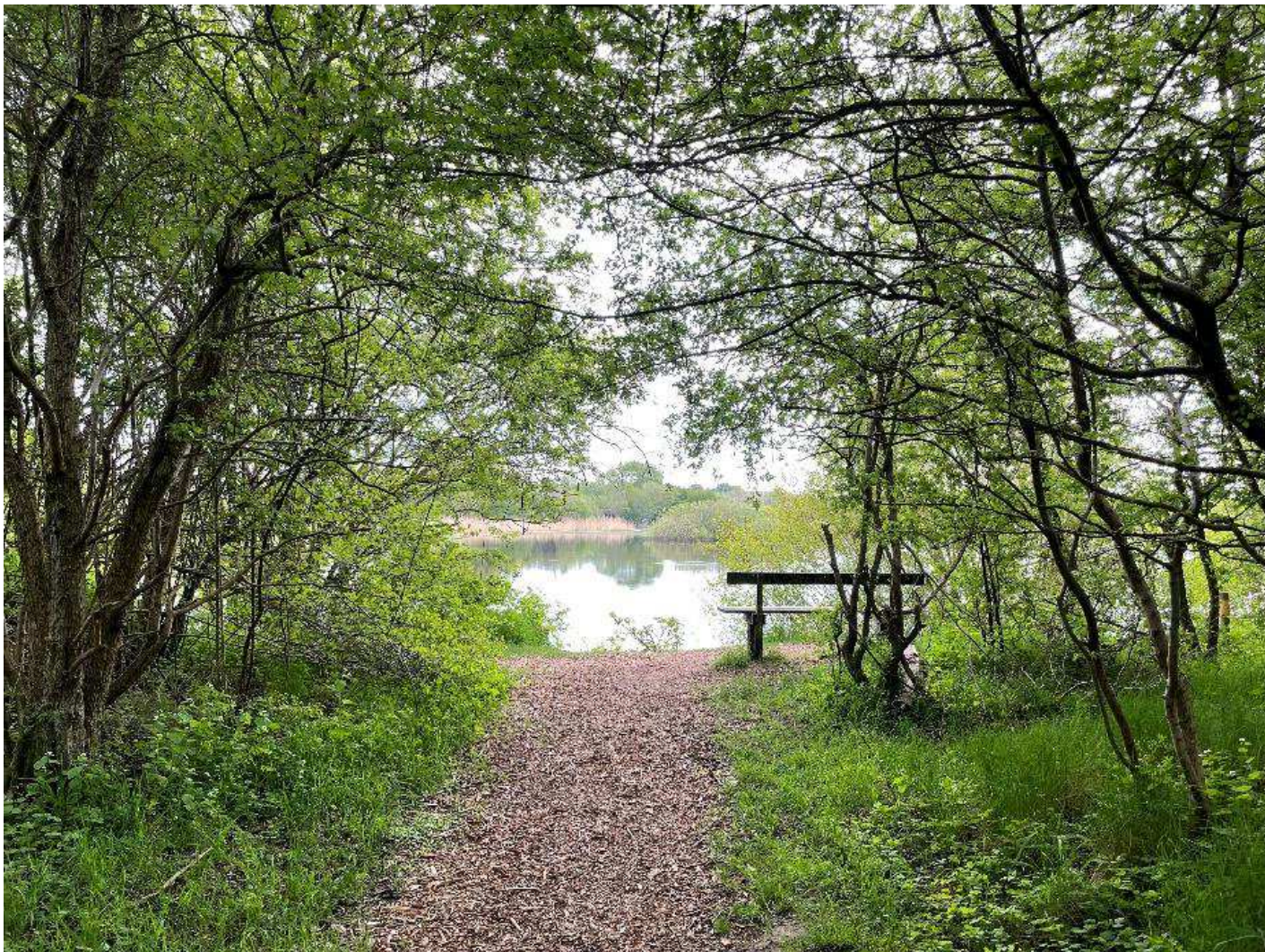

Foto: Bænk med udsigt over Grønjordssøen.

Fælleden rummer en enkelt bålplads og et antal grillpladser. Københavns Kommune ønsker at fastholde disse, men hvis der opstår gentagne udfordringer med skader på træer og buske, afbrænding af bordebænkesæt og udfordringer med larm, kan pladserne nedlægges.

Midt på fælleden bevares det åbne område, der i dag benyttes af skoleklasser til temadage, men også af udklædte deltagere i rollespilsaktiviteter og af de mange løbere, der deltagere i det ugentlige Park Run på Amager Fælled. Midt på arealerne holdes en lille bane på 150 m i kort græs, så området kan anvendes til model- og drondeflyvning. Af hensyn til sikkerheden må der ikke flyves ind over stier og græsningsfolde med dyr.

Foto: Medlemmer af modelflyveklubben mødes sommeren igennem på den åbne plads på Amager Fælled for at teste deres flyvemaskiner af. Landingsbanen består af et åbent areal i god afstand af stier, der holdes i kort græs.

Vandreruten Amarminoen løber fra starten i Amager Fælleds nordøstlige hjørne igennem Amager Fælled og via området bag Hekla Park til Havneslusen Nord og derfra langs vandet mod Byskoven og videre til Pinseskoven, Kalvebod Fælled, Kongelunden og Sydstranden i Dragør. Starten er markeret med en stor granitsten med inskription, og på ruten er der opstillet grønne pæle, med små piktogrammer, der viser Amarminoens blågrønne dråbe. I området ved Haveforeningen Sønderbro deler stien sig i et bakket forløb op i terræn og et forløb igennem haveforeningen til Havneslusen Nord, så ruten også kan anvendes af kørestolsbrugere. I 2026 forbedres mærkningen langs hele ruten, og Amarminoen kommer til at indgå i mærkningsordningen Danmarks Naturstier, der skal binde 15.000 km eksisterende og nye vandreruter sammen på tværs af landet.

Amager Fælled rummer også to hjertestier – en vandrerute på 4,7 km og en vandrerute på 5,9 km – etableret i samarbejde med Hjerteforeningen. Ruten er markeret med et piktogram med et rødt hjerte på en hvid baggrund. Der arrangeres fælles vandreture på ruterne.

Endelig har Københavns Kommune etableret Rute til Ro i den nordlige del af Amager Fælled. Rute til Ro er bare 1 km lang, men langs ruten er der ti poster med mindfulness-øvelser, der inviterer deltagere til at mærke, sanse og opleve den vilde bynatur på Amager Fælled. På Københavns Kommunes hjemmeside kan man hente en lydvandring, som guider deltagerne igennem de ti øvelser langs ruten.

Fælles for Amarminoen, Hjertestierne og Rute til Ro er, at de kan vedligeholdes, men også ændres og nedlægges i planperioden. Ændringer og nedlæggelse af Amarminoen kan dog alene ske i samarbejde med de øvrige partnere i Naturpark Amager samarbejdet.

Foto: Mange besøgende følger pilene, der går på tværs af Amager Fælled og derfra mod syd til Kalvebod Fælled, Kongelunden og Dragør Sydstrand.

Med udviklingsplanen åbnes der også for, at der kan etableres faste orienteringsløbsposte langs stier på Amager Fælled. Orienteringsløbsposte er pæle, der er markeret med et symbol og et kontrolnummer. På nogle faste poste monteres en klippetang til kontrol, mens andre benytter elektronisk læser. Hvis der etableres faste orienteringsløbsposte, skal det sikres, at postene placeres så løbere guides ad en rute, der ikke ødelægger naturværdier.

I det nordlige hjørne af Amager Fælled er Rideklubben Ridevenner og Fritidscenter Islands Brygge beliggende. Begge er fritidstilbud for børn og unge med hestehold. Rideklubben Ridevenner benytter den hegnede fold beliggende på den anden side af stien, mens Fritidscenter Islands Brygge benytter to mindre folde ved stien til Axel Heides Gade. I forbindelse med at der etableres sammenhængende græsningsfolde i den centrale og østlige del af Amager Fælled, friholdes de vestlige dele. Her vil det fortsat være muligt at ride. Der kan i planperioden opstå behov for at markere ridestier udenfor foldene for at skåne de primære grusstier.

Langs den østlige bred af Grønjordssøen er der adgang til en bro med en udsigtsplatform. Med broen kan man komme ud gennem rørskovene og fra platformen observere søen og fuglelivet her. Broen og platformen kan i planperioden renoveres, og i forbindelse med renoveringen kan der

etableres flere opholdsmuligheder, et fugleskjul og adgang til vandet til gavn for de mange skoleklasser, der kommer her for at lære om fælledens natur.

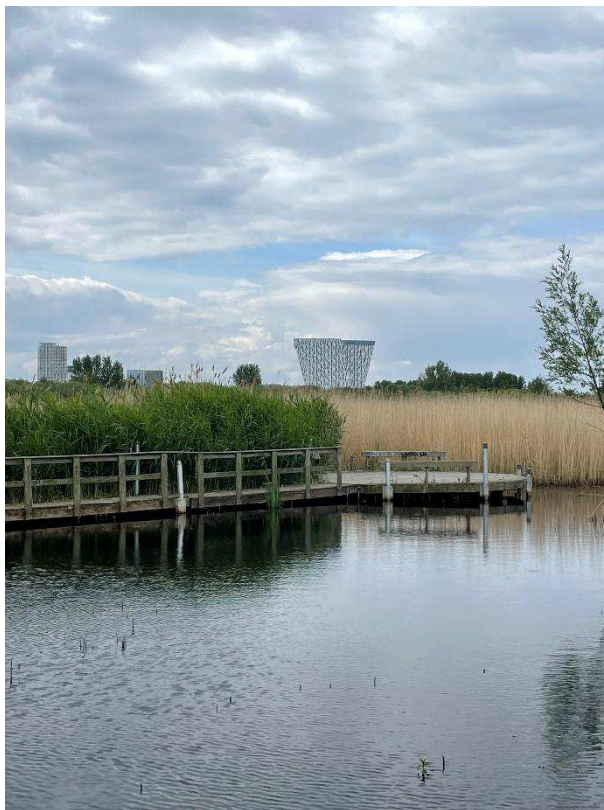

Foto: I Grønjordssøen er en bro med to platforme, der giver besøgende adgang til at observere fuglelivet her. Broen blev etableret i 2005 og den trænger til en gennemgribende renovering.

Trekantsøen er beliggende i planområdets sydligste del mellem vejen Ved Slusen og Vejlands Allé. Fra vejen er der adgang til Trekantsøen via en lille trappe. På trappen hænger et piktogram, der viser at området rummer en etableret fiskeplads. Fiskeri er tilladt hele året.

Området benyttes af lystfiskere, men også af skoler i lokalområdet, der bruger området til undervisning i naturfag. Søens bred er mudret, og der er lagt både sten og brædder over mudret for at få adgang til vandet. Københavns Kommune ønsker, at der i planperioden kan etableres en bro her, som giver bedre adgang til søen for skoleklasser, lystfiskere mv.

Området ved søen er registreret som § 3 natur (overdrev), men området er præget af tilgroning. På arealet er placeret to bordebænkesæt, og der er bygget en lille bålplads op i sten. Københavns Kommune ønsker at udvikle de rekreative og undervisningsmæssige muligheder her ved at etablere et fast bålsted og at rydde en del af opvæksten. Det forudsætter dog, at det kan ske på en måde, som varetager den § 3-beskyttede natur.

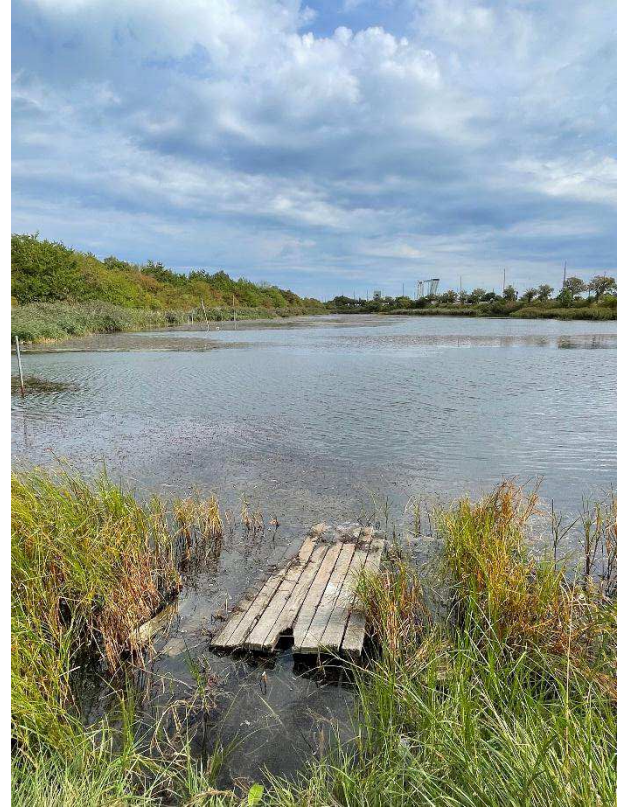

Foto: Ved Trekantsøen er etableret en fiskeplads, men adgangen til vandet er i dag begrænset. Der er opstillet to bordebænkesæt og etableret en lille bålplads med sten. I planperioden kan der etableres en bro og en fast bålplads.

I 2023 åbnede de nye foreningsfaciliteter ved Havneslusen Nord. Der er plantet træer i området, men dele af arealerne fremstår bare, og jorden er meget komprimeret efter kørsel i forbindelse med byggeriet. Københavns Kommune lægger træstammer og sten ud for at hindre kørsel på de grønne arealer, ligesom der lægges egetræsbjælker ud, der kan invitere til både balancegang, leg og ophold.

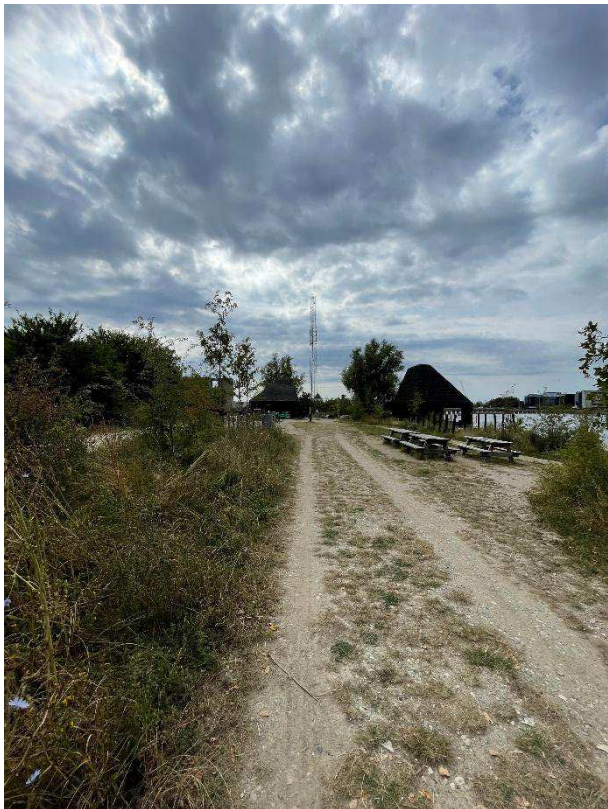

Foto: Faciliteterne ved Havneslusen Nord blev etableret i 2023. Der er lagt egetræsbjælker og sten ud for at hindre kørsel i det grønne område nord for grejbanken.

Under parkbrugerrådsmøderne har der været stillet forslag om, at der etableres hegnede fritløbsområder for hunde.

Der er mange københavnere, der bor tæt på Amager Fælled, og som hver dag benytter naturområdet til at gå tur med hunden. Hunde er velkomne overalt på Amager Fælled, også indenfor dyrefoldene, men hunde skal overalt holdes i snor. Eneste undtagelse hertil er fritløbsområdet ved Den Landskabelige Kanal, hvor hunde må løbe frit. Det manglende hegn om området og beliggenheden op af den trafikerede Ørestads Boulevard gør, at fritløbsområdet ikke anvendes af mange hundeejere.

Med udviklingsplanen åbnes der op for, at der kan etableres et hegn omkring det eksisterende hundefritløbsområde ved Den Landskabelige Kanal. Derudover kan der i den vestlige del af Amager Fælled også etableres et hegned hundefritløbsområde på arealer mellem haveforeningerne og havnen. Den nærmere placering skal aftales i dialog med haveforeningerne.

For begge lokaliteter gælder det, at der kan plantes buske og træer, der er hjemmehørende på fælleden, så hegned på sigt dækkes til.

Københavns Kommune har opstillet informationstavler ved de to nye vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled. På tavlerne er der formidling om vandhullernes etablering og deres betydning som levested for blandt andet krybdyr og padder. Der kan etableres flere naturtavler på Amager Fælled, eksempelvis ved Grønjordssøen for at fortælle om fuglelivet her eller ved græsningsfoldene for at fortælle om græsning som naturpleje.

Bygninger og inventar

- Naturcontainerens midlertidige placering på Amager Fælled kan forlænges*.
- Der kan etableres toiletfaciliteter ved indgange til Amager Fælled*.
- Der kan etableres vandposte ved Amager Fælled*.
- Ved BMX banen kan der etableres et nyt klubhus*.
- Ved Hekla Park kan de eksisterende omklædningsfaciliteter udvides*.
- Eksisterende læskure i græsningsfolde kan udvides og der kan etableres et nyt læskur i sydfolden*.

På Amager Fælled har Københavns Kommune fået dispensation fra fredningen til midlertidigt at placere en 20 fods container, der rummer naturformidlingsgrej, som bruges af Københavns Naturskole og projektet Naturpark for Alle under Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.

Containeren er placeret på sten og pakket ind i træ, så den falder ind i området. Siden etableringen i foråret 2025 er krattet mellem stien og containeren vokset til så containeren nu er mindre synlig fra stien. Fredningsnævnet har givet tilladelse til placeringen i en periode på op til seks år. Københavns Kommune vil vurdere, om der skal søges om tilladelse til at forlænge opstillingen hvis der ikke er etableret andre naturformidlingsfaciliteter til den tid.

Foto: Naturcontaineren er en 20 fods skibscontainer med træbeklædte sider, der rummer redskaber til udeundervisning af skoleklasser og andre grupper af besøgende. Med kævler og brædder kan der hurtigt indrettes et udendørs klasselokale.

I dag er der kun offentlige toiletfaciliteter ved Havneslusen Nord (helårsåbent handicaptolet og toilet, dog aflåst for natten).

Med udviklingsplanen åbnes der op for, at der kan etableres toiletfaciliteter i udkanten af Amager Fælled. Konkret er der planer om at etablere toiletfaciliteter ved den kommende metrostation Bryggebroen, der planlægges etableret ved Axel Heides Gade få hundrede meter fra Amager Fælled. Hvis der etableres naturformidlings- og undervisningsfaciliteter ved Amager Fælled vil disse også indeholde offentlige toiletter.

Udviklingsplanen åbner desuden op for, at der kan etableres toiletfaciliteter på andre lokaliteter i udkanten af fælleden, eksempelvis ved de runde parkeringspladser langs Artillerivej. Nye placeringer skal indgå i den samlede toiletprioritering i Københavns Kommune.

Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen bemærker, at der er ønske om at udvide de nuværende omklædningsfaciliteter ved Hekla Park til gavn for de mange spillere, der benytter anlægget. Ligeledes er der ønske om at opføre et nyt klubhus ved BMX-banen. Derfor er disse muligheder også indarbejdet i udviklingsplanen.

Med udvidelse af græsningsfoldene og en omlægning til mere helårsgræsning er der behov for at sikre læskure til dyrene. De nuværende læskure kan derfor udvides så de dækker behovet for læ til kreaturer og heste i helårsgræsning, men der kan også blive behov for at etablere et nyt læskur i sydfolden.

Foto: Skotsk Højlandskvæg foran læskuret i nordfolden.

5 KLIMA

Klimatilpasning

Københavns Kommune arbejder med at tilpasse København til en fremtid med mere ekstremt vejr, herunder flere tilfælde af skybrud. På tværs af byen arbejdes der med løsninger til håndtering af større mængder af regnvand. Det kan undersøges, om planområdet kan indgå i en fremtidig klimatilpasningsløsning.

Københavns Kommuneplan 2024 indeholder information om klimatilpasning:

[Klimatilpasning | Københavns Kommuneplan 2024.](#)

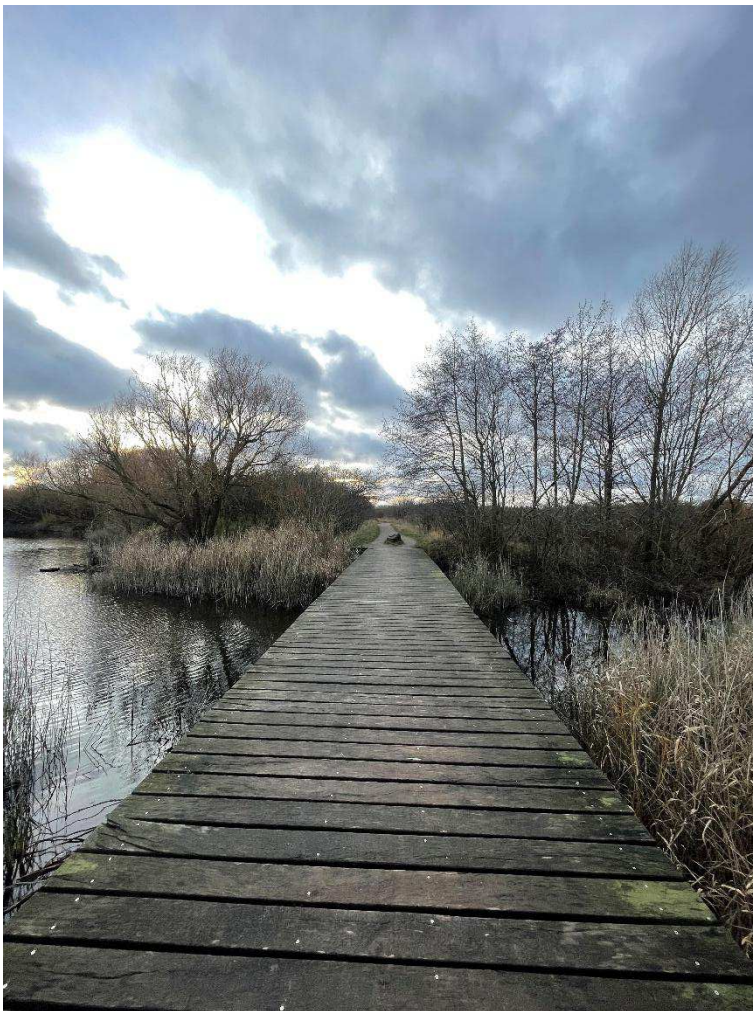

Foto: broen over Vagthussøen.

LITTERATUR

Materiale, der ikke er tilgængeligt på Københavns Kommunes hjemmeside, kan udleveres efter henvendelse til Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen.

Rapporter og notater udarbejdet for Københavns Kommune

Bydelsplan for Amager Vest 2022-2026. Udarbejdet af Amager Vest Lokaludvalg. [Bydelsplanen | Amager Vest Lokaludvalg](#)

Michaelsen, A.N. og Pedersen, E.M. 2020. Registrering af brændeskærm på Amager Fælled 2020. Fagligt notat udarbejdet af Natur 360 for Københavns Kommune.

Milbak, R. og Michaelsen, A.N. 2019. Bekæmpelse af gyldenris. Notat udarbejdet af Natur 360 for Københavns Kommune.

NIRAS. 2023. Biologiske anbefalinger for Grønjordssøen – vandstand og pleje. Udarbejdet for Københavns Kommune.

NIRAS. 2025. Søer i København 2024. Biologisk screening, paddeundersøgelser, krebs og vandkemi. Udarbejdet for Københavns Kommune.

Rasmussen, L.M. 2024. Rapport om registrering af ynglefugle på Amager Fælled, 2024. Notat fra Consult til Københavns Kommune.

Rasmussen, L.M. 2025. Rapport om registrering af ynglefugle på Amager Fælled, 2025. Notat fra Consult til Københavns Kommune. Rapport om kortlægning af ynglefugle på Amager Fælled 2025

Rasmussen, L.M. 2025. Registrering af fugle ved Grønjordssøen på Amager Fælled. Notat fra Tidal Consult til Københavns Kommune.

Tofte, A. F. et al. 2023. Input til udviklingsplan på padder på Amager Fælled 2023. Udarbejdet af Amphi Consult for Københavns Kommune.

Thomsen, Iben M. og Julie Dahl Møller. Notat – Input til flagermusstrategi i Fælledparken. 2023. Udarbejdet af Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet for Københavns Kommune.

Wozniak, S. og Michaelsen, A.N. 2023. Notat om monitorering af græsningseffekten på Amager Fælled. Udarbejdet af Natur 360 for Københavns Kommune.

Københavns Kommune, politikker og planer

Biodiversitet i København – Strategi 2022 – 2050 med tilhørende Handleplan for biodiversitet i København 2022 – 2025. Vedtaget 23. marts 2023. [Biodiversitet i København - Strategi 2022-2050 2023](#) og [Handleplan 2022-2025 for Biodiversitet i København 2023](#)

Bynatur i København 2015 – 2025. Vedtaget 10. december 2015. [Bynatur i København 2015](#)

Forvaltningsplan for flagermus 2023. Udarbejdet af forvaltningen på baggrund af notat af Iben Thomsen og Julie Dahl Møller.

Kommuneplan 2024 – fremtidens klimavenlige hovedstad. Vedtaget 12. december 2024. [Kommuneplan 2024 | Københavns Kommuneplan 2024](#) og [Kystnærhedszonen | Københavns Kommuneplan 2024](#)

Københavns Kommunes handicappolitik 2023 – 2026. Vedtaget 4. maj 2023. [Københavns Kommunes Handicappolitik 2023-2026](#)

Københavns Kommunes retningslinjer for afholdelse af arrangementer.
www.kk.dk/arrangementer.

Københavns Kommunes træpolitik 2018 – 2025. Vedtaget 26. maj 2016. [Københavns Kommunes Træpolitik 2018-2025 2018](#)

Lokalplan 384 Artillerivej Øst med tillæg 1: [Artillerivej.st - tinglyst.pmd](#)

Naturparkplan for Naturpark Amager 2025 – 2030. Udarbejdet af Københavns Kommune i samarbejde med Dragør Kommune, Tårnby Kommune, By & Havn samt Naturstyrelsen.
www.naturparkamager.dk

Københavns Kommunes udgivelser kan frit hentes via publikationsdatabasen. Hjemmeside:
www.kk.dk/publikationer.

Beslutning om udvidelse af græsningen på Amager Fælled

Medlemsforslag om øget biodiversitet via græssere på Amager Fælled. Borgerrepræsentationen, 20. juni 2024. [Medlemsforslag om øget biodiversitet via græssere på Amager Fælled | Københavns Kommune](#)

Udvidelse af græsningen på Amager Fælled, Amager Vest. Teknik- og Miljøudvalget (18. september 2025). [Udvidelse af græsningen på Amager Fælled, Amager Vest | Københavns Kommune](#)

Fredninger mv.

Fredningsnævnets annoncering af nyt forslag om ændret og udvidet fredning på Amager Fælled i Københavns Kommune (11. november 2024). [Nyt forslag om ændret og udvidet fredning på Amager Fælled i Københavns Kommune - Fredningsnævn i Danmark](#)

Fredningsnævnets kendelse af 2. juli 2025 om ændret og udvidet fredning på Amager Fælled i Københavns Kommune (2. juli 2025). [Afgørelse om ny og udvidet fredning af Amager Fælled i Københavns Kommune - Fredningsnævn i Danmark](#) (kendelsen er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet).

Lovbekendtgørelse nr. 291 af 16. marts 2023 om lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S. [Bekendtgørelse af lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S](#)

Naturklagenævnets afgørelse om fredning af Amager Fælled (7. juli 1994).
www2.blst.dk/nfr/07854.00.pdf

Naturpark Amager, Naturparkplan 2025 – 2030. [Naturparkplan 2025 - 2030 - Naturpark Amager](#)

Overfredningsnævnets afgørelse om fredning af Kalvebodkilen (14. november 1990)
www2.blst.dk/nfr/07757.00.pdf

Bilag 1: Parkbrugerrådet for Amager Fælled 2024 – 2025

Parkbrugerrådet for Amager Fælled blev nedsat i sommeren 2024 af Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

Parkbrugerrådets sammensætning afspejler de brugergrupper og interesser der er ved Amager Fælled.

I Parkbrugerrådet deltog Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Amager Fælleds Venner, Københavns Kogræsserlaug, Friluftsrådet, Danske Handicaporganisationer, Islands Brygge Lokalråd, Amager Vest Lokaludvalg, Ungerådet i København og Københavns Ældreråd.

Parkbrugerrådet mødtes første gang i august 2024 og igen i januar 2025. Imellem disse møder blev der afholdt et offentligt parktræf på Amager Fælled i oktober 2024.

Parallelt hermed blev der i september 2024 afholdt et temamøde om græsning på Amager Fælled for en bredere kreds af interessenter. Mødet blev afholdt med afsæt i Borgerrepræsentationens beslutning om, at forvaltningen skulle komme med et oplæg til, hvorledes græsningen på Amager Fælled kunne udvides til cirka 50% af Amager Fælleds areal, men således at fælleden fortsat kunne anvendes til en bred vifte af rekreative formål.

Under temamødet drøftede deltagerne hvilke områder, der kunne indgå i en udvidelse af græsningsfoldene og også hvilke hensyn der skulle tages ift. den rekreative brug af området. Deltagerne i temamødet bestod af medlemmer af Parkbrugerrådet samt repræsentanter fra Dansk Vandrelaug, Rideklubben Ridevenner, Københavns Naturskole under Børne- og Ungdomsforvaltningen, og Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.

Udkast til udviklingsplan har været i høring blandt medlemmer af Parkbrugerrådet, Det Grønne Råd, Naturparkrådet for Naturpark Amager og blandt en række grundejere med arealer indenfor planområdet i perioden december 2025 – februar 2026. Forvaltningen modtog 17 høringssvar indenfor høringsfristen. Forvaltningen har udarbejdet en hvidbog, der indeholder en sammenfatning af alle indkomne forslag og kommentarer samt forvaltningens stillingtagen hertil.

Efterfølgende blev et endeligt udkast til udviklingsplan forelagt Det Grønne Råd i maj 2026 før planen blev endelig godkendt af Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i juni 2026.

Bilag 2: Administrative forhold

Beliggenhed og afgrænsning

Planområdet omfatter den fredede del af Kalvebodkilen og Amager Fælled beliggende nord for Vejlands Allé mod øst afgrænses området af Ørestads Boulevard og mod vest af Københavns Havn og kolonihaveområdet.

Med denne udviklingsplan er afgrænsningen ændret. Ændringen afspejler at et areal i Københavns Kommune ved lov blev udtaget af Kalvebodkilefredningen i 2019. Samtidig hermed blev By & Havns matrikel friholdt for byudvikling.

Det samlede planområde udgør 290 ha.

Ejerforhold

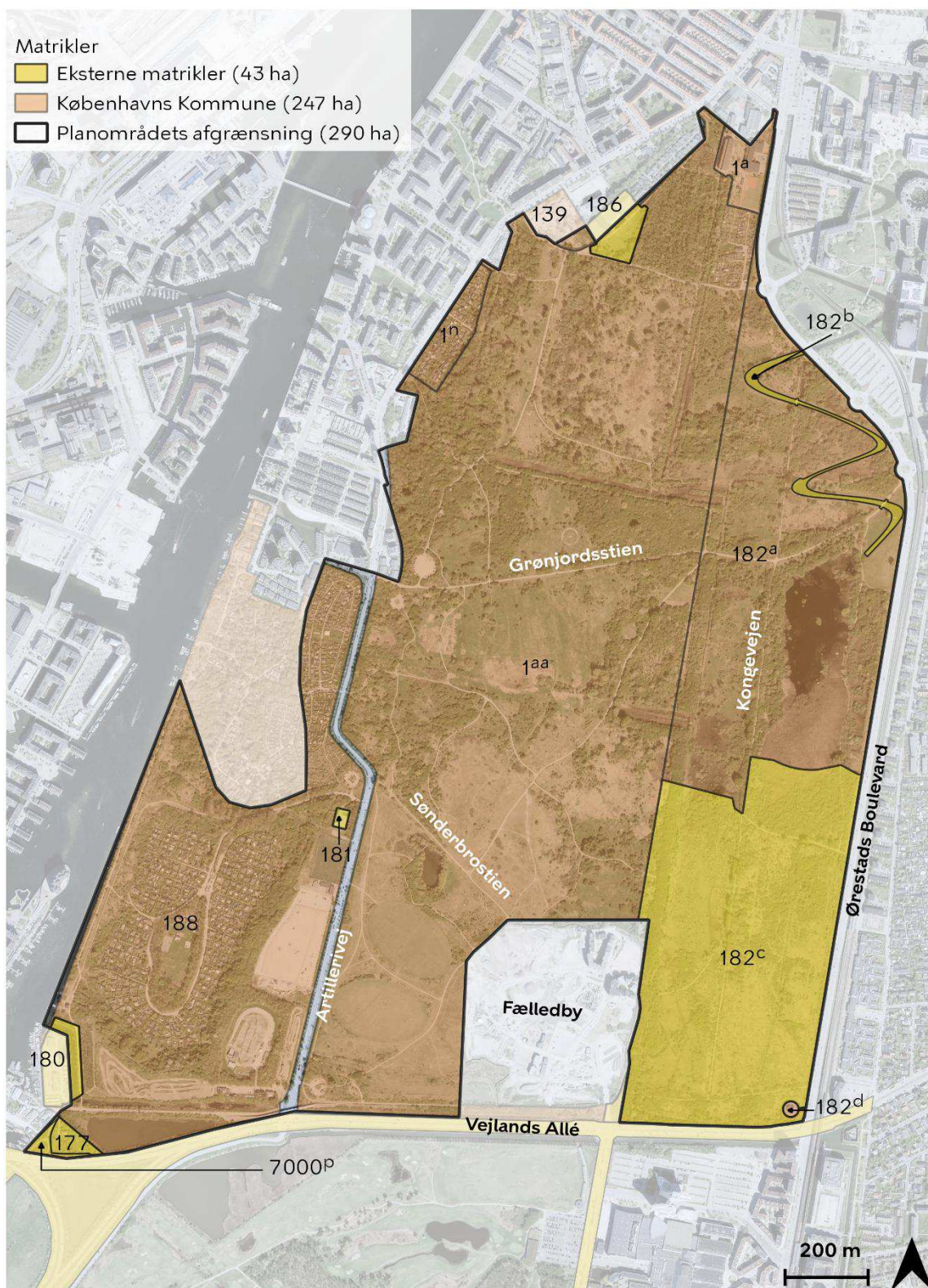
Københavns Kommune ejer og har ansvaret for at pleje størstedelen af planområdet. Københavns Kommunes matrikler indenfor planområdet og deres anvendelse (samlet 247 ha):

Matrikel	Ejer	Anvendelse
1 ^a	Københavns Kommune	Skolen på Islands Brygge
1 ^{aa}	Københavns Kommune	Naturområde
1 ⁿ	Københavns Kommune	Kolonihaver
139	Københavns Kommune	Institution
182 ^a	Københavns Kommune	Naturområde
182 ^d	Københavns Kommune	Kunstinstallation
188	Københavns Kommune	Kolonihaver, sportsfaciliteter og naturområde

Indenfor planområdet er også beliggende syv matrikler, som er ejet af andre end Københavns Kommune. Den største matrikel er 182^c, et naturområde med et areal på 38,7 ha. ejet af By & Havn.

Matrikel	Ejer	Anvendelse
177	Staten/Naturstyrelsen	Nordre Pumpestation
180	HOFOR	Spildevandsanlæg
181	Energinet	Gastransmission
182 ^b	Vandlauget i Ørestad	Vandhåndtering
182 ^c	By & Havn	Naturområde
186	RealDania	Ridefold
7000 ^p	Staten	Vej og krat

Kort: Matrikler indenfor planområdet

Naturpark Amager

Naturpark Amager blev etableret i 2015. Amager Fælled og det nordlige naturområde i Ørestad har siden starten været del af Naturpark Amager.

Naturpark Amager består af Amager Fælled, Kalvebod Fælled, Kongelunden og Sydamagers kystlandskab. Naturparken dækker et samlet areal på 3.500 ha med naturområder som strandenge, strandoverdrev, rørskov, søer, kanaler, mose, skovområder, strande og dynamiske kystlandskaber ud mod de lavbundede havområder. Et landskab med spændende kulturspor, der fortæller om landindvinding, militær anvendelse og om friluftslivet i forgangne tider.

Visionen er, at Naturpark Amager skal opleves som ét sammenhængende landskab, der forbinder den tætte by med naturens åbne vidder, skove og kystlandskaber i en varieret og mangfoldig natur. Naturpark Amager skal give plads og rum til leg og aktiviteter, men skal samtidig være et sted, hvor man kan finde ro og plads til fordybelse. Særligt sårbare naturarealer skal fortsat holdes fri for færdsel og unødigt forstyrrelse, der hvor det er nødvendigt for at beskytte naturen.

Naturpark Amager blev genmærket som naturpark i 2025. I den forbindelse udarbejdede partnerskabet (Naturstyrelsen, By & Havn, Tårnby Kommune, Dragør Kommune og Københavns Kommune) en ny fælles naturparkplan for Naturpark Amager 2025 – 2030.

Naturparkplanen har syv tematiske afsnit: natur, kulturarv, friluftsliv og tilgængelighed, turisme og erhverv, sundhed, og formidling og borgerinddragelse. Til hvert afsnit har Københavns Kommune bidraget med en oversigt over igangværende og planlagte aktiviteter på kommunens arealer. Udviklingsplanen afspejler disse indsatser.

På tværs af Naturpark Amager er der etableret faciliteter til naturformidling og rekreative aktiviteter, der skal skabe gode rammer for at borgerne kan opleve naturparken. Ved Havneslusen Nord er der allerede etableret et foreningshus og en læringspavillon. I den nye fredning af Amager Fælled er der skabt mulighed for, at der kan etableres faciliteter til naturundervisning og -formidling i området ved Den Landskabelige Kanal nær DR Byen. Som beskrevet i indledningen afventer Københavns Kommune at Miljø- og Fødevareklagenævnet behandler en klage over den nye fredning. Der kan efterfølgende udarbejdes et tillæg til udviklingsplanen, der beskriver de nye faciliteter.

På Naturpark Amagers hjemmeside (www.naturparkamager.dk) kan man læse mere om naturparken. Man kan finde inspiration til at tage på oplevelse i nye hjørner af naturparken. På hjemmesiden er der virtuelle kort over Naturparken og en mulighed for at læse om faciliteterne her og også at hente opdaterede kort. På siden vises også en oversigt over aktuelle aktiviteter i Naturpark Amager. På siden kan man også finde informationer om Naturparkrådet og man kan læse den aktuelle naturparkplan.

Bilag 3 Politikker, strategier og planer

Planloven, kommuneplan og lokalplaner

Den nordlige del af Amager Fælled er beliggende i byzonen, mens den sydlige del er beliggende i landzonen. Grænsen mellem byzone og landzone svarer til grænsen mellem Amager Fælled fredningen og Kalvebodkile fredningen.

Efter planloven må der i landzone ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykninger, opføres nye bebyggelser eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelser og ubebyggede arealer, jf. § 35, stk. 1.

I Kommuneplan 2024 er størstedelen af Amager Fælled udlagt til fritidsområde (01-område). I det nordligste hjørne af planområdet er der områder, der er udlagt til skole og fritidsinstitutioner (02-område).

Det nordlige hjørne af planområdet er omfattet af lokalplan 384 Artillerivej Øst (2004), mens det østlige område er omfattet af lokalplan 278 Baner i Ørestad (1996).

Kystnærhedszonen og bynær kystzone

Kystnærhedszonen og den bynære kystzone er beskrevet i Kommuneplan 2024. Københavns Kommune har ingen naturskabte kyster. Retningslinjerne for kystnærhedszonen skal derfor varetage adgangen til vandet og til at opleve byens samspil med kysten snarere end værdifulde kystlandskaber.

I Københavns Kommune omfatter Kystnærhedszonen blandt andet de sydvestlige områder af Amager Fælled og længere mod syd dele af Kalvebod Fælled.

I varetagelsen af kystnærhedszonen lægges der vægt på såvel en friholdelse for nye anlæg, der ikke kræver en kystnær lokalisering, som en sikring af befolkningens adgang til kysten. Kyststrækningen i kystnærhedszonen på Vestamager er gjort tilgængelig med en gennemgående offentlig sti. Under Naturpark Amager partnerskabet er der etableret foreningsfaciliteter og opholdsområder ved vandet ved Havneslusen Nord og en badezone ved Byskoven. I Kommuneplan 2024 planlægges der ikke med nye anlæg i kystnærhedszonen.

Kommunens kystnære byzone har en meget sammensat karakter. På grund af bystrukturen er en stor del af denne zone uden nogen visuel eller funktionel sammenhæng med kysten. I disse områder er der ikke noget reelt samspil med kysten. De øvrige dele af den kystnære byzone er præget af kystens menneskeskabte karakter, idet en naturlig topografi er stort set fraværende. Kysten og havneområderne er i alt væsentligt skabt ved opfyldning og derfor karakteriseret ved et ensartet fladt terræn i nogle få meters højde over vandet.

På længere sigt kan såvel kystnærhedszonen som den kystnære byzone komme til at undergå betydelige forandringer i form af anlæg, der skal sikre byområder imod oversvømmelse fra havet. De vil som helhed være anlæg med en funktionel begrundelse for kystnær placering.

Kommunens planlægning sigter mod at give befolkningen den videst mulige adgang til kysten. Over alt hvor byomdannelse m.v. giver mulighed for det, etableres der promenader, stier og lign. langs kysten. Kun i områder med sikkerheds- og miljømæssige hindringer for offentlig adgang vil befolkningen også på længere sigt være afskåret fra at færdes langs kysten.

Kommuneplan 2024

Fremtidens klimavenlige hovedstad – Kommuneplan 2024 bygger videre på visionen fra Kommuneplanstrategi 2023 for Københavns fysiske udvikling. Visionen er omsat til konkrete løsninger i Kommuneplan 2024, der lægger rammerne for den fysiske arealudvikling af Københavns Kommune de næste 12 år.

I de ydre dele af byen er der store, sammenhængende grønne områder med biodiversitet, men også med plads til gode sundhedsfremmende og rekreative muligheder. I områder som Amager Fælled, Utterslev Mose, Vestvolden og langs å systemer skal naturoplevelsen være i fokus og biodiversiteten skal prioriteres. Kommuneplanen beskriver, at byens parker og kirkegårde, som Assistens Kirkegård og Østre Anlæg, er centrale, rekreative områder, hvor især de gamle træer udgør vigtige levesteder for mange øvrige arter.

I Kommuneplan 2024 står der, at København skal arbejde på at sikre højere biodiversitet, og mere og bedre natur til gavn for naturen, men også til gavn for københavnernes så nærhed og god adgang til naturen bidrager til at højne livskvaliteten.

Amager Fælled er i Kommuneplan 2024 fremhævet som en af byens eksisterende grønne områder.

Kommuneplan 2024 indeholder også en vision om at skabe en mere sammenhængende by med bedre adgang til både grønne områder og vandet. Nye forbindelser vil kunne styrke sammenhængen i byen, der i dag er adskilt af fysiske barrierer som store veje, jernbaner og vandarealer. I Kommuneplan 2024 er beskrevet to forbindelser, der fra hver sin side øger adgangen til Amager Fælled: fra vest en forbindelse mellem Vesterbro, Enghave Brygge og Jernbanebyen på tværs af havnen til Islands Brygge og Fælleden, og fra øst en forbindelse fra Amager Strandpark via Sundby til Amager Fælled. Derudover indgår den eksisterende grønne cykelrute, der krydser den nordlige del af Amager Fælled mellem Axel Heides Gade og rundkørslen ved Ørestads Boulevard samt den planlagte rute via Lanternestien/Kardinalgangen til Amager Fælled og frem til Sundby Metrostation og Sundbyvestervej.

Biodiversitetsstrategi København 2022-2050

Biodiversitetsstrategi København for 2022-2050 blev vedtaget i marts 2023.

Strategien, med tilhørende handlingsplaner, skal sikre, at København i 2050 har en højere biodiversitet med flere levesteder for vilde dyr, svampe og planter, og at alle københavnere har adgang til natur i deres nærområde, der er med til at sikre fysisk og mental sundhed og trivsel.

Amager Fælled er i Biodiversitetsstrategien udpeget som et af de store naturområder med høj biodiversitet og en lang kontinuitet. De store naturområder i yderkanten af København er et vigtigt grundlag og en forudsætning for en fortsat opretholdelse og udvikling af biodiversiteten i byen. Amager Fælled har naturlig vegetation og plads, der gør at her er levesteder for flere arter af planter og dyr.

I Biodiversitetsstrategien er der udpeget 10 fokusarter, der alle er registreret i planområdet: brunflagermus, skovblåfugl, stenhumle, stor flagspætte, pindsvin, gråspurv, sekspletet køllesværmer, mursejler, lille vandsalamander og aurora.

Strategier for Bynaturen

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen er aktuelt i gang med at udarbejde en ny strategi for bynaturen i København. Strategien udspringer af arbejdet med Klima-, Miljø- og Teknikudvalgets vision *Vores København*, der tager afsæt i hensynet til borgernes trivsel og livskvalitet.

Indtil den nye strategi forventeligt bliver politisk godkendt ved udgangen af 2026, er det de eksisterende dokumenter (Strategi for bynatur og Københavns Kommunes Træpolitik), der fortsat danner grundlag for forvaltningens arbejde. Disse strategier vil være gældende, indtil de formelt afløses i forbindelse med den nye strategis vedtagelse.

Strategi for bynatur i København

Strategi for bynatur i København (maj 2015) har til formål at skabe mere bynatur og at øge kvaliteten af bynaturen i København. Indarbejdelse af strategien i udviklingsplaner er en led i kommunens arbejde for et grønnere København.

Bynatur anvendes i strategien som en fælles betegnelse for alle levende væsner og vækster, som lever og findes i byen. Strategien opererer med tre typer af grønne rum i byen, hvori bynaturen findes: By- og gaderum, Parker og kirkegårde og Naturområder.

Amager Fælled er et af Københavns største sammenhængende naturområder og spiller en vigtig rolle i forhold til målene i Strategi for bynatur. Området rummer en rig variation af naturtyper – fra moser og enge til krat og lysåbne græsarealer – hvilket understøtter strategiens mål om at sikre biodiversitet tæt på byen.

Strategien fremhæver værdien af, at bynatur både giver levesteder for vilde arter og rekreative muligheder for borgerne. Amager Fælled bidrager til begge dele. Her lever sjældne planter, padder og fugle, samtidig med at beboere og besøgende får adgang til stier, udsigter og naturprægede opholdsrum.

I forhold til strategiens ambition om at forbinde byens grønne områder, fungerer Fælleden som en grøn korridor, der skaber sammenhæng mellem Ørestad, havnen og de omkringliggende naturområder. Området bidrager desuden til klimaindsatsen, idet de store eng- og mosearealer kan tilbageholde regnvand, mens bevoksningen optager CO₂ og giver skygge.

Endelig fremhæver strategien betydningen af bynatur som læringsrum og socialt mødested. Amager Fælled bruges netop til naturformidling, skoleaktiviteter, løb, cykling og stille fordybelse. På den måde understøtter området helhedsorienteret bynaturudvikling, som Strategi for bynatur 2015 lægger op til.

Københavns Kommunes Træpolitik

Københavns Kommune vedtog i 2016 en træpolitik med det formål at sikre en prioritering af både nye og eksisterende sunde træer i København, dog uden at det hindrer en udvikling af byen. Principperne i træpolitikken medtænkes i planerne for beplantningsudvikling i planområdet.

Træpolitikken fem principper:

- Eksisterende træer skal som hovedregel bevares
- Særligt værdifulde træer i København skal udpeges og bevares
- Der skal plantes flere træer i København
- Der skal sikres gode vækstvilkår for både nye og eksisterende træer i København
- Der skal sikres et varieret træartsvalg i København

En undtagelse fra princippet om at bevare eksisterende træer er, at træer der udgør en risiko for borgerne, kan fældes. Fældede træer skal erstattes medmindre det ikke er fysisk muligt.

Forvaltningsplan for flagermus

Københavns Kommune har udarbejdet en forvaltningsplan for flagermus (2023).

Forvaltningsplanen blev udarbejdet med afsæt i en undersøgelse af forekomsten af brunflagermus i Fælledparken. Med afsæt i undersøgelsen blev der udarbejdet anbefalinger til opretholdelse af

Forvaltningsplanen sætter fokus på tre hovedindsatser:

- Fokus på flagermustræer i forvaltning og drift
- Livsforlængende pleje af flagermustræer
- Skabe fremtidige flagermustræer

Alle indsatser afhænger af en vedvarende indsats for registrering af flagermustræer i København.

Bydelsplan for Amager Vest 2022 - 2026

Amager Vest Lokaludvalg udarbejder hvert fjerde år en bydelsplan. Det er lokaludvalgets visionspapir og arbejdsprogram. Bydelsplanen fungerer som et inspirationskatalog for Borgerrepræsentationen og forvaltningerne, og den giver indblik i de lokale problemstillinger, der optager borgerne.

I bydelsplan for Amager Vest 2022 - 2026 sætter Amager Vest Lokaludvalg fokus på biodiversitet, trafik, sociale forhold, kultur samt børn og unge.

Amager Vest Lokaludvalg arbejder med at øge biodiversiteten i de store områder med vild natur, men også i de bebyggede områder. Amager Fælled og den nordlige del af Kalvebod Fælled er grønne arealer med høj biodiversitet og levesteder for mange dyr. Disse områder er med til at skabe grundlaget for biodiversitet i den bebyggede by. Derfor er der i bydelsplanen fokus på at øge kvaliteten af biodiversiteten i de store, grønne naturområder og at udbygge sunde økosystemer.

Mellem de store grønne arealer med den vilde natur og gode biodiversitet og ind i de bebyggede områder skal der etableres biologiske korridorer/grønne forbindelser. De små og større grønne områder i byen skal bindes sammen af et net af grønne forbindelser med bedst mulige forhold til den vilde natur og samtidigt give plads til længerevarende ophold, fodgængere og cyklister.

I bydelsplanen er der også en vision om at plante flere træer i de tætbebyggede dele af byen, og at bevare de gamle træer, der både er til gavn for biodiversitet og klima.

Bilag 4 Fredningsforhold og naturbeskyttelse

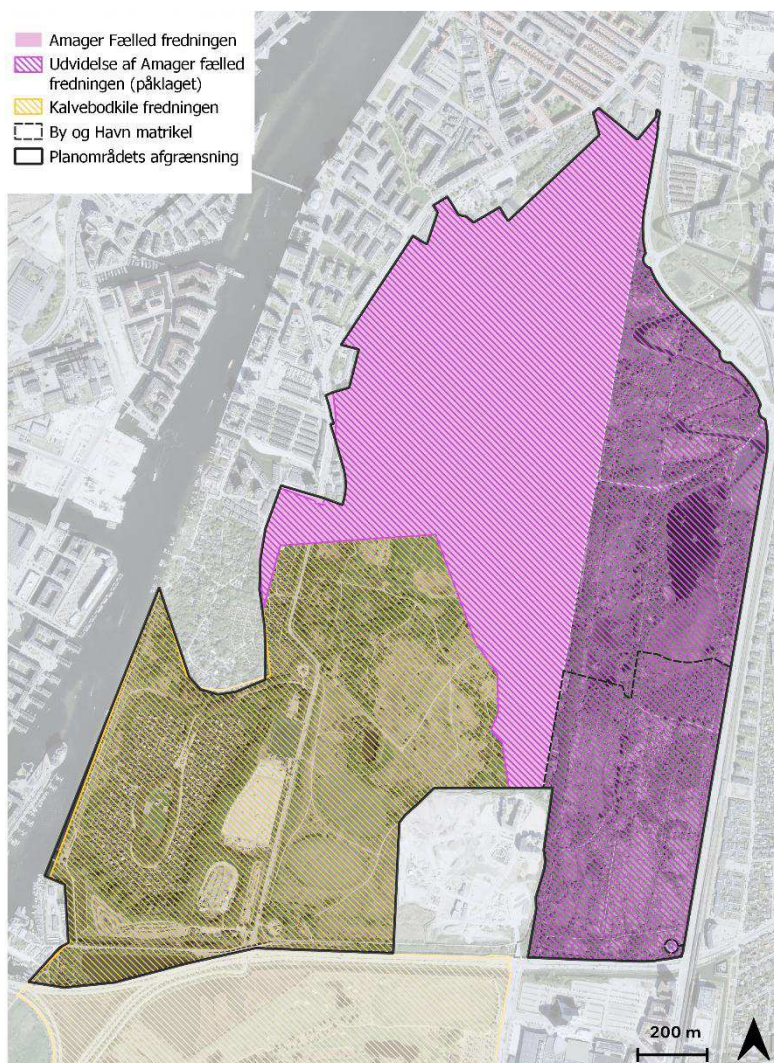
Fredninger

De sydlige dele af planområdet indgår i den store Kalvebodkilefredning, mens Amager Fælleds nordlige og østlige dele er omfattet af Amager Fælled fredningen.

Med Fredningsnævnets kendelse af 2. juli 2025 er Amager Fælled fredningen nu udvidet til også at omfatte naturområdet i det nordlige Ørestad. Den nye og udvidede fredning skaber mulighed for, at der kan etableres en stiforbindelse fra Fælledby til Sundby Metro samt at der kan etableres nye naturformidlingsfaciliteter i området ved Den Landskabelige Kanal.

Fredningsnævnets kendelse er påklaget og Københavns Kommune afventer endnu Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse ved redaktionens afslutning (juni 2026). Derfor er de muligheder, som den nye og udvidede fredning giver, ikke indarbejdet i denne udviklingsplan, men de vil eventuelt blive indarbejdet i et senere tillæg til planen.

Kort: Fredninger indenfor planområdet

Kalvebodkilefredningen

Planområdets sydvestlige landzone er omfattet af Fredningen af Kalvebodkilen i København, Tårnby og Hvidovre Kommuner. Arealet er fredet i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990.

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af de biologiske og landskabelige værdier, der er knyttet til området, samt at fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål i øvrigt.

Fredningen strækker sig fra den sydlige del af Amager Fælled til Kalvebod Fælled, Kalveboderne og de kystnære områder nord herfor. Fredningsområdet er inddelt i 6 delområder. På Kalvebod Fælled (delområde 4) skal de biologiske interesser tillægges særligt vægt. I de øvrige delområder, herunder Amager Fælled (delområde 1), skal der lægges særlig vægt på de rekreative hensyn.

Efter fredningen er Københavns Kommune plejemyndighed for delområde 1.

Efter fredningen skal Københavns Kommune som plejemyndighed sikre en sammenhængende udvikling og pleje af arealerne i delområde 1 og de tilgrænsende arealer på Amager Fælled.

I særbestemmelserne for delområde 1 står der, at Københavns Kommune som plejemyndighed kan tilvejebringe eller tillade at der tilvejebringes anlæg til intensivt fritidsformål jf. § 9. Ved disponering af delområdet til fritidsformål skal der sikres landskabelig sammenhæng til den øvrige del af Amager Fælled og de omkringliggende byområder.

Udvikling af anlæg til fritidsformål skal beskrives i en udviklingsplan.

Amager Fælled fredningen

Den nordlige byzonedel af Amager Fælled blev efterfølgende fredet med Naturklagenævnets afgørelse af 7. juli 1994. Fredningen har til formål at sikre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til området, samt fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål i øvrigt.

Fredningen har endvidere til formål at området sikres sammenhæng med de fredede landzonearealer på Amager Fælled og Vestamager i øvrigt, og herunder at området for fremtiden udformes og plejes ud fra en samlet vurdering af benyttelses- og beskyttelseshensyn for hele området.

Ændret og udvidet fredning af Amager Fælled

I 2019 blev et areal ved lov udtaget af Kalvebodkilefredningen for at muliggøre byggeriet af Fælledby. Samtidig blev det besluttet at friholde et område ved Ørestads Boulevard for byudvikling. Efterfølgende fremsatte Københavns Kommune et første forslag om udvidelse af Amager Fælled fredningen i 2019, og efter afgørelse i Miljø- og Fødevareklagenævnet et nyt fredningsforslag i 2024.

Med Fredningsnævnets kendelse af 2. juli 2025 udvides fredningen mod øst så Grønjordssøen og de naturområder, der er beliggende her indgår. Fredningen omfatter i alt 178 hektar beliggende indenfor matriklerne 182a, 182b, dele af 182c og 182d på Eksercerpladsen.

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, biodiversitetsmæssige, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til de

kulturhistoriske interesser, der er knyttet til området. Fredningen skal sikre og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til naturoplevelser og -formidling samt til friluftsliv og fritidsformål i øvrigt. Fredningen har også til formål at sikre områdets sammenhæng med de fredede landzonearealer på Amager Fælled og Vestamager i øvrigt, herunder at området udvikles og plejes ud fra en samlet vurdering af benyttelses- og beskyttelseshensyn for hele området.

Fredningen indeholder en mulighed for, at der kan opføres faciliteter til naturformidling og friluftsliv, herunder toilet, omklædning og opbevaring med henblik på realisering af projekt udarbejdet som del af Naturpark Amager. De nye faciliteter skal etableres ved indgangen nær DR Byen. Efter fredningen skal faciliteterne opføres samlet og med et fodaftryk på maksimalt 300 m². Bygningerne må opføres i et plan med rejste tage og overvejende med synlige overflader i træ. Der kan etableres belysning i tilknytning til faciliteterne, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås. Den konkrete udformning af bebyggelsen skal forud godkendes af Fredningsnævnet.

Fredningen skal give mulighed for en tryk færdsel mellem byområdet nord for Vejlands Allé og Sundby Station, der udgør et reelt alternativ til at færdes langs Vejlands Allé og Ørestads Boulevard. Fredningsforslaget er derfor ikke til hinder for, at der kan etableres en færdselsmulighed i forbindelse med en eksisterende grussti videre til Sundby Station. Stien er betinget af Fredningsnævnets godkendelse (dispensationssag) og der fastlægges ikke en bestemt tracé. Der fastlægges i forslaget en række vilkår om hensynet til beskyttede arter og levesteder, om stiens bredde og belægning, om ikke at tillade belysning mv.

Fredningsnævnets kendelse er efterfølgende påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Naturbeskyttelse

Fredningernes forhold til naturbeskyttelseslovens andre bestemmelser

Kalvebodkilefredningen: Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, kan foretages uden særskilt tilladelse efter naturfredningslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen) eller § 16 (sø- og å beskyttelseslinjen). Dvs. at hvis foranstaltningerne som er hjemlet i fredningen, er de øvrige dispensationer heller ikke relevante at opnå.

Amager Fælled fredningen: Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, herunder plejeplaner efter fredningens § 4, kan foretages uden særskilt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 (beskyttede naturtyper), § 16 (sø- og å beskyttelseslinjen) § 17 (skovbyggelinjen) og § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen). Det samme gælder for Museumslovens § 29 a om beskyttelse af sten- og jorddiger. Dvs. at hvis foranstaltningerne er hjemlet i fredningen, er de øvrige dispensationer heller ikke relevante at opnå.

Som arealet fremstår i dag, er det kun § 3 i naturbeskyttelsesloven der skal håndhæves, da der ikke findes sø- og åbeskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, fortidsminder eller sten- og jorddiger indenfor det fredede areal.

Naturbeskyttelsesloven § 3 (beskyttede naturtyper)

Samlet er der registreret omkring 96 ha. beskyttet natur jf. Naturbeskyttelseslovens §3 indenfor planområdet.

Den aktuelle udpegning af § 3 naturtyper på Amager Fælled er vist på oversigtskortet herunder. De østlige arealer er fortsat omfattet af Ørestadsloven og her finder naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper ikke anvendelse.

De generelle bestemmelser i Naturbeskyttelseslovens § 3 forbyder tilstandsændringer af beskyttede naturtyper, herunder enge og overdrev, moser og søer. Dog er § 3 arealerne i den nordlige byzonedel af Amager Fælled kun beskyttet mod landbrugsformål. Denne undtagelse gælder ikke for naturtyperne søer og moser.

Beskyttede naturtyper på Amager Fælled omfatter overdrev, enge, moser og søer.

- Overdrev findes på veldræned, vedvarende tørbundsarealer med lysåben urtevegetation uden anden kulturpåvirkning end græsning eller slåning. Alle overdrev, der har et samlet areal på 2.500m² eller derover, er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af beskyttede overdrev. Overdrev må således ikke omlægges, gødskes, kalkes, tilplantes eller sprøjtes. Et islæt af krat og træer er typisk for overdrev og øger deres naturindhold.
- Enge defineres som en lysåben naturtype på fugtig bund domineret af urter. Naturengen kan være let drænet, men er ellers uden anden landbrugspåvirkning end græsning eller høslæt, mens kulturengen er tydeligt påvirket af omlægning, dræning og gødskning.
- Mose er områder med en vegetation, som er tilpasset høj jordfugtighed, og som ofte danner tørv. Moser med et areal på 2.500 m² er beskyttede, men mindre moser der ligger i sammenhæng med andre beskyttede naturtyper, såsom eng, er også beskyttede. Moser, der ligger i forbindelse med sø eller vandløb, er beskyttede uanset deres størrelse. Der må ikke foretages ændring af tilstanden i moser.
- Søer og vandhuller med et areal på 100 m² eller derover er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Alle søer og vandhuller på Amager Fælled er beskyttede bortset fra søer og vandhuller beliggende på de arealer, der er reguleret efter Ørestadsloven, herunder Grønjordssøen. De nye vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled er knap 1.500 og 2000 m²

Efter loven er der forbud mod at ændre søens tilstand, herunder at oprense søen eller foretage indgreb, der ændrer søens karakter uden en dispensation. Naturbeskyttelsesloven fastsætter også en 150 m bred sø- og åbeskyttelseslinje jf. § 16, hvor byggeri og terrænændringer er forbudt.

For naturområdet i det nordlige Ørestad er Ørestadsloven gældende. Efter Ørestadslovens §16, stk. 2 er naturbeskyttelseslovens kapitel 6 gældende for naturområderne. Områderne må ikke bebygges, benyttes til anlæg eller gøres til genstand for andre indgreb bortset fra naturpleje og anlæg af stier, medmindre der er truffet afgørelse herom efter Naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelsesloven kapitel 5 (beskyttelse af dyre- og plantearter)

Efter Naturbeskyttelseslovens § 29 må dyrearter, der er nævnt i bilag 3 (svarende til Habitatdirektivets bilag IV), til loven, ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Efter stk. 2 må yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges.

Efter § 32 må rørskær i perioden 1. marts til 31. oktober kun ske med tilladelse fra Miljø- og Fødevareministeren.

Naturbeskyttelse af det nordlige naturområde i Ørestad

Det nordlige naturområde i Ørestad er beliggende i den østlige del af planområdet. Arealet er omfattet af Lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S 2007 (tidl. Lov om Ørestad 1992).

Loven beskriver i § 16 at de naturfredningsmæssige hensyn vedrørende arealanvendelsen varetages alene ved denne lov og gennem den fysiske planlægning. Dette betyder, at naturbeskyttelseslovens bestemmelser ikke er gældende indenfor dette område.

I § 16, stk. 2 står der: "De på bilag 1 viste naturområder, herunder de kanaler og søarealer, som skal etableres inden for disse områder, må ikke bebygges, benyttes til anlæg eller gøres til genstand for andre indgreb bortset fra naturpleje og anlæg af stier. Miljøministeren kan godkende mindre afvigelser fra afgrænsningen og udformningen af naturområderne."

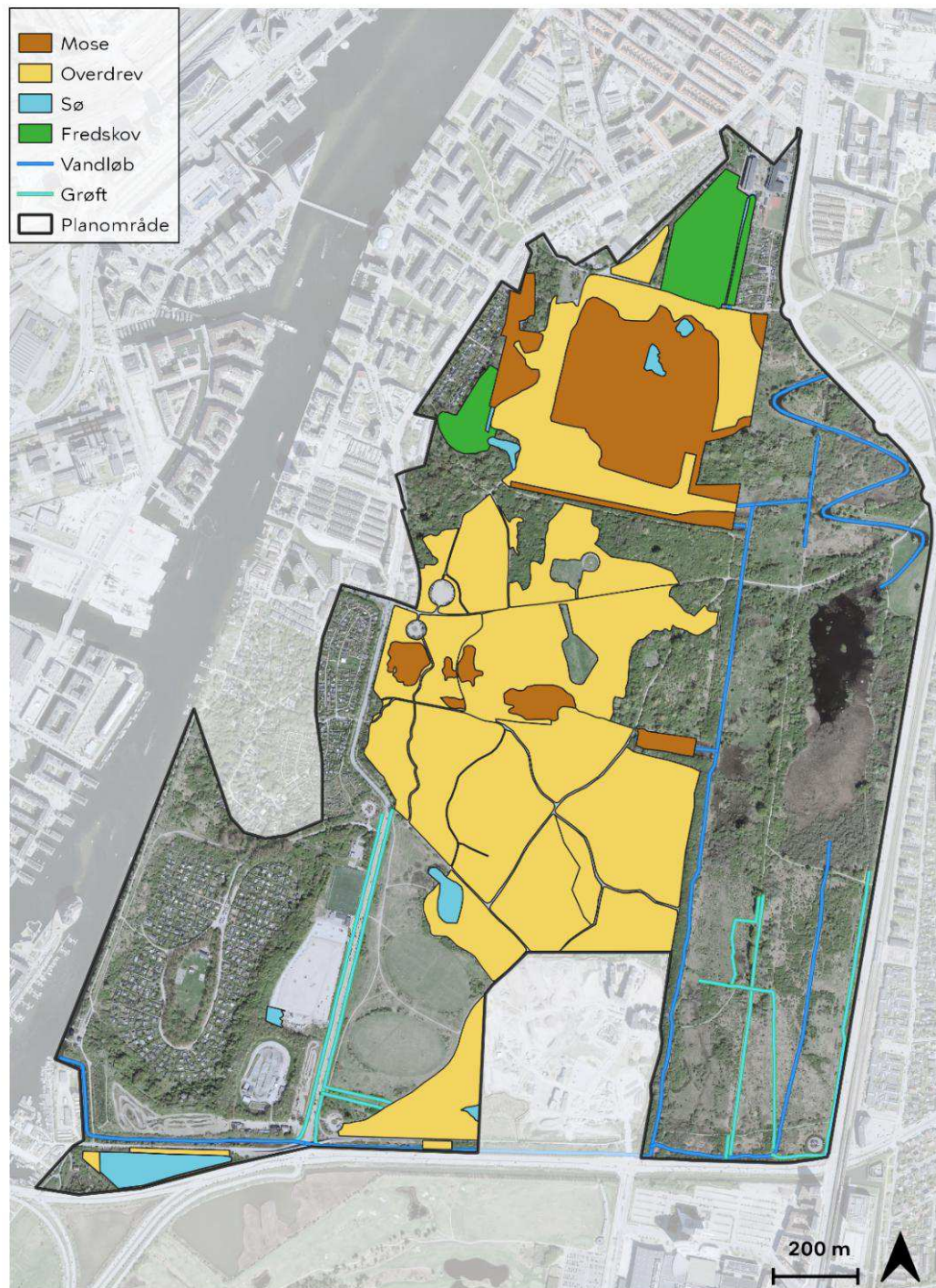
Af bemærkningerne til lovens § 16 fremgår det at naturbeskyttelseslovens almindelige regler om offentlighedens adgang osv. også finder anvendelse. Ligeledes de internationale beskyttelsesregler. Dette betyder, at alle aktiviteter skal vurderes ift. De beskyttede arter i området.

Fredskov

Amager Fælled rummer enkelte fredsskove, som er defineret som træbevoksede arealer større end 0,5 ha og mere end 20 meter bredt, som skal forblive træbevoksede. I bynære områder kan arealer mindre end dette også være fredskovpligtige, fordi de falder ind under skovlovens formål.

Skovene på Amager Fælled er blandet løvskov på både tør og fugtig bund, herunder bl.a. sumpskov sydøst for Ballonparken. Der findes værdifuld blandingsskov øst for Haveforeningen Bryggen. Begge områder har status af fredskov.

Kort: Amager Fælleds natur

På oversigtskortet er angivet beskyttede naturtyper (overdrev, mose, sø), fredskov samt vandløb og grøfter på Amager Fælled. I de østlige områder er der ikke foretaget registreringer af beskyttede naturtyper, da området er reguleret efter Ørestadsloven.

Bilag IV-arter

På Amager Fælled findes en række Bilag IV-arter, herunder brunflagermus og dværgflagermus, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer), forpligtiger EU's medlemslande til at bevare udvalgte naturtyper og arter, der er karakteristiske, sjældne eller truede i EU.

Arter optaget på habitatdirektivets bilag IV er beskyttede på individniveau, samtidig med at deres yngle- og rastesteder er beskyttede. Beskyttelsen af et enkelt levested kan tilsidesættes, hvis der ved hjælp af afværgende foranstaltninger kan sikres, at det samlede leveområdes økologiske funktionalitet ikke forringes.

Artsfredningsbekendtgørelsen

Efter artsfredningsbekendtgørelsen må kolonirugende fugles redetræer ikke fældes i perioden 1. februar til 31. juli jf. § 6. Af § 6, stk. 4, fremgår det at hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november til 31. august.

Artsfredningsbekendtgørelsen indeholder også i § 14, stk. 2, et forbud mod at beskadige eller fjerne vildtvoksende planter i den danske natur, der er nævnt i bilag 2. Bestemmelsen er relevant, da der blandt andet vokser flere arter af orkideer på Amager Fælled. Der er forbud mod at beskadige orkideer eller at fjerne disse fra deres voksested.

Foto: På Amager Fælled er der observeret både kødfarvet gøgeurt (her) og den sjældne ridder gøgeurt. Billedet ovenfor er taget af Nikolaj H. Correll (maj 2016)

Bilag 5 Følgegruppe for naturpleje

Københavns Kommune etablerer en følgegruppe for naturpleje på Amager Fælled. Følgegruppen skal være et forum for dialog om naturplejeindsatser på Amager Fælled, der sikrer langsigtede naturplejeløsninger. Etableringen af følgegruppen sker med inspiration i en lignende følgegruppe for naturpleje i Utterslev Mose, som Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen tog initiativ til i 2024.

Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen ønsker med følgegruppen for naturpleje at facilitere en mere formel og tættere kontakt mellem forvaltningen og aktører med interesse for naturpleje. Med følgegruppen skabes rammerne for en løbende dialog og videndeling om natur og naturpleje.

Målet er, at følgegruppen kan bidrage til koordinerede, langsigtede løsninger for naturplejen på Amager Fælled.

Følgegruppen skal være et bindeled mellem Københavns Kommunes egen drift og lokale projekter og aktiviteter. Følgegruppen skal derudover give input til konkrete naturplejetiltag med afsæt i denne plans principper for naturpleje, der ikke er stedfæstede.

Sammensætning og opgave

Følgegruppen skal bestå af medlemmer udpeget af grønne organisationer, lokale foreninger med interesse for Amager Fælleds pleje, og med repræsentation fra Amager Vest Lokaludvalg. Følgegruppen kan løbende inddrage øvrige ressourcepersoner for at opnå det største vidensgrundlag.

Medlemmer af følgegruppen har til opgave at indsamle, koordinere og videreformidle viden fra eget bagland til forvaltningen, men også at dele informationer fra forvaltningen med baglandet.

Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen faciliterer arbejdet i følgegruppen for naturpleje på Amager Fælled. Forvaltningen indkalder til og fastsætter dagsorden for møderne efter input fra medlemmerne.

Forvaltningen fører referat af følgegruppens møder.

Bilag 6 Naturpleje anbefalinger

Bilaget indeholder en sammenfatning af den rådgivning vedr. naturpleje som Københavns Kommune har fået udarbejdet de senere år. Undersøgelserne og anbefalingerne heri anvendes af forvaltningen ved planlægning af naturplejeindsatser på Amager Fælled.

Effekten af græsning på Amager Fælled

Notat om monitoring af græsningseffekten på Amager Fælled (december 2023) er udarbejdet af Natur 360 for Københavns Kommune.

Græsning blev introduceret som del af naturplejen på Amager Fælled i 2015. Natur 360 udførte i 2019 en undersøgelse af effekten af græsningen på planter. Siden blev foldenes afgræsning ændret og nye folde etableret, så der blev udført en ny undersøgelse af effekten af græsningen i 2023. Anbefalinger i notatet er indgået i planerne om en udvidelse af græsningen.

Natur 360 har gennemgået arealerne indenfor græsningsfoldene, og derefter udlagt dokumentationscirkler på udvalgte områder, som afspejler variation og repræsenterer områder med både højt og lavt naturindhold.

Resultaterne viser, at naturværdierne særligt er knyttet til græsningsfolden i det sydøstlige hjørne af Amager Fælled. Området er den oprindelige strandeng og et område på fælleden, der ikke har været påvirket af lossepladsaktiviteter og senere terrænregulering. Naturtilstandsindekset for de fleste dokumentationscirkler er moderat eller ringe.

Generelt vurderes det, at græsningsaktiviteterne på Amager Fælled har en positiv indvirkning på at fremme naturværdierne gennem at sikre variation på både stor og lille skala. Strukturindekset for de fleste dokumentationscirkler er steget siden monitoreringen i 2019, hvilket vidner om en fremgang i de positive strukturer, for den enkelte naturtype. Men der kan være behov for at justere på græsningen for at opnå en højere effekt på artsindekset. De mest betydningsfulde indsatser vil være at søge at begrænse dominansen af bjerggrørhvene samt sikre bedre frøspredning gennem sammenlægning af græsningsfolde, så dyrene har mulighed for at bevæge sig over større afstande og dermed bidrage til frøspredning i et større område.

Natur 360 anbefalinger til græsningen:

- Græsningstrykket skal justeres. Undersøgelse af vegetationen viser, at græsningstrykket er for højt i de fleste folde igennem sommerhalvåret. Omvendt er græsningstrykket i vinterhalvåret for lavt til at have en begrænsende effekt på udbredelsen af bjerggrørhvene og tilgroning med vedplanter.
- Græsningsfolde skal sammenlægges og udvides. Natur 360 anbefaler, at man søger at efterligne et naturligt græsningssystem med en naturlig tæthed af planteædere på så stort et areal som muligt. Størrelsen af græsningsfoldene er vigtig fordi det kan give større strukturel variation og sikre et større fødegrundlag året rundt.
- Variation af græssere. Natur 360 foreslår, at arealerne afgræsses af forskellige arter, som har forskellige græsnings- og browsingmønstre, eksempelvis en blanding af heste og kvæg. Heste og kvæg foretrækker forskellig føde og har forskellig adfærd på arealerne hvilket er med til at give en større diversitet.
- Helårsgræsning. Helårsgræsning sikrer at der græsses længere og hårdere på græsset og krattet, at der laves mere tråd og spirebede i jorden, og bidrager til at der bliver åbnet op i tæt krat og mørke partier. Sandsynligheden for, at dyrene får åbnet op i krat og holdt konkurrencetærke arter som bjerggrørhvene tilbage, er større jo længere tid de er på

arealerne. Dyrene bidrager også til en spredning af plantearter i sensommeren og langt ind i efteråret. Helårsgræssende dyr er også afgørende for at opretholde bl.a. møgbillefaunaen. Her er det afgørende, at dyrene ikke får ormebehandling.

Græsning i rørskov

I forbindelse med forberedelse af en udvidelse af græsningsfoldene har Københavns Kommune bedt Tidal Consult om at udarbejde et notat om registrering af fugle ved Grønjordssøen på Amager Fælled (Rasmussen, L. M, 2025).

Notatet beskriver de aktuelle forhold for ynglefugle i områderne omkring Grønjordssøen på baggrund af en optælling af udvalgte arter af ynglefugle. Formålet er at vurdere hvordan græsning af området omkring Grønjordssøen vil kunne påvirke fuglelivet, særligt de ynglende fugle.

Til notatet blev gennemført droneoptagelser.

Tidal Consult konkluderer, at en afgræsning af rørskovsområdet vil kunne få en negativ effekt for flere arter af ynglefugle tilknyttet denne biotop, mens en ændring af pilesumpen til en mere lysåben biotop forventes at øge antallet af ynglefugle.

Det samlede rørskovsområde i den sydlige del af Grønjordssøen er på ca. 4,6 ha, mens den del af det sumpede område med pilekrat lige syd herfor er på ca. 3,5 ha. Det samlede rørskovshabitat har betydning som ynglehabitat for en række arter, der på det samlede Amager Fælled overvejende er tilknyttet denne særlige biotop på netop dette sted.

I den udstrækning at græssende dyr medfører delvis fjernelse af pilebuske, vil det kunne skabe en mere lysåben biotop med bedre yngleforhold for flere arter tilknyttet rørskovshabitatet, herunder rørhøg og rødbrud. Hvis en afgræsning skal kunne medføre en markant ændring i habitatet vil det formentlig forudsætte, at vandstanden periodevis er lav og området er så tørt, at græssende dyr kan færdes i området. Hvis pilesumpen pga. afgræsning skifter karakter fra et sumpet pilekrat til mere åben rørskov, kan man overveje at ophøre med afgræsningen, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt i forhold til ynglende rørskovsfugle.

Det vurderes at græsning af rørskovsområdet ikke vil være til fordel for de arter, der er tilknyttet denne habitattype, men tværtimod vil kunne reducere habitatets egnethed som yngleområde. I det omfang at der sker græsning uden for fuglenes yngletid, vil det kunne medføre ændringer i rørskovshabitatet som er til ugunst for de arter der er knyttet til denne specifikke biotop-type, som kan blive for åben til at kunne beskytte ynglefuglene.

Græsning af de øvrige sønære arealer i den nordlige del af Grønjordssøen, hvor der er en smallere bræmme af tagrør langs bredden, vil med stor sandsynlighed have den samme negative effekt på ynglefuglene.

Københavns Kommune bad også Tidal Consult vurdere konsekvenserne af at lade det tætte krat mellem Grønjordssøen og Ørestads Boulevard indgå i en græsningsfold.

Der er kun få arter ynglefugle der er tilknyttet det våde område med pilekrat syd for søen, og de yngler en del andre steder på Amager Fælled. Nattergal er en af de få arter, der yngler i det sumpede område med pilebuske. Der yngledes i 2024 også nattergal i nogle af de områder, der er hegnat til græsning, så græsning i sig selv behøver ikke at udelukke at nattergal kan yngle her.

Antallet af ynglende nattergal på Amager Fælled var i 2024 mindst 25 par. I DOFbasen er det kun muligt at finde et enkelt territorie inden for området syd for rørsumpen, men der blev observeret flere syngende nattergale øst for stien, der løber ned langs den østlige side af Grønjordssøen. Derfor foreslår Tidal Consult, at krattet mellem Grønjordssøen og Ørestads Boulevard ikke indgår i de nye græsningsfolde.

Københavns Kommune har med afsæt i dette notat tilpasset forslaget om udvidelse af græsningsfolde så rørskoven syd for søen og krattet mellem søen og Ørestads Boulevard ikke indgår i de nye græsningsfolde. Dog er der i udviklingsplanen skabt mulighed for, at der kan gøres forsøg med græsning i mindre felter af rørskoven hvis indsatsen løbende monitoreres. Indsatsen er betinget af en forudgående dialog med følgegruppen for naturpleje orienteres.

Registrering af brændeskærm

Natur 360 foretog i 2020 en registrering af brændeskærm på Amager Fælled for Københavns Kommune (Michaelsen et. al, 2020).

Brændeskærm eller almindelig brændeskærm (*Selinum dubium*) er sjælden i Vesteuropa og forekommer i Danmark kun enkelte steder på Amager. Brændeskærm er en flerårig, urteagtig plante, der kan blive op til 70 cm høj. Stænglen er massiv, hvor de fleste andre skærmpplanter har en hul stængel. Blomsterstanden er en dobbeltskærm og blomsterne er hvide, symmetriske og dufter sødt.

Brændeskærm har været i nedgang og derfor foretog Natur 360 en gennemgang af arealer i den sydøstlige del af Amager Fælled. Man gennemgik arealerne i alt fem gange i perioden august til oktober. I alt fandt man 244 planter heraf en afbidt, syv blomstrende og 236 vegetative planter.

Natur 360 konkluderer, at der er forhåbninger om at fortsat vintergræsning af arealerne vil kunne forbedre naturværdierne generelt og medvirke til en øget bestand af brændeskærm. Natur 360 anbefaler, at det undersøges om græsningen kan udvides til også at omfatte tidligere kendte og potentielle voksesteder for brændeskærm.

Københavns Kommune planlægger at udvide græsningsfolden i den sydlige del af Amager Fælled så arealet mellem Vejlands Allé og den parallelle sti også afgræsses, da der her er registreret mange brændeskærm (afsnit 3).

Bekæmpelse af invasive arter

Som opfølgning på Københavns Kommunes indsatser mod invasive arter, særlig sildig gyldenris og canadisk gyldenris, på Amager Fælled har Natur 360 udarbejdet en gennemgang af områder, som var udpeget til slåning med maskiner (Milbak et al., 2019).

Notatet indeholder en gennemgang af fem arealer, hvor der er opvækst af sildig gyldenris, bjergørhvene og draphavre. Notatet indeholder anbefalinger til den fremadrettede pleje og monitorering.

Rydning af krat

Københavns Kommune har indhentet rådgivning fra Tidal Consult om fugle i udpegede krat (Rasmussen, L. M., 2024) (Rasmussen, L. M., 2025). Rådgivningen er baseret på en kortlægning af udvalgte arter af fugle i 2024 og gentaget i 2025.

Københavns Kommune har bedt om en undersøgelse af fugle i seks kratområder på Amager Fælled. Der er foretaget en registrering af antallet af fugle, forskellige arter samt deres adfærd og anvendelse af områderne (yngleadfærd, fouragering, rastende trækfugle mv.). På baggrund af undersøgelsens resultater er der foretaget en vurdering af de enkelte kratområders værdi for fugle på Amager Fælled og anbefalinger til pleje.

Anbefalinger til overordnede målsætninger for biotop-pleje for fugle er at sikre og udbygge forekomsten af ynglefugle knyttet til fugtige og lysåbne naturtyper som eng og mose, at sikre en stor ynglebestand ved at fastholde lysåbne partier og at sikre områder, der udvikler sig og med tiden vil få karakter af gammel skov.

Hvor overdrev ønskes fastholdt, foreslår Tidal Consult, at der udpeges områder hvor der sker plukhugst eller rydning af opvækst af buske og træer, slåning eller græsning med kortere eller længere intervaller, og nulstilling af mindre parceller til naturlig succession i form af rydninger og evt. Harvning af jorden efterfulgt af slåning eller græsning.

Tidal Consult skriver, at man kan overveje afbrænding af vegetationen som element i naturplejen. Der er positive erfaringer med afbrænding af vegetationen på græsdominerede arealer i bynære naturområder. Afbrændingen giver bedre plads til blomstrende urter og dermed øges mængden af fødekiler og levesteder for blandt andet insekter. Afbrændingen skal foretages først på året, hvor vegetationen er tør.

I områder, hvor der er mange tætstående tjørn, kan disse ryddes manuelt, men man bør lade de største, ældste og mest skyggefulde stå, da de har den største biologiske værdi.

Med afsæt i denne rådgivning har Københavns Kommune udarbejdet et forslag til naturpleje (afsnit 3).

Forvaltningsplan for flagermus

Med afsæt i anbefalinger fra Københavns Universitet har Københavns Kommune udarbejdet en forvaltningsplan med retningslinjer for, hvordan man i plejen kan skabe flere levesteder for flagermus på tværs af byen (Thomsen I.M, og Møller, J. D., 2023). Forvaltningsplanen finder således også anvendelse på Amager Fælled.

For at understøtte og gavne den fremtidige økologiske funktionalitet for flagermus, er der en række indsatser man bør være opmærksom på. Alle indsatser kan udføres i planperioden såfremt der er midler til det.

Plejeindsatser

Følgende indsatser bør følges så vidt muligt:

- Nedskæring af grene og buskads som vanskeliggør eller hindrer indflyvninger til hulheder
- Beskæring af tunge grene på hovedstammer af nuværende og potentielle flagermustræer for at undgå store grenbrud og dermed ødelæggelse af flagermushulheder
- Så vidt muligt undgå fældninger af sandsynlige og potentielle flagermustræer ved at kronereducere eller bevare levende torsoer
- Ustabile flagermustræer/høje torsoer kan sikres med wirer til nærtstående træer, hvor det skønnes nødvendigt og er muligt
- Genåbning af hulheder, hvor adgangshul er overvokset eller hvor der ikke tidligere har været et adgangshul, fx ved mekanisk udhuling eller ved inokulering af en saprofytisk svamp, dvs. tilføjelse af en svamp som udelukkende spiser dødt ved

Beplantning

Med henblik på at skabe fremtidige flagermustræer, anbefales det at indplante træarter som der på sigt vil kunne opstå hulheder i, såsom poppel, pil, birk, lind, avnbøg, bøg, eg og navr. Jo hurtigere vækst træet har, desto hurtigere kan der opstå hulheder, dog vil en kortere levetid også være at forvente.

Belysning

I naturområdet skal man være opmærksom på valg af belysning. Generelt bør belysning begrænses mest muligt da flere arter af flagermus afskrækkes af hvidt kortbølget lys, hvilket betyder at deres fødesøgning, flyveruter samt opholdssteder kan påvirkes negativt. Store sammenhængende mørke områder skal derfor prioriteres.

Belysning med hvidt lys tiltrækker mange insekter, hvilket kommer udvalgte arter af flagermus til gode da de kan centrere deres fødesøgning hertil, mens andre påvirkes negativt. Belysning med rødt lys tiltrækker ikke insekter og kun få arter af flagermus påvirkes negativt. Rødt lys anbefales derfor på steder hvor belysning er strengt nødvendigt. Opsættes belysning, skal lyskeglen afskærmes mest muligt og lave lamper er at foretrække. Direkte belysning af træstammer bør altid undgås uanset lysets farve.

Hvidt kortbølget lys har desuden negativ påvirkning på andre bilag IV arter, herunder padder, samt insekter, vegetation og mennesker.

Støj

Undersøgelser viser at støj har en negativ påvirkning på flagermus, da støj både afskrækker og stresser flagermus og dermed påvirker deres fourageringseffektivitet og fitness. Vedvarende trafikstøj har vist at påvirke deres energiindtag og resultere i større risiko for sygdom. En nyere engelsk undersøgelse viser desuden at festivalmusik reducerer aktiviteten hos brunflagermus. Brunflagermus udsender nemlig ekkolokalisering i omtrent samme spektrum som menneskelig musik og er dermed mere sårbar overfor forstyrrelse.

Støjpåvirkning er mest kritisk for flagermus i tidspunktet mellem solnedgang og solopgang (fødesøgning) i perioden april-september og særligt i ynglesæsonen fra ultimo juni til primo august. Hvorvidt støj kan påvirke flagermus i dvale (oktober-marts) mangler at blive belyst.

Det anbefales altid at lave en konkret vurdering ift. lyd påvirkning i naturområdet inden eventuel arrangementstilladelse. Dels af hensyn til flagermus, men også øvrigt dyreliv, fx ynglende fugle.

Biologiske anbefalinger for Grønjordssøen

Efter gentagne udtørninger bad Københavns Kommune NIRAS om at udarbejde biologiske anbefalinger til vandstand og pleje af Grønjordssøen (NIRAS, 2023).

Hvis Grønjordssøen overlades til sit naturlige hydrologiske regime, vil den periodisk opleve udtørring. Dette fænomen har allerede manifesteret sig i begyndelsen af 1990'erne, var nær ved at forekomme i 2004-2005, hvor der blev tilført vand, og det skete igen i 2018. I perioden mellem de to udtørninger blev søen primært koloniseret af rudskaller og sølvkarusser og der skete en vækst af søens tagrørskækkede areal. Dette havde en negativ indvirkning på bestanden af padder og snoge i området.

For at forbedre forholdene for padderne blev der igangsat en opfiskningsproces i 2016-2018, og efter udtørringen i 2018 er der ikke længere fisk i søen. Udtørringen i 2018 har dog medført, at søen også i de efterfølgende år er udtørret, og der falder tilsyneladende ikke tilstrækkelig nedbør i oplandet til at opretholde et nogenlunde stabilt vandspejl over tid. Det er endnu usikkert, om udtørringen i 2018 har medført ændringer i søbunden, således at der løber mere vand ud af søen end tidligere.

Grønjordssøen er målsat til at opnå en god økologisk tilstand ifølge vandområdeplanerne for 2021-2027. Med et naturligt hydrologisk regime virker dette usandsynligt at opnå, og det foreslås

derfor at fylde søen op til cirka kote 1.8 m for at undgå årlig udtørring. Det er dog vigtigt at tage højde for, at søen er et vigtigt yngleområde for bilag IV arterne spidssnudet frø og sandsynligvis stor vandsalamander. Derfor anbefales det ikke at opretholde en stabil vandstand i søen, da det efter noget tid sandsynligvis vil skabe rammer for en genkolonisering af fisk. Fiskene vil forringe vilkårene for padderne og vil højst sandsynligt ikke følge Habitatdirektivets anvisninger og det kan derfor være nødvendigt at stoppe tilførslen af vand for at fremskynde en naturlig udtørring.

Det anbefales at lade søen udtørre gennemsnitligt hvert femte år for at undgå en genkolonisering af fisk. Den regelmæssige udtørring og svingende vandstand skaber en efterhånden ganske sjældne naturtype, der understøtter en høj biodiversitet og sandsynligvis vil medføre søen kan blive hjemsted for endnu flere interessante og sjældne arter. Derudover bør der indføres pleje i form af fjernelse af tagrør og pil for at forbedre yngleområderne for padder.

Biologiske anbefalinger ift. padder på Amager Fælled

Amphi Consult har udarbejdet en rapport med forslag til tiltag for padder til indarbejdelse i en udviklingsplan for Amager Fælled (Tofte et al., 2023).

Rapporten indeholder anbefalinger til placering af nye vandhuller for padder og overvintringssteder, men også anbefalinger til pleje af eksisterende vandhuller og fourageringsområder.

Rapporten indeholder anbefalinger for seks forskellige delområder af Amager Fælled: nord, nordøst, midt, syd, sydøst og endelig vest. Generelt tager anbefalingerne sigte på at sikre, at der kan komme mere lys til vandhullerne, da lyset gavner yngleaktiviteten. Konkrete anbefalinger er blandt andet, at opvækst af rørskov holdes nede og at der også sker beskæring af træer, der skygger over eksisterende vandhuller.

Ved de to nye vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled har der hurtigt etableret sig en rørskov. For at holde rørskoven nede foreslås det, at der sættes græssende dyr på arealet. Området indgår derfor i den nye nordfold.

Rapporten indeholder også anbefalinger til etablering af flere vandhuller i områder med uønsket monokultur af tagrør. Konkret er der forslag om etablering af fem nye vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled.

I rapporten peges der på, at flere eksisterende vandhuller kan udvides og graves dybere for et større vandspejl. Hvis opgravede materialer blandes med kvas eller dødt ved og placeres i området, kan det fungere som overvintringssted for padder.

Rapporten indeholder en række anbefalinger ift. området ved Grønjordssøen. Amphi Consult anbefaler, at en eventuel tilledning af vand til Grønjordssøen sker udenfor yngleperioden (marts - oktober). I de år, hvor Grønjordssøen tørrer ud sidst på sommeren, foreslås det at der foretages en rydning af tagrør. Hvis rydningen foretages inden tilledning af vand, kan tilledningen reducere genvækst ved at drukne rødderne.

I rapporten anbefales det også, at der foretages en tynding af pilekrattet syd for Grønjordssøen og syd for en række andre vådområder, for at hindre at krattet bliver for tæt. Fældede træer og buske kan genanvendes i området som rastested for padder.

For flere lokaliteter er der også anbefalinger ift. at undgå indvandring af fisk. Ved en lokalitet er der forslag om, at der etableres en lille jordvold for at hindre fisk i at vandre fra en grøft til et vandhul med padder. Det foreslås også, at vandhuller med fiskebestande tørlægges for at udrydde fisk.

I området ved Vagthussøen anbefaler Amphi Consult, at der foretages hugst i sydvestlig skovbevoksning for at skabe mere lys til søen. Det anbefales også, at tagrør i den nordlige del af søen ryddes.

I rapporten anbefales det, at der i områder med ridder-gøgeurt ikke er græsning i perioden maj – juli, hvor planten sætter blomst. Alternativt kan der, som tidligere, opsættes små hegn for at beskytte planten mod snegleangreb og græssende dyr.

Biologisk screening af vandhuller

NIRAS har udarbejdet rapporten Søer i København 2024 – biologisk screening, paddeundersøgelser, krebs og vandkemi for Københavns Kommune (NIRAS, 2025). I undersøgelsen indgik de to nyetablerede vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled.

Der blev foretaget en måling af vandkvaliteten i hver af de to vandhuller i slutningen af juli 2024. Begge vandhuller havde lave koncentrationer af både total N og total P, og de opløste næringsstoffer var ligeledes lave. Vandet var klart og med lave koncentrationer af både klorofyl og suspenderet stof.

NIRAS skriver, at i det nordlige vandhul bestod bredvegetationen af forholdsvis lave arter, men dog med bredbladet dunhammer, tagrør og sildig gyldenris i tilvækst. Der blev fundet flere små arter, herunder glanskapslet siv og tudsesiv. En egentlig rørskov er under udvikling og blev vurderet til at dække ca. 25-50% i det nordlige vandhul og 5-25% i den sydlige. NIRAS bemærkede, at begge vandhuller var i fare for tilgroning af tagrør, dunhammer og pil. Området omkring vandhullerne blev efterfølgende plejet.

NIRAS undersøgte også dyrelivet i søen. Man fandt ingen fisk, men til gengæld skrubtudse, grøn frø, lille vandsalamander og stor vandsalamander i begge vandhuller. I det nordlige vandhul var lille vandsalamander mest talrig, i den sydlige stor vandsalamander. Fordi der ikke er fisk i vandhullerne, er der god mulighed for, at der kan etableres levedygtige bestande.

NIRAS anbefaler, at man i plejen har fokus på at hindre tilgroning hvis vandhullerne skal bevares som egnede levesteder for padder og hvis en varieret sammensætning af urter og halvgræsser skal vokse langs vandhullernes breder. NIRAS foreslår derudover, at man løbende holder øje med fiskebiomassen i vandhullerne for at sikre en ynglende bestand af padder. Endelig bemærker NIRAS, at hvis der observeres store flokke af gæs i området omkring vandhullerne så skal man være opmærksom på, at det kan ændre sammensætningen af næringsstoffer i vandet.

Foto: Opvækst af dunhammer ved et af de nye vandhuller (november 2025).

Bilag 7 Besøgstællinger og Borgerpanelundersøgelse

Elektroniske tællinger

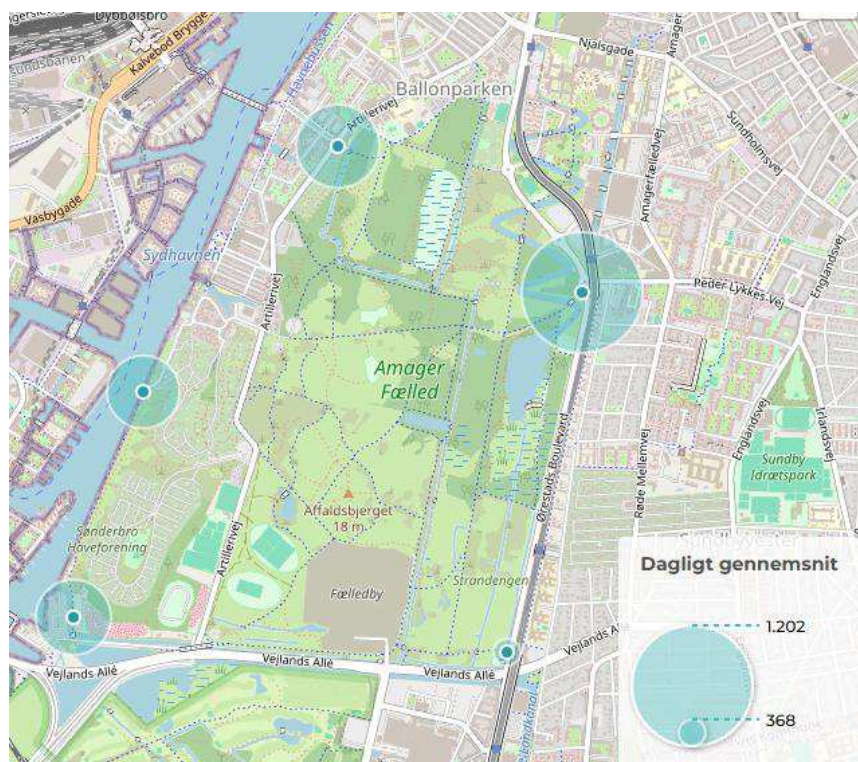
Københavns Kommune har, som en del af Naturpark Amager samarbejdet, opstillet elektroniske besøgstællere på fire lokaliteter indenfor planområdet og dertil en tæller ved Badestedet ved Byskoven.

På hver lokalitet (ved Axel Heides Gade, DR Byen, Nokken Nord, Nokken Syd og Ørestad syd) er placeret en elektronisk tæller, der døgnet rundt registrerer hvor mange fodgængere og cykler, der kommer forbi. Tælleren registrerer også retningen, så man kan se om en besøgende er på vej ind eller ud af området. Det giver et vigtigt indblik i, hvordan besøgende bevæger sig rundt på Amager Fælled, men når man anvender tallene, skal man huske, at besøgende ofte tælles mere end en gang og at der er andre indgange til planområdet end via de fem lokaliteter her.

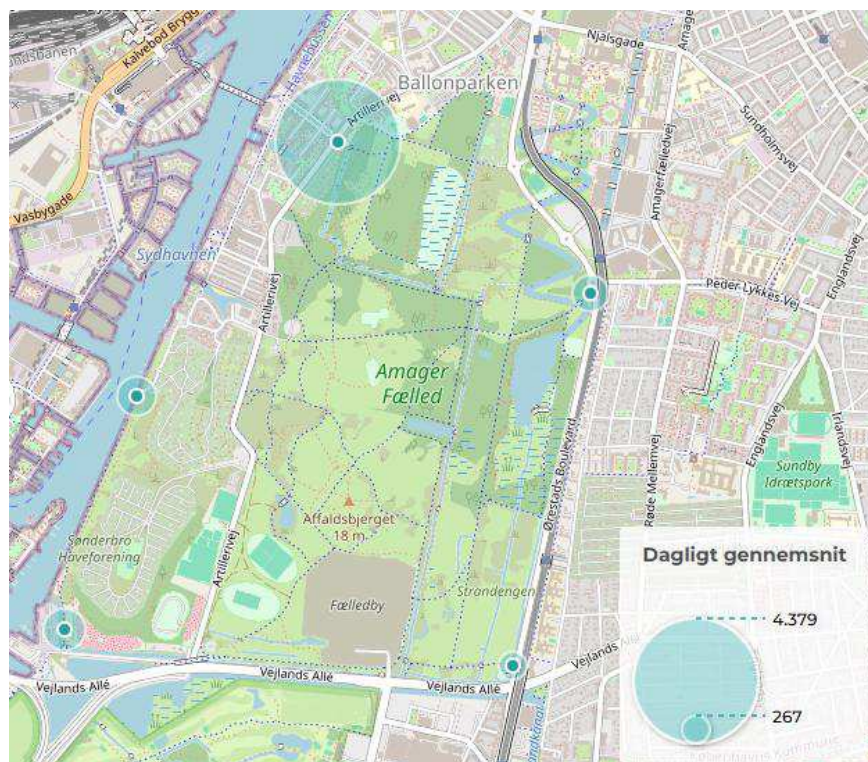
Nøgletal fra de elektroniske tællinger i 2024:

- I 2024 talte vi ved de fem tællere knap 3,6 millioner besøgende.
- Tællingen viser, at 63% kom forbi på cykel, mens bare 37% kom til fods.
- Den mest anvendte indgang er stien ved Axel Heides Gade, hvor 5.257 passerer forbi hver eneste dag året rundt. Ser man på fordelingen mellem cyklister og fodgængere er den 80/20 i cyklernes favør.
- Den næstmest anvendte indgang til Fælleden er ved DR Byen. Her kommer mere end 1.800 forbi tælleren hver dag. Men her er fordelingen omvendt – to ud af tre kommer til fods, og bare 1 ud af tre kommer på cykel.
- På stien mellem Nokken og Slusen er der opstillet to tællere. De tæller hver dag omkring 1.500 der kommer forbi. Her er fordelingen mellem cykler og fodgængere 50/50.
- I dag er den mindst anvendte indgang stien ved Kærlighedsøen, et monument af Bjørn Nørgaard placeret hvor Vejlands Allé rammer Ørestads Boulevard. Her kommer der i dag godt 600 forbi hver dag
- For flere tællesteder gælder det, at besøgende fordeler sig med et peak om morgenen og et peak om eftermiddag, der viser at mange sandsynligvis bruger stierne som genvej mellem hjem og skole eller arbejde.

Der er også indsamlet data for 2025. I forbindelse med vejarbejde langs Artillerivej var stien ved Axel Heides Gade afspærret i dele af 2025, så i udviklingsplanen er data fra 2024 i stedet anvendt.

Kort: Daglig passage af fodgængere (gennemsnit, 2024)

Kort: Daglig passage af cyklister (gennemsnit, 2024)

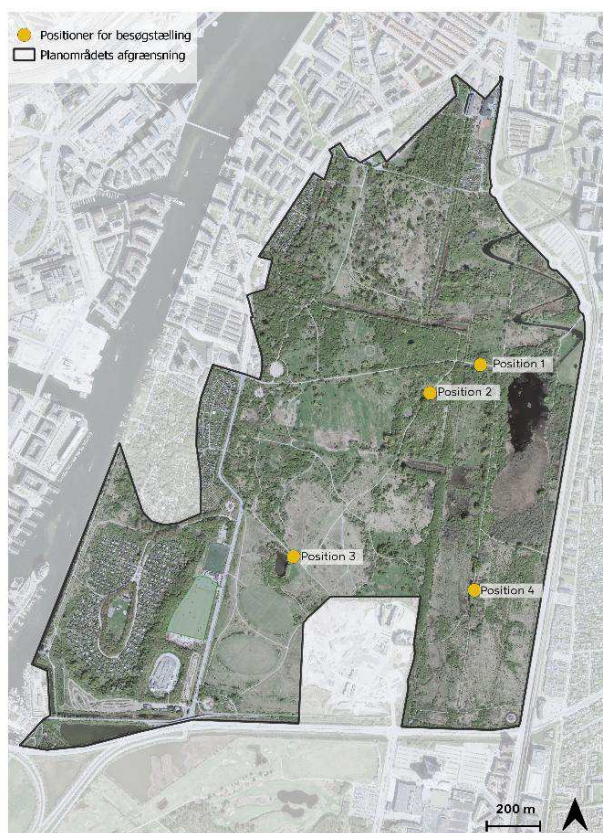
Besøgstællinger

Forud for en udvidelse af græsningen på Amager Fælled og også revisionen af denne udviklingsplan, fik Københavns Kommune gennemført en besøgstælling på fire lokaliteter midt inde på Amager Fælled.

Den første tælling blev gennemført onsdag den 4. september 2024. Tællingen blev suppleret af en to tællinger i sommeren 2025 (lørdag den 21. juni 2025 og torsdag den 26. juni 2025). I tællingen om lørdagen indgik deltagerne i Park Run. Tælleren har også noteret, at der torsdag den 26. juni 2025 var et stort antal elever ude på fælleden for at deltage i naturaktiviteter.

Tællingerne viser, at der er et meget stort besøgstyk på Grønjordsstien, der løber fra indgangen ved DR Byen og vestpå til Rundholtsvej. På lokaliteten blev der talt mellem 2.240 og 2.164 besøgende på de tre dage. Denne tælling har været med til at kvalificere beslutningen om udvidelse af græsningsfoldene, men at fastholde at der for nuværende ikke etableres en passage med færreste hen over stien af hensyn til de mange besøgende.

	Position 1 Grønjordsstien	Position 2 Stien mod højene	Position 3 Sti mellem folde	Position 4 Vagthussøen
Besøgstælling Onsdag 4/9-24	2.240	664	941	328
Besøgstælling Lørdag 21/6-25	2.209	1.128	803	792
Besøgstælling Torsdag 26/6-25	2.164	837	914	431

Kort: oversigt over de fire positioner, hvor der er gennemført besøgstællinger i 2024 og 2025.

Borgerpanelundersøgelse

Amager Vest Lokaludvalg har gennemført i efteråret 2024 en borgerpanelundersøgelse blandt borgere med bopæl nær Amager Fælled. Borgerpanelundersøgelsen blev gennemført i samarbejde med Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og formålet med undersøgelsen var at give input revision af udviklingsplanen for Amager Fælled.

I alt var der 1.675 der besvarede borgerpanelundersøgelsen.

Konklusioner fra Borgerpanelundersøgelsen i 2024:

- Respondenterne, der bor i bydelen, bruger Amager Fælled meget. 15% kommer her hver dag, mens 73% kommer her ofte.
- Amager Fælled benyttes til mange forskellige aktiviteter. Hele 76% går tur her, men 61% svarer at de cykler gennem fælleden for at komme til et andet sted i byen. 57% kommer for naturoplevelsen og 49% søger ro og fordybelse herude. 41% bruger Amager Fælled til motion.
- Rigtig mange angiver, at de sanker brombær, havtorn og æbler på Amager Fælled. Nogle bruger bålpladsen til at lave bålmad, mens andre kommer her for at se til de kreaturer og heste, der går i foldene. Mange svarer, at naturen er med til at give dem ro og at Amager Fælled er et åndehul i byen.
- Spørger man respondenterne, hvad der er vigtigt for dem personligt, er det Fælledens natur der kommer først. Dernæst er det vigtigt for respondenterne, at der er ro på Fælleden, og at Fælleden er ren, tryk og tilgængelig.
- Når det gælder nye faciliteter til naturformidling og friluftsformål er respondenterne delte. Mange giver udtryk for, at det er en god idé så længe byggeriet holdes på arealerne ved Den Landskabelige Kanal, mens andre er imod ethvert byggeri på Fælleden.

Hvad er vigtigt for dig? Sæt kryds i hver række for at beskrive, hvor vigtigt de enkelte elementer i Amager Fælled er for dig.

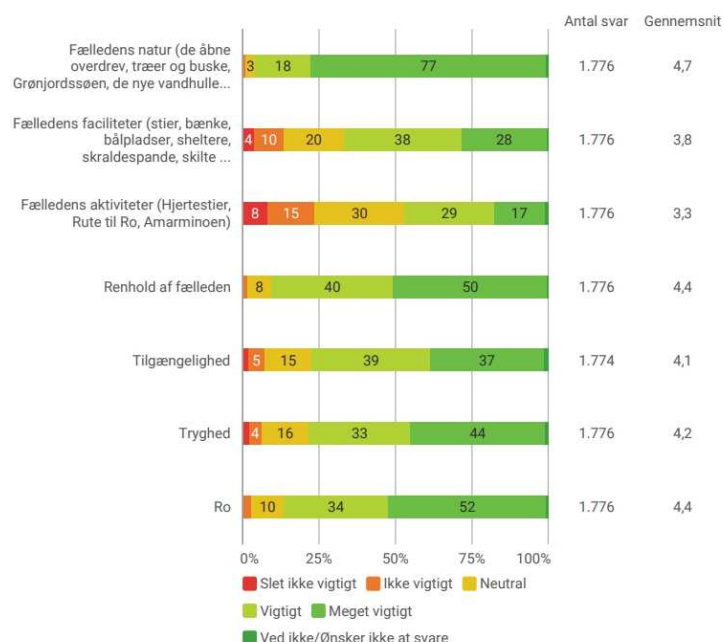

Illustration: Borgerpanelundersøgelse foretaget af Amager Vest Lokaludvalg i 2024. Spørgsmål: Hvad er vigtigt for dig? Sæt kryds i hver række for at beskrive, hvor vigtige de enkelte elementer i Amager Fælled er for dig.

Bilag 8 Retningslinjer for arrangementer

Københavns Kommune kan give tilladelse til afholdelse af arrangementer i planområdet.

Det er Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, der vurderer indkomne ansøgninger om arrangementer på kommunale arealer. Kommunens myndighed for arrangementer modtager ansøgninger og koordinerer med øvrige relevante enheder, herunder Bynatur, der forvalter området, og Vand & Natur, der er fredningsmyndighed.

Københavns Kommune vurderer ansøgninger om arrangementer med udgangspunkt i det beskrevne formål, den foreslåede lokalitet og om arrangementer kan afholdes uden at der sker skade på naturen og uden at offentlighedens adgang begrænses.

Københavns Kommune ønsker at begrænse arrangementer på den grønne del af Amager Fælled af hensyn til områdets natur. Men arrangementer, der enten har til formål at formidle om fælledens natur eller arrangementer med en særlig tilknytning til området her, prioriteres.

Indenfor fredningen findes en række område, der er indrettet til fritids- og sportsaktiviteter, herunder BMX anlægget, motocrossbanen, fodboldbanerne i Hekla Park, foreningsfaciliteterne ved havnen, haveforeningerne og ridefoldene i det nordlige hjørne. Her kan der fortsat afholdes arrangementer, men det indgår i vurderingen om et arrangement afholdt her vil få konsekvenser for den nærliggende natur.

Arrangementsvilkår

Ethvert arrangement skal følge Københavns Kommunes generelle retningslinjer for arrangementer (link: [Tilladelse til arrangementer | Københavns Kommune](#)).

En række særlige vilkår gør sig gældende hvor en arrangør ønsker at afvikle et arrangement i naturområdet beliggende mellem Artillerivej og Ørestads Boulevard:

- Arrangementer kan alene afvikles i områder, som Københavns Kommune anviser som egnede.
- Arrangementer må ikke forårsage skader på natur eller ændringer af terræn.
- Forstærket lyd må kun anvendes i meget begrænset omfang. Retningslinjer for anvendelse af forstærket lyd fastsættes i arrangementstilladelsen.
- Droner må kun i særlige tilfælde benyttes i forbindelse med et arrangement. Droneflyvning er ikke tilladt i områderne over og nær græsningsfoldene, og arrangøren skal sikre sig de nødvendige tilladelser.
- Motoriseret kørsel er ikke tilladt på Amager Fælled. I forbindelse med et arrangement kan der gives tilladelse til nødvendig motoriseret kørsel på stier.
- Arrangøren er ansvarlig for at udbedre eller betale for eventuelle skader, der er opstået i forbindelse med afholdelse af et arrangement.
- Arrangementer, hvis primære formål er markedsføring, kan ikke opnå tilladelse.

Arrangementer i et fredet område

Hele planområdet er fredet.

Københavns Kommunes fredningsmyndighed vurderer om et ansøgt arrangement strider imod fredningen, herunder om et arrangement vil skade naturen og/eller hindre offentlighedens adgang.

Fredningsmyndigheden vurderer blandt andet ansøgninger hvor en arrangør ønsker:

- at anvende naturområder udenfor stier
- at anvende lyd og lys
- at begrænse offentlighedens adgang, eksempelvis ved opstilling af hegn og omfattende materiel

Vurderingen af om et arrangement kan afholdes indenfor rammerne af fredningen, er en proces der kræver længere sagsbehandlingstid. Vurderingen kan betyde, at der gives tilladelse til afholdelse af det ansøgte arrangement, at der indledes en dialog med arrangøren om en alternativ placering eller at der gives afslag på det ansøgte arrangement.

Dispensation fra fredningen

I en situation, hvor et arrangement er strider imod fredningen, kan arrangøren søge Fredningsnævnet om en dispensation fra fredningen til arrangementets afholdelse. Det kan eksempelvis være, hvor et arrangement vil betyde at et område indhegnes og at offentlighedens adgang hindres eller hvor et arrangement vil medføre ændringer i natur og terræn.

Dispensation fra fredningen til afholdelse af et arrangement forudsætter at Københavns Kommune har givet samtykke og at der er udarbejdet vilkår for arrangementets afholdelse. En ansøgning om dispensation fra fredningen skal derfor vedlægges en fuldmagt fra Københavns Kommune.

Ansøgning om dispensation til afholdelse af et arrangement må forventes at tage mere end 6 måneder.

